

Tirsdag den 22. februar 2011 (D)

1

56. møde

Tirsdag den 22. februar 2011 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Søren Espersen (DF).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 22 [afstemning]:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om sygehusbetjening uden for de store byer.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 01.02.2011. Fremme 03.02.2011. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 11.02.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 24 af Per Clausen (EL), Sophie Hæstorp Andersen (S), Jonas Dahl (SF), Manu Sareen (RV) og Christian H. Hansen (UFG). Forslag til vedtagelse nr. V 25 af Birgitte Josefsen (V), Liselott Blixt (DF), Vivi Kier (KF) og Simon Emil Ammitzbøll (LA)).

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 25:

Forespørgsel til kulturministeren og justitsministeren om angreb på ytringsfriheden.

Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.

(Anmeldelse 10.02.2011).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktions- evne anbragt i døgninstitution eller på opholdssted).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 15.12.2010. 1. behandling 18.01.2011. Betænkning 03.02.2011. 2. behandling 10.02.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 97:

Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Autorisation som optometrist m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 09.12.2010. 1. behandling 14.01.2011. Betænkning 02.02.2011. 2. behandling 10.02.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 105:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse. (Aflæg- gelse af halvårsregnskab).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 16.12.2010. 1. behandling 14.01.2011. Betænkning 08.02.2011. 2. behandling 10.02.2011).

8) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 32:

Forslag til folketingsbeslutning om en national målsætning for antal organonorere.

Af Liselott Blixt (DF) m.fl.

(Fremsættelse 01.12.2010. 1. behandling 14.01.2011. Betænkning 10.02.2011).

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøl- ler ved Østerild. (Ekspropriation af eksisterende produktionsvind- møller m.v.).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 25.01.2011. 1. behandling 01.02.2011. Betænkning 10.02.2011).

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 59:

Forslag til lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Af videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen).

(Fremsættelse 17.11.2010. 1. behandling 23.11.2010. Betænkning 10.02.2011).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 143:

Forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om teknologi- overførsel m.v. ved offentlige forskningsinstitutioner og lov om al- mene boliger m.v. (Opfølgning på evaluering af universitetsloven, internationale uddannelsessamarbejder og selskabsdannelse ved ud- bud af uddannelse i udlandet m.v.).

Af videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen).

(Fremsættelse 10.02.2011).

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 61:

Forslag til folketingsbeslutning om total mobiltelefondekning i Dan- mark.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 18.01.2011).

13) Forhandling om redegørelse nr. R 4:

Integrationsministerens redegørelse om tvangsægteskaber og lignen- de undertrykkelse.

(Anmeldelse 01.02.2011. Redegørelsen givet 01.02.2011. Meddelel- se om forhandling 01.02.2011).

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 139:

Forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven og forskellige andre love. (Obligatorisk digital kommunikation mellem virksomheder og det offentlige, skattefritagelse af Fornyelsesfondens garantiordning m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 09.02.2011).

15) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 56:

Forslag til folketingsbeslutning om mulighed for eftergivelse af sagsomkostninger i straffesager.

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.
(Fremsættelse 11.01.2011).

16) Forespørgsel nr. F 14:

Forespørgsel til justitsministeren om forholdene i kriminalforsorgen.

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Karen Hækkerup (S), Manu Sareen (RV) og Line Barfod (EL).

(Anmeldelse 11.01.2011. Fremme 13.01.2011).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden**Formanden :**

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Marianne Jøved (RV), Henrik Dam Kristensen (S), Astrid Krag (SF), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Per Ørum Jørgensen (KD) og Christian H. Hansen (UFG):

Beslutningsforslag nr. B 75 (Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af pointsystem i forbindelse med tildeling af permanent opholdstilladelse).

Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 26 (Hvad kan ministeren oplyse om regeringens prioriteter for den forestående reform af EU's fælles fiskeripolitik med henblik på genopbygning af overfiskede bestande, at skabe et langsigtet bæredygtigt fiskeri og at sikre en god miljøtilstand i havet, både i Danmark, i EU og internationalt?)

Martin Henriksen (DF) og Peter Skaarup (DF):

Forespørgsel nr. F 27 (Hvad kan regeringen oplyse om det stigende pres – fra visse muslimske miljøer – på religionsfriheden i Danmark især over for danske jøder, kristne og ikketroende?)

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Så kan jeg oplyse, at efter anmodning fra forespørgerne udgår punkt 16 (F 14 om forholdene i kriminalforsorgen) af dagens dagsorden.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Søren Espersen (DF).

Kl. 13:00

Formanden :

Søren Espersen (DF) har søgt om orlov fra den 22. februar 2011 på grund af sygdom.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

Kl. 13:01

Forhandling**Formanden :**

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Dansk Folkeparti i Københavns Omegns Storkreds, Kenneth Kristensen Berth, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 22. februar 2011, i anledning af Søren Espersens orlov.

Da der ikke er nogen, der beder om ordet, går vi til afstemning.

Kl. 13:01

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om udvalgets indstilling, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 112 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Udvalgets indstilling er vedtaget enstemmigt med 112 stemmer.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 22 [afstemning]:**Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om sygehusbetjening uden for de store byer.**

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 01.02.2011. Fremme 03.02.2011. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 11.02.2011. Forslag til vedtagelse nr. V 24 af Per Clausen (EL), Sophie Hæstorp Andersen (S), Jonas Dahl (SF), Manu Sareen (RV) og Christian H. Hansen (UFG). Forslag til vedtagelse nr. V 25 af Birgitte Josefsen (V), Liselott Blixt (DF), Vivi Kier (KF) og Simon Emil Ammitzbøll (LA)).

Kl. 13:02

Afstemning**Formanden :**

Forhandlingen er sluttet, og vi skal her stemme om de fremsatte forslag til vedtagelse, og der foreligger to forslag.

Vi stemmer først om forslag til vedtagelse nr. V 25 af Birgitte Josefsen (V), Liselott Blixt (DF), Vivi Kier (KF) og Simon Emil Ammitzbøll (LA), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 59 (V, DF, KF og LA), imod stemte 51 (S, SF, RV og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Det vil sige, at forslag til vedtagelse nr. V 25 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 24 af Per Clausen (EL), Sophie Hæstorp Andersen (S), Jonas Dahl (SF), Manu Sareen (RV) og Christian H. Hansen (UFG) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 25:

Forespørgsel til kulturministeren og justitsministeren om angreb på ytringsfriheden.

Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.
(Anmeldelse 10.02.2011).

Kl. 13:03

Formanden :

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne anbragt i døgninstitution eller på opholdssted).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).
(Fremsættelse 15.12.2010. 1. behandling 18.01.2011. Betænkning 03.02.2011. 2. behandling 10.02.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:03

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet.

Så går vi til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte 109 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 2 (EL).

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 97:

Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Autorisation som optometrist m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 09.12.2010. 1. behandling 14.01.2011. Betænkning 02.02.2011. 2. behandling 10.02.2011. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:04

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet.

Så går vi til afstemning.

Kl. 13:04

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte 108 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 105:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse. (Aflæggelse af halvårsregnskab).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsættelse 16.12.2010. 1. behandling 14.01.2011. Betænkning 08.02.2011. 2. behandling 10.02.2011).

Kl. 13:05

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet.

Så går vi til afstemning.

Kl. 13:05 For beslutningsforslaget stemte 108 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL & LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte 57 (V, DF, KF og LA), imod stemte 50 (S, SF, RV og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 32: Forslag til folketingsbeslutning om en national målsætning for antal organdonorer.

Af Liselott Blixt (DF) m.fl.

(Fremsættelse 01.12.2010. 1. behandling 14.01.2011. Betænkning 10.02.2011).

Kl. 13:05

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen drejer sig i første omgang om det stillede ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, så er forhandlingen om ændringsforslaget sluttet.

Vi går til afstemning.

Kl. 13:06

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (V, DF og KF) tiltrådt af et flertal, som omfatter det øvrige udvalg?

Det er vedtaget.

Kl. 13:06

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen drejer sig derefter om forslaget som helhed.

Der er ingen, der beder om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:06

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om beslutningsforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Man venter med at forlade salen, til afstemningen slutter. (*Et præsidiemedlem er på vej ud af salen*). Det gælder også medlemmer af Præsidiets. (*Munterhed*).

Afstemningen slutter.

Forslaget til folketingsbeslutning er vedtaget og bliver sendt til indenrigs- og sundhedsministeren.

Så er der tilladelse til at forlade salen i god ro og orden.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 114:

Forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild. (Ekspropriation af eksisterende produktionsvindmøller m.v.).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 25.01.2011. 1. behandling 01.02.2011. Betænkning 10.02.2011).

Kl. 13:08

Forhandling

Formanden :

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:09

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 tiltrådt af et flertal (V, S, DF, SF, KF og EL)?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 59:

Forslag til lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

Af videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen).

(Fremsættelse 17.11.2010. 1. behandling 23.11.2010. Betænkning 10.02.2011).

Kl. 13:09

Forhandling

Formanden :

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning**Formanden :**

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-5 tiltrådt af udvalget?
De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden
fornytt udvalgsbehandling.
Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 143:

Forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om teknologioverførsel m.v. ved offentlige forskningsinstitutioner og lov om almene boliger m.v. (Opfølgning på evaluering af universitetsloven, internationale uddannelsessamarbejder og selskabsdannelse ved udbud af uddannelse i udlandet m.v.).

Af videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen).

(Fremsættelse 10.02.2011).

Kl. 13:09

Lovforslaget skal også sikre, at uddannelsesreglerne indrettes mere hensigtsmæssigt i forhold til den øgede internationalisering af uddannelserne. Regelsættet for danske universitetsuddannelser i udlandet forenkles og ensrettes. Dette vil forhåbentlig være medvirkende til, at de danske universiteter bliver attraktive samarbejdspartnere for flere udenlandske universiteter og giver mulighed for, at visse uddannelser tilrettelægges ud fra et mere internationalt fokus.

Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 13:12

Formanden :

Tak. Der er ønsket om korte bemærkninger. Først er det fra hr. Per Clausen.

Kl. 13:12

Per Clausen (EL):

Jeg er enig med fru Malene Aamund i, at der kan være meget stort behov for at kigge på medbestemmelse til ansatte og studerende på universiteterne, ikke mindst fordi vi jo igennem de senere år har set, hvordan den enstrengede ledelsesstruktur, man har haft, har ført til, at der er blevet ført ressourcer væk fra forskning og undervisning. Er fru Malene Aamund ikke på den baggrund en lille smule usikker på, om det er den rigtige løsning at give rektorerne mere magt og så nøjes med at have hensigtserklæringer om, at studerende og medarbejdere skal have større medbestemmelse? Det var måske i virkeligheden de studerendes og de ansattes indflydelse, man skulle sikre igennem lovgivning.

Kl. 13:13

Forhandling**Formanden :**

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er fru Malou Aamund som ordfører for Venstre.

Kl. 13:10

(Ordfører)

Malou Aamund (V):

Det lovforslag, vi behandler i dag, er et resultat af en evaluering af de danske universiteter, som er blevet foretaget af et internationalt evalueringspanel. Herfra kom en række anbefalinger om frihedsgrader, forskningsfrihed, medbestemmelse og medinddragelse. Lovforslaget er med til at imødekomme de anbefalinger.

Det har været vigtigt for Venstre, at der blev givet øgede frihedsgrader til universiteterne, hvor vi i stedet for detailstyring fremover vil styre på mål og ikke på midler. Vi vil vurdere, om universiteterne fremover lever op til kravene om at levere forskning og uddannelse af høj international klasse, i stedet for at kigge på alle mellemregningerne.

Med frihed følger også et ansvar for at inddrage medarbejdere og studerende, og det er da ingen hemmelighed, at jeg indimellem også har kritiseret universiteterne for ikke at forvalte det øgede ansvar, som de har fået med den gamle lov, godt nok. I lovforslaget bliver det gjort klart, at bestyrelserne på universiteterne har det overordnede ansvar for at sikre medbestemmelse og medinddragelse af medarbejdere og studerende. Det vil vi følge fra politisk side og se, om de lever op til.

Endelig har der været en heftig debat om forskningsfrihed, og der er en skærpende af reglerne om forskningsfrihed, som præciserer, at de enkelte videnskabeligt ansatte ikke må pålægges opgaver, der kræver al deres arbejdstid, og dermed går ud over forskningsfriheden.

Lovforslaget indbefatter også ændringer i universiteternes udviklingskontrakter. Ændringerne i kontrakterne er medvirkende til at imødekomme evalueringspanelens anbefalinger om, at en statslig regulering i fremtiden sigter på at blive styring på afstand.

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:13

Malou Aamund (V):

Nu er der også sket nogle ændringer i lovforslaget vedrørende Akademisk Råd, som jeg mener er med til at styrke medbestemmelsen. Det, man kan sige er det nye her, er jo, at det bliver præciseret, at det er bestyrelsens ansvar at sørge for, at der sker medbestemmelse og medinddragelse. Vi vil ikke fra politisk side gå ind og konkret beskrive, hvordan det skal ske, men vi siger, at det er målet, at det skal ske.

Så som udgangspunkt viser vi sådan set universiteterne tillid. Det kan man så diskutere: Er det godt, eller er det skidt? I Venstre har vi nok den holdning, at det bør være udgangspunktet, at man skal give mest muligt ansvar, men som jeg også sagde i min ordførertale, synes jeg, at der har været eksempler på, at universiteterne ikke har forvaltet det ansvar, de har fået, godt nok, når det handler om medinddragelse og medbestemmelse. Det er derfor, vi faktisk også fra Venstres side har været med til at sige: Nu ser vi tiden an, og vi giver universiteterne 3 år. Det var faktisk os, der foreslog, at vi skulle gå ind og evaluere det her efter 3 år for at se, om de har været opgaven voksen. Så jeg kan ikke lægge hovedet på blokken og sige, at det kommer til at ske, men de skal have chancen.

Kl. 13:14

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 13:14

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo, tålmodighed er en god ting, også når det handler om opdragelse. Det lyder meget sympatisk. Men jeg vil godt spørge fru Malene Aamund, om hun ikke tror, at videnskabsministeren kunne blive fri for at skrive breve til universiteterne om, at de ikke skulle flytte penge fra undervisning og forskning til administration og le-

delse, hvis det var sådan, at de studerende og medarbejderne havde større indflydelse – altså at vi kunne have større tiltro til, at mere uafhængighed, mere frihed blev administreret fornuftigt, hvis man sørgede for, at der var større medbestemmelse til de studerende og personalet på universiteterne.

Kl. 13:17

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 13:15

Malou Aamund (V):

Jeg synes, at de studerende og også medarbejderne *har* indflydelse i dag. Og igen vil jeg sige, at vi fra politisk side har sagt, at det er et klart mål, at der skal være en øget medbestemmelse, men vi vil ikke gå ind og regulere og komme med en præcis opskrift på, hvordan det skal ske. Så det er egentlig bare et spørgsmål om, at vi overlader ansvaret til bestyrelserne for at finde deres egen model, og der er vi også tilhængere af, at det kan være forskelligt fra universitet til universitet. Vi synes egentlig, det er sundt med noget forskellighed, men selvfølgelig skal der være medbestemmelse og medindflydelse.

Kl. 13:15

Formanden :

Så er det hr. Jonas Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 13:15

Jonas Dahl (SF):

Jeg vil bare gerne stille ordføreren et spørgsmål lidt i tråd med det, hr. Per Clausen allerede har været inde på. Altså, vil ordføreren være med til at forpligte universiteterne og dermed også regeringen til – og der er jeg sådan set enig i, at der kan være forskellige former – at de akademiske råd og institutrådene reelt set skal have nogle beføjelser netop i forhold til den enevældige magt, som rektorerne nu får endnu mere eksplicit med det lovforslag, vi nu står over for at skulle vedtage? Der er der jo netop behov for at få præciseret, hvordan medarbejderne fortsat får indflydelse på det, der foregår på universiteterne.

Kl. 13:15

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 13:16

Malou Aamund (V):

Jeg er slet ikke enig i, at der med det her lovforslag bliver givet enevældig magt til rektorerne, på ingen måde. Rektorerne skal jo stå til ansvar over for bestyrelserne, og bestyrelserne repræsenterer egentlig samfundsborgerne og det mandat, kan man sige, som de har fået fra Folketingets og fra befolkningens side til at kunne gå ind og forvalte de store investeringer, der er i universiteterne.

Det, der undrer mig lidt ved SF's ordførers kritik her og ønsket om at lave en radikal ændring af strukturen, er, at SF jo har ambitioner om at danne regering med Socialdemokraterne, og det synes jeg er mærkeligt, for det her er jo også Socialdemokraternes forslag, så det, vi ser her, er tydeligvis en helt markant splittelse i oppositionen om så vigtigt et element som forskningspolitikken, og hvad Danmark skal leve af i fremtiden. Så jeg synes, det er meget besynderligt, at SF kravler op på den høje hest og kommer med en heftig kritik af det lovforslag, vi behandler i dag.

Kl. 13:17

Formanden :
Hr. Jonas Dahl.

Jonas Dahl (SF):

Nu er det heldigt, at SF fastlægger sin egen politik, og inden ordføreren nu selv kravler op på den høje hest, vil jeg sige, at ordføreren måske også burde have kendskab til, at SF sådan set er med i forliget om forskningssystemet; vi er ikke med i forliget om universitetsloven, og det er det, vi behandler i dag, så det burde ordføreren måske have styr på, inden man beskylder andre for noget.

Jeg vil gerne spørge ordføreren helt konkret: Synes ordføreren, det er tilfredsstillende, at de administrative udgifter på landets universiteter i en 5-årig periode er steget med 1,5 mia. kr. – 1,5 mia. kr., som med fordel kunne være blevet brugt på mere undervisning? Det er der jo relativt tydelige eksempler på, bl.a. på Københavns Universitet, hvor de studerende nu har semestre på ned til 12 uger og med kun et fåtal af timer om ugen. Kunne man ikke bruge de her administrative udgifter, som bliver lagt over på universiteterne fra regeringens side, på mere undervisning og mere forskning på landets universiteter? Ville det ikke være hensigtsmæssigt?

Kl. 13:18

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 13:18

Malou Aamund (V):

Det er jo helt grotesk, at man skal stå her og høre på, at SF kommer med forslag til, hvordan de vil bruge pengene, for alle de penge, vi bruger på forskning i dag, kommer fra velfærdsforliget. Og hvad lavede SF der? De var overhovedet ikke med til at tage noget som helst ansvar og er slet ikke en del af velfærdsforliget og dermed ikke en del af forliget bag de globaliseringspenge, som vi bruger til at opruste Danmark til at kunne klare sig i den internationale konkurrence. Og det er jo typisk SF: Man foreslår, hvordan man vil bruge pengene, men vil overhovedet ikke være med til at tage noget som helst ansvar, når det begynder at blive svært og der skal grundlægges de store reformer. Og SF er ikke med i universitetsloven, de er ikke med i velfærdsforligskredsen, de er ikke med til at dele globaliseringspengene ud. Så kan det godt være, at de har været med i et mindre forlig, hvor alle partier i hele Folketinget i øvrigt var med – det er flot, men der, hvor det virkelig handler om de store, væsentlige ændringer inden for forskning og uddannelse, er man jo ikke med.

Kl. 13:19

Formanden :

Tak til fru Malou Aamund, der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Christine Antorini som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:19

(Ordfører)

Christine Antorini (S):

Tak for ordet. Da Socialdemokraternes videnskabsordfører, hr. Rasmus Prehn, ikke har mulighed for at være til stede, vil jeg på hans vegne fremføre ordførertalen:

I 2003 tog Socialdemokratiet medansvar for den nye universitetslov. Den nye lov åbnede universiteterne op for omverdenen, inviterede eksterne repræsentanter, herunder repræsentanter fra erhvervs- og kulturlivet, inden for i universiteternes bestyrelser. Der skulle bygges bro imellem forskning, undervisning og det omgivende samfund til klar fordel for alle parter. Loven gjorde universiteterne selvejende, og ledelsesstrukturen gik fra at være en internt valgt ledelse til en professionel ledelse med repræsentanter udefra.

Lovændringen var nødvendig for at sikre en mere langsigtet og strategisk ledelse af landets universiteter og et bedre samarbejde med det omgivende samfund og erhvervsliv, men også for at sikre

mere målrettede og professionelle beslutningsprocesser frem for beslutningsprocesser præget af magtkampe og dårlige kompromiser, som den tidligere ledelsesstruktur desværre var alt for præget af. Det er noget, som nogle i dag glemmer, når de ønsker sig tilbage til tiden før den nye universitetslov.

Der er ingen tvivl om, at den nye universitetslov har været med til at sikre nye forskningsmæssige og uddannelsespolitiske succeser i ind- og udland, men loven har naturligvis ikke været fejlfri. Når man går nye veje, viser der sig ting, som man ikke havde tænkt over i lovprocessen, og man må lære af de fejl, man har begået.

Efter gennemførelsen af den nye universitetslov blev der rejst kritik, for det første af de ansattes og de studerendes indflydelse på og inddragelse i universiteternes beslutninger og for det andet af forskernes og universiteternes forskningsfrihed. Endvidere har der været en del kritik af, at universiteterne, nu hvor de var selvejende, ikke havde mere selvstyre og rum til at træffe decentrale beslutninger. Endelig har der været rejst kritik af de mange bureaukratiske regler i forbindelse med universiteternes samarbejde med udenlandske universiteter om fælles uddannelsesforløb.

Da kritikken af universitetsloven var på sit højeste i 2006, tog Socialdemokratiet derfor initiativ til at foreslå en fremrykning af evalueringen af universitetsloven. Socialdemokratiet var særlig optaget af at styrke forskningsfriheden, de ansattes og de studerendes indflydelse samt universiteternes internationale samarbejde og endelig mere enkle udviklingskontrakter. Evalueringen skulle afsluttes i 2009, og et evalueringspanel skulle fremlægge sine anbefalinger til ændringer af loven.

Som forligspart har Socialdemokratiet indgået i forhandlinger med regeringspartierne vedrørende denne ændring af universitetsloven. Vi er glade for, at vi med dette lovforslag kan præsentere en række forbedringer af den eksisterende universitetslov. Med denne lovændring, der både medtager de gode anbefalinger, som evalueringspanelet er kommet med, og imødekommer store dele af den rejste kritik fra studerende, ansatte og universiteternes bestyrelser, er det Socialdemokratiets klare opfattelse, at vi styrker og forbedrer universitetsloven betydeligt.

I forhold til forskningsfrihed præciseres det, at det videnskabelige personale ikke over længere tid må pålægges opgaver i hele deres arbejdstid, således at de reelt fratages deres forskningsfrihed. Loven slår tydeligt fast, at bestyrelser skal sikre, at der sker medbestemmelse og medinddragelse af medarbejdere og studerende i væsentlige beslutninger. Lovforslaget tager højde for kritikken af for meget centralisme og lægger flere steder op til, at det er det enkelte universitet, der skal finde egne løsninger på de konkrete problemstillinger. Lovforslaget styrker universiteternes muligheder for at samarbejde internationalt om uddannelser, og det bliver muligt at gøre et ophold i udlandet obligatorisk for at gennemføre en dansk uddannelse. Det er et afgørende skridt i retning af yderligere internationalisering.

Som en del af lovforslaget har vi efter ønske fra landets universiteter også medtaget et forslag om en forenkling af de udviklingskontrakter, der laves i samarbejde mellem Videnskabsministeriet og landets universiteter. Der lægges op til færre mål og mere individuelle mål, så målene kan variere fra universitet til universitet, samt at ministeren kan foreslå pligtige og konkrete mål. Der lægges stor vægt på en god dialog imellem de enkelte universiteter og ministeriet.

Navnlig tanken om færre mål og en styrkelse af dialogen er vi positive over for. Vi er særlig opmærksomme på de svære balancer mellem målfastsættelse på det centrale niveau og de decentrale niveauer. Det må være sådan, at alle mål skal kunne forsvares og have bred legitimitet, også for universiteternes ansatte og studerende. Det må ikke blive sådan, at ministeren blot gennemtrumfer sin egen smalle dagsorden. Vi vil følge denne problemstilling meget tæt, da det også lige præcis er den problemstilling, der er blevet stillet flest spørgsmål til i de høringsvar, vi har modtaget. Viser ordningen sig

at udvikle sig i uheldig retning, er vi i S villige til at kigge på forslaget igen og ændre det.

Målene skal også have sammenhæng med universiteternes økonomiske muligheder, og derfor er det rigtig godt, at vi har fået mulighed for en slags genforhandlingsret fra begge sider, hvis forudsætningerne ændrer sig væsentligt.

Alt i alt lægges der med dette lovforslag op til vigtige forbedringer af universitetsloven. Socialdemokratiet vil gerne takke for en god og konstruktiv proces, både i forbindelse med evalueringen og de konstruktive forhandlinger af de konkrete lovændringer.

Kl. 13:24

Formanden :

Tak til fru Christine Antorini. Der er ikke ønske om korte bemærkninger, og så er det hr. Jesper Langballe som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:24

(Ordfører)

Jesper Langballe (DF):

Selv om Dansk Folkeparti ikke er medlem af forligskredsen, forhindrer det os ikke i at sige, at den justering af universitetsloven, der foreligger her, er fornuftig. Den historiske baggrund er jo den, at 1968-oprøret i 1970 producerede den mest berygtede styrelseslov for universiteterne, som man overhovedet kunne finde i Europa. Det var sådan et totaldemokrati, hvor rengøringspersonalets og pedellens hund skulle stemme om, hvem der skulle komme fra det store udland og gæsteforelæse. Det blev der gjort op med i loven af 2003, men med en tilbøjelighed til at hoppe i den anden grøft, så det erhvervsliv, som havde været forkættet og nærmest havde været fanden selv for 1968'erne og for styrelsesloven af 1970, nu blev kanoniseret som noget næsten helligt. Det var grunden til, at vi stemte imod.

Vi frygtede, at bestyrelserne med obligatorisk eksternt flertal betød, at erhvervslivet så at sige skulle overtage universiteterne som redskab for en bedre indtjening. Vi må være ærlige og sige, at det ikke er sket; det gik ikke så galt, som vi havde frygtet. Vi kan jo sige, at man måske tværtimod kunne have ønsket sig, at universitetsbestyrelserne havde været lidt mere synlige, sådan at universiteterne enkeltvis kunne blive ansvarliggjort igennem dem.

Hvad angår den såkaldte instruktionsbeføjelse, som var en grim plet på loven af 2003, glæder det os, at den gamle § 17, stk. 2, er blevet omskrevet, så den nu siger det stik modsatte af, hvad den sagde før. Før var der tale om, at en institutleder kunne føre bestyrelsens forskningsstrategi ud i livet ved at sætte forskeren til hvad som helst dagen igennem. Nu er det blevet skrevet om til det modsatte, nemlig at forskningsfriheden er sikret, og at forskeren ikke må sættes til alt muligt i sin arbejdstid, så han er forhindret i at følge sine egne forskningsmæssige spor. Det er vi meget, meget tilfredse med.

Vi er også tilfredse med, at det akademiske råd er blevet styrket derved, at det nu selv vælger sin formand, og at rektor ikke er født formand. Og jeg vil lige sige til diskussionen før, hvor det akademiske råd indgik i spørgsmålet om medinddragelse og medindflydelse, at det jo ikke er sådan noget, som det akademiske råd skal bruges til. Det er ikke en politisk institution, men en rent faglig, akademisk, kritisk institution.

Endelig har vi noteret os den debat, der har været om udviklingskontrakter. Her synes nogle, at ministerens beføjelser til at pålægge universiteterne målsætninger er for vidtgående. Jeg vil sige, at det jo er en kontrakt, universiteterne har med ministeren, så der er vel ikke noget at sige til, at ministeren har noget at skulle have sagt. Jeg har noteret mig, at ministeren sagde, at ønsket om dialog i den forbindelse er en selvfølge, for selvfølgelig indgår man ikke en kontrakt uden at have haft en forudgående dialog. Men jeg glæder mig så også over, at ministeren har bebudet, at det skal præciseres noget nærmere i lovteksten.

Men alt i alt er vi glade. Styrelsesloven fra 1970 gik jo først og fremmest ud på at spænde universiteterne for en ideologisk vogn, så de i stedet for at fremme viden og kundskaber skulle frelse samfundet, og vi kan sige, at man med loven af 2003 – med modsat tendens – havde risikeret, at det blev noget af det samme. Jeg synes, at det med den afstemte justering, der foreligger her, er blevet lykkeligt undgået.

Kl. 13:29

Formanden :

Der ønskes en kort bemærkning, og den er fra hr. Per Clausen.

Kl. 13:29

Per Clausen (EL):

Det er, ikke fordi jeg har tænkt mig at indlede nogen diskussion med hr. Jesper Langballe om universitetsloven fra 1970, hvor der jo skete det, at universiteterne vendte sig ud mod samfundet efter udelukken- de at have fokuseret på sig selv; det betragter jeg som et fremskridt. Hr. Jesper Langballe vil gerne tilbage til før 1970, men det er nok selv med den nuværende lovgivning udsigtsløst.

Jeg vil spørge hr. Jesper Langballe om en enkelt, lille ting, og det handler om de kontrakter: Er det sådan, at hr. Jesper Langballe kan forestille sig, hvad der sker med et universitet, som ikke indgår nogen kontrakt med ministeren, altså, hvem bestemmer, hvad der står i sådan en kontrakt? Og så en tilføjelse: Mener hr. Jesper Langballe, at et system, som har gjort det, som vi har kunnet se, nemlig at penge er fosset fra undervisning og forskning over i ledelseslaget, over i administrationen, er et velfungerende system?

Kl. 13:30

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:30

Jesper Langballe (DF):

Det sidste spørgsmål har jeg egentlig lyst til at parkere hos ministeren, forstået på den måde, at jeg i virkeligheden synes, det er et spørgsmål, der skal undersøges. Taler jeg med universitetsfolk i dag, så må jeg jo erkende, at der ikke er nogen, der ønsker det kollegiale selvstyre tilbage, fordi det simpelt hen åd alt for meget tid fra forskningen til administrationen. Men samtidig hører man jo i dag folk sige, at administrationsbyrden i virkeligheden aldrig nogen sinde har været større, end den er nu, og det synes jeg faktisk at man skulle have foretaget en gennemgribende undersøgelse af. Jeg kan ikke give det endelige svar.

Så vil jeg sige, at jeg synes, det nærmest er komisk med den der bemærkning om, at universiteterne vendte sig udad, ud mod verden. Nej. De vendte sig fra at have en høj, faglig standard til at blive politiske redskaber for gale ideologer og verdensfrelser.

Kl. 13:32

Formanden :

Hr. Per Clausen har markeret, tak. Værsgo med en kort bemærkning.

Kl. 13:32

Per Clausen (EL):

Jamen jeg vil da bare sige til hr. Jesper Langballe, at universitetshistorien tilbage i Danmark kan vi da godt diskutere ved en anden god lejlighed, men jeg tror, at hr. Jesper Langballe måske også godt kunne trænge til at tale med nogle mennesker, der ikke deler alle hans egne fordomme.

Så til mit ærinde. Jeg er helt med på det, som hr. Jesper Langballe synes, nemlig at vi skal undersøge, hvordan det kan gå til, at når man vil afskaffe bureaukrati, får man mere bureaukrati. Det er set før, at mere ledelse ikke altid fører til mindre bureaukrati; en ledelse

skal jo have support og den slags. Men det spørgsmål, jeg stillede hr. Jesper Langballe, var i grunden: Hvad sker der, hvis et universitet og videnskabsministeren ikke kan blive enige om, hvad der skal stå i en udviklingskontrakt? For det er jo det, der er afgørende, altså: Hvem bestemmer i sidste instans med de bestemmelser, der er i det her lovforslag?

Kl. 13:32

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:32

Jesper Langballe (DF):

Hvem bestemmer i sidste instans, altså hvem har sådan den endelige beslutningsdygtighed? Jeg tror, at det er en lidt hypotetisk situation; selvfølgelig kan det forekomme, at man simpelt hen ikke kan blive enige om, hvad der skal stå i den udviklingskontrakt, men så kan jeg ikke forestille mig andet, end at det vil vække en vis opsigt, og at der vil komme diskussion om sagen, og så er det sådan, at igennem en fri og åben debat løser man i demokratiet den slags spørgsmål. Så jeg kunne egentlig godt forestille mig, at sådan en konflikt, en regulær konflikt, kunne gå hen og blive et sundhedstegn.

Kl. 13:33

Formanden :

Tak til hr. Jesper Langballe. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Så er det hr. Jonas Dahl som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Også kaldet SF.

Tilbage til lovforslaget. Det er ikke nogen hemmelighed, at SF var imod universitetsloven tilbage i 2003. Det var vi, fordi der var en række problemer med loven i sin oprindelige form. Loven virkede uigennemtænkt, og desværre må vi nu sige, at der ikke med den lovændring, man lægger op til i dag, tages hånd om alle de centrale problemer ved universitetsloven. Men omvendt vil jeg også gerne kvittere for, at der faktisk er nogle positive elementer i det, man lægger frem – jeg vil vende tilbage til, at der også er nogle ting, vi godt kunne ønske bedre.

Vi mener bl.a., det er positivt, at lovændringen ved at forenkle reglerne søger at gøre det lettere for de studerende at læse i udlandet. Det er en klar forbedring. Vi mener også, at lovændringen tager et skridt i den rigtige retning med hensyn til forskningsfrihed. Det er glædeligt, at man nu langt om længe, må jeg sige, afskaffer det, der hedder § 17, stk. 2, således at det videnskabelige personale ikke kan pålægges et bestemt stykke arbejde over længere tid. Det er et lille skridt i den rigtige retning, men vi havde dog fra SF's side gerne set, at der var en mere positiv definition af forskningsfrihedsbegrebet, således at vi ikke kunne pålægge medarbejdere et bestemt stykke arbejde over længere tid, i hele arbejdstiden osv. Men ud over det er vi da sådan set positive over for, at man nu langt om længe får afskaffet § 17, stk. 2, som jeg tror har været en sten i skoen for mange i universitetsverdenen.

Mens lovforslaget på den ene side tager et lille skridt fremad for at styrke forskningsfriheden, tager det også på den anden side et større skridt i den modsatte retning i forhold til udviklingskontrakterne, for med den her lovændring får ministeren beføjelse til direkte at pålægge universiteterne opgaver. Vi går altså fra en situation, hvor ministeren kan sætte overordnede mål for universiteterne, til en situation, hvor ministeren kan pålægge universiteterne konkrete opgaver. Man vil altså gøre ministeren i stand til direkte at diktere, hvilke arbejdsopgaver universiteterne skal have. Det understøtter ikke forskningsfriheden, og det understøtter heller ikke det dialogbasere-

de samarbejde. Vi ønsker ikke en udvikling, hvor universiteterne reduceres til en betjeningsenhed, men derimod at universiteterne bliver en dynamisk institution, som kan agere i modspil og i medspil med ministeren og den til enhver tid siddende regering og administrative organer.

Vi kender jo allerede konsekvenserne ved den detailstyring, som man også har set dårlige eksempler på. Jeg vil gerne fremhæve et svar, jeg modtog den 6. september sidste år, på baggrund af et spørgsmål, jeg havde stillet om, hvor mange flere penge universiteterne bruger på lederlønninger og administration. Det viste sig, at der fra 2005 til 2009 næsten var en fordobling af lederlønninger og administration. Således brugte man i 2009 1,6 mia. kr. ekstra på de administrative områder i forhold til 2005 – altså en betragtelig stigning. Den detailstyring og den ledelsesstruktur, som regeringen har pålagt universiteterne, har givet administrationen på universiteterne et alvorligt vokseværk, for nu bare at sige det pænt. Det sker simpelt hen, samtidig med at de studerende mærker, at der bliver skåret ned på undervisningen. Det seneste eksempel er fra Københavns Universitet, hvor semestrene nu er kommet ned på 12 uger, og det er efter vores opfattelse ikke hensigtsmæssigt, at vi har semestre på 12 uger, samtidig med at vi ser, at de administrative udgifter eksploderer.

I forlængelse heraf er jeg også bekymret for udviklingskontrakterne, som jeg også tidligere var inde på, og bl.a. Københavns Universitet har kaldt dem for asymmetriske. I SF er vi ikke bange for at give politiske pejlemærker, men det er og bliver uigennemtænkt at ville styre alt, hvad der har med universiteterne at gøre, politisk.

Som nævnt indledningsvis var SF imod universitetsloven i 2003, og det var vi, ikke mindst fordi loven trækker en selskabsmodel ned over universiteterne – vel at mærke en relativt primitiv selskabsmodel. For i egentlige selskaber er der trods alt en generalforsamling af aktionærer, der kan danne modvægt til ledelsen, men en sådan modvægt til magtkoncentration findes jo ikke i regeringens model. Det er en dårlig måde at organisere universiteterne på. Universiteterne skal ikke have en selskabsmodel, da de er organisationer, der er baseret på faglighed og på dialog. Der kan ikke sættes lighedstegn mellem universiteter og en privat virksomhed. Lad mig derfor sige det helt klart: Vi er ikke allergiske over for ledelse i SF, men vi mener ikke, at topstyring giver en hensigtsmæssig form for forskningsbaseret ledelse og dermed heller ikke det bedste grundlag for forskningsarbejde. Topstyring fremmer ikke produktiviteten, men hæmmer den.

Topstyring får vi kun mere af med den her lovændring, for det mest problematiske er jo, at magten i den grad centraliseres omkring rektor. Rektor får med det her lovforslag i princippet status som enevældig. Vi så gerne, at der var en checks and balance på universiteterne, således at der var en decideret balance til rektors magt. Sagt på en anden måde præsenteres der ingen mekanismer, der kan sørge for den faglige modvægt til rektor i beslutningsprocessen. Penkowsagen, som jo kører netop nu, er et glimrende eksempel på faren ved en centralisering af magten. Som mange påpeger, handler denne sag i bund og grund om, at universiteternes faglighed blev overhørt af deres ledelse. Der formuleres dog, og det er positivt, en hensigt om at sikre medbestemmelse til medarbejdere og studerende i væsentlige beslutninger, men det er uklart, hvem der skal afgøre, om det bliver sikret i tilstrækkelig grad. Ministeren skal ganske vist evaluere efter 3 år, men det er ikke sikkert, at forskere og studerende inddrages i denne evaluering.

Vi havde gerne set en anden model. Vi havde gerne set en styrkelse af akademisk råd, der ville sikre en mere fagligt kvalificeret beslutningsproces. Vi håber, at de problemer, som vi har fremhævet her, og som vi også tager med i udvalgsarbejdet, kan inddrages i den ene eller anden form i det videre arbejde, for vi må og skal sikre de bedste rammer for vores universiteter, da det er her, vi skal satse, hvis Danmark skal klare sig i fremtiden.

KI. 13:40

Formanden :

Tak til Jonas Dahl. Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Så er det hr. Daniel Rugholm som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

KI. 13:40

(Ordfører)

Daniel Rugholm (KF):

Jeg vil godt starte med at takke forligspartierne for et godt og konstruktivt samarbejde i forligskredsen. Ligeledes vil jeg også rette en tak til dem, der har bidraget til processen med mange og gode høringsvar.

Det er i samfundets største interesse, at vi i Danmark har universiteter, der opererer på niveau med de bedste universiteter internationalt. Danmark har brug for universiteter, der tiltrækker dygtige forskere, universiteter, der uddanner kandidater, hvis kompetencer imødekommer samfundets og erhvervslivets behov, og universiteter, hvis uddannelser ... [Lydudfald].

(Mødet udsættes på grund af lydproblemer).

:

Mødet er udsat. (KI. 13:42).

KI. 13:50

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Vi genoptager hermed mødet, og så håber vi på, at teknikken fungerer upåklageligt resten af dagen. Det sker jo en gang imellem, at den i den fagre nye verden står af.

Men det gør hr. Daniel Rugholm ikke. Han starter forfra på sin tale. Værsgo.

KI. 13:50

(Ordfører)

Daniel Rugholm (KF):

Tak for det. Dermed bliver det også en dobbelt tak, for jeg starter igen med at takke forligspartierne for et godt og konstruktivt samarbejde i forligskredsen. Ligeledes vil jeg også godt rette en tak til dem, der har bidraget til processen med mange og gode høringsvar.

Det er i samfundets største interesse, at vi i Danmark har universiteter, der opererer på niveau med de bedste universiteter internationalt. Danmark har brug for universiteter, der tiltrækker dygtige forskere, universiteter, der uddanner kandidater, hvis kompetencer imødekommer samfundets og erhvervslivets behov, og universiteter, hvis uddannelser og forskning er innovative, men som også selv opererer innovativt på alle ledelsesniveauer.

Med dette lovforslag skaber vi nogle ledelsesmæssige og økonomiske forbedringer for universiteterne. Vi giver universiteterne en højere grad af selvbestemmelse, mere frihed, men frihed under ansvar. Blandt nogle af initiativerne i forslaget kan nævnes, at vi lempet reglerne for nedsættelse af de akademiske råd; at vi tager initiativ til at sikre, at det videnskabelige personale reelt har tiden til at udøve deres forskningsfrihed i arbejdstiden; at vi styrker udviklingskontrakterne med færre og mere præcise mål; at vi gør det meget enklere for universiteterne at sende studerende til udlandet for at gennemføre hele eller dele af uddannelsen i udlandet; og at vi fjerner flere krav til det organisatoriske arbejde og øger frihedsgraden for ledelsen på universiteterne.

Alle disse ting tror vi bidrager til en mere strategisk ledelse af universiteterne, ligesom vi tror og i den grad håber, at de vil bidrage

til, at flere og flere kandidater får international erfaring med sig videre i deres studie- og arbejdsliv. Specielt de elementer i lovforslaget, som omhandler det internationale, mener vi er meget vigtige. Globaliseringen gør det nødvendigt for universiteterne at have samarbejder på tværs af landegrænser, og erhvervslivet efterspørger kandidater, der kan forstå, og som kan operere i en globaliseret verden. Vi lægger derfor fortsat vægt på at sikre en høj kvalitet af de dele, der foregår i udlandet, ligesom der også bliver krav om, at universiteterne grundigt vejleder de studerende, som begiver sig ud i verden.

Selv om vi nu øger ledelsens frihed, er der en klar forventning om fortsat medbestemmelse og medinddragelse af både medarbejdere og studerende på universiteterne. Vi vil naturligvis løbende evaluere, om disse frihedsgrader forvaltes ret. Vi er overbeviste om, at både universiteternes ledelser, medarbejdere og studerende vil tage positivt imod disse forbedringer og forenklinger.

Det Konservative Folkeparti støtter dette lovforslag, og vi ser frem til et konstruktivt udvalgsarbejde i den videre behandling.

Kl. 13:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Marianne Jelved fra Det Radikale Venstre.

Kl. 13:53

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Tak. Om L 143 skal jeg indlede med at sige, at jeg synes, at der er sket gode forbedringer i forhold til den gældende lov, men jeg har alligevel nogle ønsker, som jeg synes at det er på sin plads at bruge min taletid her på at nævne, fordi der også ligger en slags spørgsmål i det.

Det, vi kan konstatere, er, at den såkaldte enstrengede ledelse, det vil sige, at al magten udgår fra rektor, er fastholdt. Det forekommer at være noget ideologisk, lidt meget måske endda, og derfor har jeg et konkret spørgsmål. Når nu der gives rigtig meget frihed til universiteterne, i form af at de selv kan lave deres vedtægter, som ministeren godt nok skal godkende, men alligevel, og det er op til det enkelte universitet at afgøre, om de skal have fakulteter eller institutter, eller hvad de nu skal have, kan man så også forestille sig, at der faktisk er universiteter, der uddelegerer egentlige kompetencer til nogle organer, som er sammensat af medarbejdere og studerende, så de ikke kun har udtaleret og den slags ting, således at begreber som medbestemmelse og medinddragelse faktisk også giver et incitament til en deltagelse, som er vigtig i det daglige arbejde? Det er det ene centrale spørgsmål fra Det Radikale Venstre.

Udviklingskontrakterne fornyes, og det er også en rigtig, rigtig god del af lovforslaget, men alligevel har ministeren fastholdt muligheden for at sætte konkrete mål inde i udviklingskontrakterne, men færre, end det har været praksis indtil nu. Vi er i Det Radikale Venstre lidt interesseret i, hvordan ministeren har tænkt sig at bruge det instrument, fordi den frihed, der i øvrigt tales om og lovgives for i et vist omfang, synes jeg ikke harmonerer med, at ministeren går ind for – og nu siger noget med et lidt skævt smil, jævnfør et åbent samråd i formiddag – for meget detailregulering. Så derfor spørger jeg ministeren: Hvad er tanken med det?

Til gengæld synes vi, at det er en rigtig god løsning, der er fundet ved at lave et indstillingsorgan og et udpegningsorgan i forbindelse med valg af bestyrelsesmedlemmer. Vi synes også, at det er fint, at forskningsfrihed præciseres, og vi synes, at det er fint med de internationaliseringsregler, der er kommet, hvor det bliver lettere for universiteterne at deltage i samarbejdet omkring uddannelse internationalt på forskellig vis. Vi synes dog, at det er ærgerligt, at der ikke er fundet en egentlig, god finansieringsløsning, og derfor er det tredje spørgsmål til ministeren: Hvad er der egentlig i vejen med at bruge Erasmus Mundus-modellen til studerende, der tager et semester eller

to på et universitet i udlandet, men ikke inden for Erasmus Mundus-konceptet? Det vil vi egentlig gerne vide, for det synes vi da ville være en meget logisk ting at gøre. Hvorfor er den løsning egentlig ikke brugbar i andre sammenhænge?

Der er rigtig mange gode takter, og vi er lidt ærgerlige over, at selvejet ikke bruges mere offensivt i forhold til universiteterne, at de ikke får større muligheder for at bruge selvejet til større økonomisk ikke uafhængighed, men selvstændighed. Man kunne også spørge ministeren, om ministeren kunne forestille sig, at regeringen sagde: Ja, ja, vi tager det op igen om 3 år og ser, om der er mulighed for at lave nogle ændringer der, som giver en større handlefrihed, en større mulighed for selv at træffe nogle beslutninger af økonomisk karakter. Det kunne man jo så lave nogle rammer for i givet fald.

Til allersidst vil jeg sige i relation til den aktuelle debat om økonomien på universiteterne og overraskelsen over, at semesterlængden er skrumpet, jeg havde nær sagt år for år, at det også skal ses i sammenhæng med, at vi i Folketinget med et bredt flertal har øget visse taxametre, og det har vi gjort med en bemærkning om, at vi meget nøje vil følge, at denne forøgelse også bliver omsat til øget undervisning. Det, der har overrasket mig i den her sammenhæng, er, at ledelsesniveauer ved universiteterne ikke har vidst, at det her er foregået, så vidt man skal tro på dagspressen. Det tyder jo på, at delegationen allerede foregår, eller har ministeren en kommentar til det?

Kl. 13:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Per Clausen fra Enhedslisten.

Kl. 13:59

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Som hr. Jesper Langballe indlæg jo demonstrerede, har striden om, hvem der skulle styre universiteterne og hvordan, spillet en ganske stor rolle i den politiske debat i de sidste 40 år. Før den tid var ingen i tvivl: Det tog professorerne sig af. Selv om ingen i dag kan huske det, endte det med at være et rigtig, rigtig dårligt system, som var to-talt forstenet.

Eftersom Dansk Folkeparti ikke var med i det, der skete i 2003, var det næppe udtryk for et systemskifte, men det var i hvert fald en dramatisk forandring, for man besluttede sig for at bryde med den erkendelse, som ellers havde været ganske udbredt, nemlig at vel er demokrati et temmelig besværligt, dårligt og nærmest umuligt styringssystem, men at de fleste andre indtil da havde vist sig at være dårligere.

Så er det jo gået, som enhver kan se. Vi er nemlig gået fra at have et frygtelig bureaukratisk demokratisk system, til at vi har fået professionel ledelse og professionelle ledere, som på udmærket og eksemplarisk vis har evnet at flytte ressourcer fra undervisning og forskning ind i administrationen, ind på ledelsesgangen og i stor udstrækning også ned i ledernes egne lommer. Det er jo det, der er sket, fordi fokus er kommet på ledernes og ledelsens interesse.

Det har så fået den konsekvens, at ministeren her i dag alligevel synes, at tiden er inde til at rokke lidt ved båden og universiteternes ret til selv at bestemme ved at meddele, at hun vil skrive et brev til dem, hvori hun fortæller dem, at når de får penge til undervisning, skal de bruge dem til undervisning og ikke til administration. Det er svært at være uenig i den pointe, men det er også svært ikke at sidde tilbage med en mistanke om, at hvis man havde haft et system, hvor disse budgetter skulle vedtages af studerende og medarbejdere, havde det været vanskeligere at flytte pengene væk fra undervisning og forskning og over i administration.

Derfor er det måske i virkeligheden sådan, at det bærer sin egen besynderlige logik: Det system, der blev indført, for at universiteter-

ne skulle gøre sig fortjent til større selvstændighed og have mulighed for bedre selv at styre tingene, er et system, der er baseret på professionel ledelse og ledernes egne interesser og dermed er et system, der har vist sig at stille krav om større central kontrol og større indgriben af den centrale myndighed, fordi man bliver nødt til at forholde sig til de beslutninger, der bliver truffet.

Det er måske også derfor, at vi er endt i den situation, at ingen af de tre partier, som står bag den aftale, som bærer det her lovforslag igennem, med nogen synderlig overbevisning i stemmen kan sige, at de her har fundet løsningen på den udfordring, som vi står over for. Tværtimod er næsten det bedste, som de kan finde på at sige, at de har sikret, at der hurtigt kommer en evaluering. Jeg har forstået, at det i hvert fald for både Venstre og Socialdemokraterne var vigtigt at understrege, at det er en vigtig pointe for dem at få en hurtig evaluering. Det er måske udtryk for en lille smule mangel på selvtrillid og beslutsomhed, når der her faktisk gennemføres en lovgivning, som er baseret på, at der er lavet en grundig evaluering.

Det er måske derfor, at man også ender i den lidt besynderlige situation, at man efter at have talt meget om medbestemmelse til studerende og medarbejdere konkluderer, at rektor skal have mere magt. Det skal være sådan, at al magt uddelegeres af rektor. Så siger man, at bestyrelsen skal sørge for, at det sker på en måde, så der er medbestemmelse. Det er et paradoks, man har puttet ind i lovforslaget, der med sikkerhed gør, at det vil vise sig, når man igen evaluerer det, at det nok ikke er gået helt så godt, som man havde forventet.

Det andet paradoks i det, der ligger her, er en beslutning om, at universiteterne skal have mere frihed og skal have lov til at bestemme mere selv, men for at det nu ikke skal tage overhånd, vil det fremover være sådan, at der i udviklingskontrakterne direkte kan fastsættes pligtige mål, altså en klar beskrivelse af, hvad universiteterne skal gøre. Og der er jo ingen anden sikkerhed for detailniveauet i det end det, en til enhver tid siddende minister kan finde på. Og jeg frygter, at fantasien, hvad det angår, kan blive ganske omfattende.

Der er ingen tvivl om, at Enhedslisten, når det handler om at styre universiteterne, gerne vendte tilbage til et demokratisk system. Vi har forstået, at der næppe er noget flertal for det her og nu. Derfor vil vi i forbindelse med andenbehandlingen stille en række konkrete ændringsforslag, der mere udfoldet vil sikre medbestemmelse til studerende og medarbejdere, som mere udfoldet vil sikre universiteterne selvstændighed, og som også vil sikre det, som fru Marianne Jelved var inde på, nemlig muligheden for, at man vælger andet end den rendyrkede enstrengede model, for det bør der vel også være frihed til.

Kl. 14:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning. Fru Christine Antorini.

Kl. 14:04

Christine Antorini (S):

Jeg ville egentlig ikke have taget ordet til et spørgsmål, men jeg blev alligevel opmuntret til det, da jeg hørte hr. Per Clausen, fordi hr. Per Clausen kunne konkludere, at S og V kun kunne rose ændringerne i universitetsloven for, at der nu skulle ske en ny evaluering. Så synes jeg, at hr. Per Clausen skulle have hørt bedre efter de ordførertaler, der var, og derfor vil jeg bare spørge ordføreren fra Enhedslisten, om ordføreren ikke kan bekræfte, at når man læser hele viften af høringssvar igennem, er det generelle billede, at alle siger, der er sket en række forbedringer og forenklinger i universitetsloven med det, der ligger her. Det er ikke det samme, som at det er perfekt, men det er det generelle billede.

Kl. 14:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 14:05

Per Clausen (EL):

Det er korrekt, at en række høringssvar har det indhold, som fru Christine Antorini refererer til. Andre høringssvar har det indhold, at der er nogle forbedringer, og så er der noget, som man betragter som forringelser. Jeg medgiver gerne fru Christine Antorini, at jeg i min tale i dag mest har beskæftiget mig med det, der er forringelser, og jeg skal også medgive, at der faktisk er forbedringer i det, der ligger.

Kl. 14:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så går vi over til videnskabsministeren.

Kl. 14:05

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Det var rigtig dejligt afslutningsvis at høre fra hr. Per Clausen, at der er positive ting i den nye universitetslov.

Jeg vil rigtig gerne takke for dagens debat, som i høj grad afspejler, at det her er et lovforslag, der favner bredt og giver universiteterne en bred vifte af nye muligheder, både på styrelsesbestemmelserne og på uddannelsesbestemmelserne.

Forslaget følger op på den internationale universitetsevaluering fra 2009, og jeg er rigtig glad for, at vi med forslaget har fået så meget ud af evalueringen og de anbefalinger, som evalueringspanelet kom med. Det hørte jeg også anerkendelse for fra alle sider i salen.

Forslaget er også en opfølgning på lovændringen fra sidste år, hvor vi aftalte at lave en samlet vurdering af de forskellige typer internationale uddannelsessamarbejder, som universiteterne jo kan indgå i. Dermed er forslaget endnu et skridt på vejen i regeringens bestræbelser på at sikre de bedst mulige vilkår for universiteterne både i relation til deres generelle rammevilkår, og for at de kan være med helt fremme i internationaliseringen.

Men det slutter naturligvis ikke her. Processen med at skabe de allerbedste vilkår for universiteterne fortsætter selvfølgelig, og jeg vil også sikre, at vi fremover har fokus på at udvikle universiteternes rammer.

Jeg fik et par spørgsmål fra fru Marianne Jelved, som jeg gerne vil give første svar på her, men også meget gerne vil invitere til en yderligere dialog om.

Fru Marianne Jelved er lidt bekymret for, hvordan det er, vi f.eks. sikrer indflydelse, hvordan medarbejderne får indflydelse på universiteterne. Når man læser kapitel 3 i vores nye forslag her, kan man se, at det jo betyder ret meget, at det enkelte universitet selv i deres vedtægter kan beskrive, hvordan de vil gøre det lige bestemt på det universitet. Når de vedtægter skal ind over Universitets- og Byggestyrelsen til endelig godkendelse, er det faktisk for at sikre, at vedtægterne lever op til intentionerne i loven. Universitets- og Byggestyrelsen skal ikke mene noget om, hvordan det enkelte universitet skal udøve f.eks. studenterindflydelse.

Så spørger fru Marianne Jelved lidt forskrækket til de her konkrete mål, og jeg hører sådan en undertone af, hvad ministeren mon nu kan finde på. Jamen ministeren formulerer de her mål, efter at vi i forligskredsen har haft en drøftelse af, hvad de samfundsmæssige udfordringer for universiteterne er. Jeg vil have dialog – det kunne f.eks. være om nogle målsætninger om 50-procents-målsætningen – og så formulere konkrete mål inden for det. Og der har hr. Jesper Langballe virkelig ret, det er en dialog, der kommer til at foregå med universiteterne om, hvor det vil være mest hensigtsmæssigt at universitetet bidrager til de overordnede samfundsmæssige målsætninger.

Fru Marianne Jelved havde et spørgsmål om, hvorfor det egentlig er, vi ikke udvider hele Erasmus Mundus-ordningen. Det vil simpelt hen have nogle overordentlig dramatiske økonomiske konsekvenser, som vi skal have en drøftelse af hvordan skal finansieres, hvis det er meningen, at vi skal det.

Fru Marianne Jelved havde også et spørgsmål om økonomi i udviklingskontrakterne. Der vil jeg henvise til, at vi fastsætter økonomien for universiteterne dels i globaliseringsaftalerne, dels i de årlige finanslovforhandlinger.

Til fru Marianne Jelveds afsluttende kommentarer om det utilfredsstillende i den mindre undervisning på humaniora og samfunds-fag, samtidig med at vi har løftet taxametrene til netop humaniora og samfunds-fag, må jeg sige, at jeg deler den utilfredshed til fulde. Det er ikke tilfredsstillende, at universiteterne får øget taxametrene og ikke leverer øget undervisning. Det har jeg i øvrigt skrevet i et brev til universitetsrektorerne i går at jeg finder utilfredsstillende. Jeg har også i det brev præciseret vigtigheden af, at universitetsledelserne er opmærksomme på at følge op på det her.

Hr. Per Clausen havde også en refleksion om studenterindflydel-sen. Hvordan er det, vi sikrer den? Og det synes jeg er en af styrkerne ved universitetsloven, nemlig at det giver kapitel 3 en mulighed for at de enkelte universiteter præciserer. Hvordan vil RUC gøre det, hvordan vil KU gøre det, hvordan vil Aalborg Universitet gøre det osv.? Det synes jeg der er en stor styrke i.

Nu går vi så i gang med udvalgsarbejdet, og jeg ser rigtig meget frem til at få drøftet de dyberegående spørgsmål, også nogle af dem, vi har været inde på her i dag. Vi får en universitetslov, der giver øget frihed til universiteterne. Dermed medfølger selvfølgelig et an-svar. Vi går fra knap 50 til 5 klare mål, som vi får en dialog om. Tak for debatten i dag.

Kl. 14:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et par enkelte spørgsmål. Det første er fra hr. Jonas Dahl.

Kl. 14:10

Jonas Dahl (SF):

Jeg vil egentlig gerne indledningsvis kvittere for ministerens invitation til at have en udvalgsbehandling, hvor vi rent faktisk også får drøftet det her. For der er jo, som også flere af os har sagt i dag, nogle positive ting, men også nogle ting, vi måske gerne vil gå lidt videre med. Men jeg er glad for, at ministeren faktisk lægger op til, at vi kan få en dialog i udvalgsarbejdet; det er jeg meget tilfreds med.

Jeg vil bare gerne høre ministeren om de administrative udgifter, for det er noget af det, der er vores store bekymring: at vi har set en kraftig vækst i de administrative opgaver, som universiteterne enten påtager sig eller bliver pålagt fra ministeriets side. Det er jo en eks-plosiv vækst, når vi kan se, at universiteterne over en femårig perio-de bruger over 1,5 mia. kr. ekstra på de administrative områder.

Vil ministeren ikke medgive, at det er et problem, og at vi skal sikre, at de ekstra penge – som jeg gerne vil medgive at der er kommet til universiteterne – også bliver brugt på undervisning og forskning og ikke bare på administration og administrativt?

Kl. 14:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 14:11

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Jo, det er jeg meget enig med hr. Johannes Dahl i. Universiteternes midler skal bruges på undervisning og på forskning og på så lidt ad-ministration som overhovedet muligt. Det er universiteterne i øvrigt også opmærksomme på. De er faktisk selv i gang med at forenkle administrationerne, og vi har jo også i regeringens genopretnings-

pakke præciseret, at vi har nogle ret kontante mål for, hvor meget det kan lade sig gøre. Og det er i fuld gang ude på universiteterne.

En af forudsætningerne for, at man kan forenkle, er selvfølgelig også, at vi har nogle klare aftaler med hinanden om, hvordan univer-siteterne skal arbejde sammen med f.eks. Universitets- og Bygnings-styrelsen. Og der kan jeg nævne, at vi har været i gang med en meget markant forenklingsproces. Vi har simpelt hen siddet og udarbejdet lange lister i samarbejde med universiteterne om, hvordan der kan forenkles i forbindelse med de administrative opgaver, og det er sket på en lang række områder. Så vi er rigtig godt i gang.

Kl. 14:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jonas Dahl.

Kl. 14:12

Jonas Dahl (SF):

Nu skal jeg ikke kunne sige, om det er derfor, vi aldrig er blevet in-viteret til forligsforhandlingerne, men der er noget navneforvirring, som vi må få styr på en gang på et senere møde, tror jeg.

Men ud over det vil jeg bare gerne høre, om ministeren ikke også er enig i – jeg synes også, det er fint, at man konkluderer, at man om 3 år skal følge op på det – at der er en udfordring i at sikre en vis form for checks and balances, altså sikre, at den magt, som nu bliver forøget for rektors vedkommende, også bliver holdt i snor af enten bestyrelsen eller et akademisk råd eller andre fora. Det fungerer glimrende på nogle universiteter, men der er også nogle universite-ter, hvor man må sige, at der i hvert fald har været nogle ret nylige eksempler på, at de ikke har fungeret i tilstrækkelig grad.

Har ministeren gjort sig nogen tanker om, at man også i bemærk-ningerne til lovforslaget, når det endelig skal implementeres, måske kan komme med en præcisering af, at man skal have oprettet akade-miske råd, og hvilke beføjelser der eventuelt skulle ligge i de akade-miske råd? Og er det noget, ministeren vil være med til at se på?

Kl. 14:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 14:13

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Hvis jeg har kastet hr. Jonas Dahl ud i en identitetskriser ved en for-kert navngivning, beklager jeg det. Der må være andre årsager til, at en folkesocialist kan komme i identitetskriser.

Så vil jeg sige, at vi fastholder den enstrengede ledelsesstruktur på universiteterne. Lige når det gælder akademiske råd, er der ikke nogen tvivl om, hvad opgaven er dér. Der er givet øget frihed til, hvordan man vælger formanden i akademiske råd.

Så jeg synes alt i alt, vi står med en universitetslov, der giver øgede frihedsgrader til universiteterne, giver universiteterne mulig-hed for simpelt hen at præcisere, hvordan de lige på det enkelte uni-versitet vil løse f.eks. organiseringen. Vi talte tidligere om studenter-og medarbejderindflydelse. Så jeg synes, det er en rigtig god univer-sitetslov, vi står med her.

Kl. 14:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Per Clausen.

Kl. 14:14

Per Clausen (EL):

Jeg har et enkelt og i virkeligheden lidt opklarende spørgsmål. Når ministeren siger, at universiteterne får mulighed for selv at lave de-res vedtægter og selv bestemme, hvordan de skal inddrage medarbej-dere og studerende i beslutningsprocesserne, betyder det så, at uni-

versiteterne også kan beslutte sig til, at de faktisk vil give kollegiale organer mulighed for at træffe beslutninger, eller ligger det uden for den frihedsramme, som ministeren vil give universiteterne?

Kl. 14:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:15

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Den enstrengede ledelse og de beslutningskompetencer, der ligger i den, fastholdes. Men vi går fra ligesom at have et alternativ, der betød, at vi meget detaljeret kunne beskrive i universitetsloven, hvordan vi f.eks. helst så medarbejderindflydelsen ske, til at give frihed til universiteterne og sige, at det er noget, universiteternes bestyrelser skal præcisere i vedtægterne. Det vil altså være der, man kan lave de forskellige løsninger på forskellige universiteter.

Det, Universitets- og Bygningsstyrelsen så er med til at godkende, er egentlig blot, at vedtægterne lever op til lovens intention om, at vi netop skal præcisere f.eks. studenterindflydelse og medarbejderindflydelse.

Kl. 14:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Per Clausen.

Kl. 14:15

Per Clausen (EL):

Det betyder vel også, at hvis der skulle være et universitet, hvor bestyrelsen fik den tanke, at man faktisk ville lade ordet medbestemmelse betyde, at dem, der havde medbestemmelse, var med til at bestemme og altså var med til at træffe beslutninger, så ville man fra Videnskabsministeriets side få at vide: Det var ikke meningen, det må I ikke; I skal holde jer til det, vi kalder den enstrengede model – det er forudsætningen for, at I kan få godkendt vedtægter.

Kl. 14:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:16

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Ja, det præciseres i bemærkningerne til lovforslaget, at vi holder fast i den enstrengede ledelse.

Kl. 14:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det hr. Jesper Langballe.

Kl. 14:16

Jesper Langballe (DF):

Jeg har tidligere i debatten sagt, at jeg i og for sig ikke synes, der er noget som helst underligt i, at ministeren bidrager til den dialog, som vi alle sammen forventer kommer mellem ministeren og universiteterne i forbindelse med udviklingskontrakterne. At ministeren dér sætter nogle mål, ser jeg ikke noget galt i.

Men der er noget andet, som jeg er foruroliget over, og det er arten af de mål. Ministeren skriver i sin kommentar til høringssvarene, at »hensigten med forslaget er at gøre det muligt at anvende udviklingskontrakterne som et redskab til at opnå vigtige samfundsmæssige mål.«

Det bryder jeg mig ikke om – rent ud sagt. Samfundsmæssige mål, hvad er det for noget? Universitetsforskning er noget, vi har, fordi vi vil udvide den menneskelige erkendelse, uanset hvad prisen er, og ikke fordi det skal tjene samfundet, hverken i ideologernes

forståelse eller i erhvervslivets forståelse. Universitetsforskningen skal være fri, ren grundforskning. Er ministeren enig med mig i det?

Kl. 14:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:17

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Ja. Når jeg skriver, som jeg gør i svaret, er det for at give eksempler på udviklingskontrakter. I dag er der universiteter, der har mellem 40 og 50 meget detaljerede mål, og nogle af dem er altså procesmål.

Det, vi gerne vil gå over til, er at have nogle mere samfundsmæssige mål i udviklingskontrakterne. Det kan f.eks. være noget med antal studerende, der skal optages.

Der er simpelt hen ingen mulighed for at anfægte den forskningsmæssige frihed i de mål, der beskrives – overhovedet.

Kl. 14:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Jesper Langballe.

Kl. 14:18

Jesper Langballe (DF):

Jeg er da en lille smule beroliget, men formuleringen her minder altså om det, der med et meget fint ord hedder utilitarisme, sådan en dyrkelse af nyttevirksomheder.

Ministeren kan foreløbig tage det som et tankeeksperiment, at vi kommer med et ændringsforslag, som siger, at det skal være muligt at anvende udviklingskontrakterne som et redskab til at opnå vigtige akademiske mål i stedet for samfundsmæssige, og jeg vil gerne ganske kort spørge ministeren, om ministeren så vil sige: Det var søreme en god idé.

Kl. 14:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:19

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Ministeren vil sige, at vi som politikere ikke skal blande os i universiteternes forskning.

Kl. 14:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Videnskab og Teknologi. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 61:

Forslag til folketingsbeslutning om total mobiltelefondækning i Danmark.

Af Per Clausen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 18.01.2011).

Kl. 14:19

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet, og det er videnskabsministeren, der måske lige skal have nogle andre papirer med. Fagre nye verden, en iPad løser utrolig mange problemer.

Kl. 14:20

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Ja, det er godt med ny teknologi.

Det er jo et kort beslutningsforslag, Enhedslisten har fremsat: total mobildækning, 100 pct., udendørs og indendørs, ministeren laver kækt lige en plan, værsgo.

Men lige så kort og klart forslaget er formuleret, lige så urealistisk og uigennemførligt er det også. Det er vel noget af det mest urealistiske, Enhedslisten nogen sinde har foreslået, og det siger altså en del, når man i øvrigt kigger på Enhedslistens program.

Hvis man nu sådan lige et øjeblik går ind på Enhedslistens tankegang, er der to steder, pengene til gennemførelse af forslaget kan komme fra. Det ene sted er mobilbranchen. De investeringer, selskaberne igennem snart mange år har foretaget i udbygningen af både tjenester og infrastruktur, har altså givet Danmark den bedste dækning i verden og nogle af de laveste priser til forbrugerne. Hvis Enhedslistens forslag førte til, at man pålagde mobilselskaberne store ekstraomkostninger til udbygningen af infrastruktur, så kunne disse omkostninger kun hentes ind fra kunderne, og det ville altså betyde højere priser for alle kunder.

Ikke blot private kunder ville skulle punge ud. For erhvervslivet er det afgørende med god adgang til telekommunikation, herunder mobiltelefoni, og ikke mindst til konkurrencedygtige priser, ellers øges det generelle omkostningsniveau, og Danmark mister konkurrenceevne og arbejdspladser. Enhedslistens forslag vil altså ikke gavne, men derimod skade erhvervslivet og den enkelte forbruger, og det troede jeg sådan set ikke var Enhedslistens politik. Regeringens politik er den stik modsatte: at gavne erhvervslivet gennem gode rammevilkår.

Det andet sted, pengene kan komme fra, er de offentlige kasser, altså at staten betaler for den ekstra dækning. Men hvis der skal gives statsstøtte til fuld udendørs, for slet ikke at tale om fuld indendørs, dækning, så vil det altså fjerne selskabernes interesse i selv at sikre udrulning. Det ville koste skatteyderne mange penge, der kan gøre langt større nytte på andre områder, f.eks. sygehuse, folkeskoler eller ældrepleje. Her savner vi sådan set et bud på finansieringen fra forslagsstillerne: Hvilke offentlige ydelser er det, Enhedslisten vil prioritere væk? Eller er det skatteskruen, der skal have en omgang til? Det glæder jeg mig meget til at høre Enhedslistens bud på.

Lad mig i stedet kort ridse op, hvordan mobildækningen kan fremmes i Danmark:

De eksisterende mobiltilladelser er blevet udbudt og bortauktioneret ad flere omgange. Det skete i henholdsvis 1991, 1997, 2001, 2005 og senest i 2010. For tilladelserne udstedt i 1997, 2001 og 2005 er der knyttet et dækningskrav til hver af tilladelserne, og disse dækningskrav har selskaberne til fulde opfyldt. Tilladelserne med dækningskrav udløber først i henholdsvis 2017, 2019 og 2021. Der er altså en del år til, at der skal fastsættes nye skærpede dækningskrav i forbindelse med nytildeling af tilladelserne. De fastsatte dækning-

skrav bygger alle på forudgående drøftelser i kredsen af partier, og det er Venstre, Konservative, Socialdemokraterne, Radikale Venstre og SF, der er bag telefonforliget.

Mobildækningen i Danmark er i dag meget høj. Ifølge mobilsekskabernes oplysninger er 99,9 pct. af befolkningen dækket udendørs, og udbygningen forbedres løbende. At skaffe 100 pct. indendørs dækning er altså reelt umuligt, medmindre vi da afskaffer betonbygninger, parkeringskældre m.m. Der er altså ikke udsigt til, at vi vil kunne bestille mobiltelefonvækning af Holger Danske dybt nede under Kronborg.

Jeg bemærker endvidere, at bedre isolering for at reducere energiforbruget i bygninger samtidig gør det vanskeligere at sikre indendørs dækning med mobiltelefoni. Under alle omstændigheder ville fuld indendørs mobildækning kræve opstilling af et enormt antal mobilmaster over hele landet, og det vil ingen reelt vel, heller ikke Enhedslisten, hverken synes er kønt eller formålstjenligt.

Der er dog ting, der kan gøres for at skaffe bedre mobildækning til danskerne uden at ty til Enhedslistens tvangsforanstaltninger. Kommuner kan f.eks. i langt større omfang end i dag bidrage til en forbedret dækning, bl.a. ved at stille krav om lokal dækning i købsaftaler om mobiltelefoni eller ved at tilbyde selskaberne velegnede steder til opsætning af master og andet udstyr. Borgere kan gå sammen om at kontakte mobilsekskaber med henblik på, om der kan tilvejebringes mobildækning lokalt. Eksempelvis førte et lokalt initiativ af borgerne i Ålum i Østjylland til, at et mobilsekskab har tilbudt at opstille en antenne her fra foråret 2011. Og det forventes altså, at borgerne dermed vil få fuld mobildækning i området.

Ved kommende tildelinger af frekvenstilladelser vil vi se på, hvordan der kan stilles dækningskrav. Det er forventningen, at dette også vil bidrage til bedre dækning på taletlefoni, og det skyldes, at selskaberne i vid udstrækning vil anvende de samme mast- og antennepositioner både til mobilbredbånd og til mobiltale.

Regeringen og forligskredsen støtter en markedsbaseret tilgang til udbygning af mobildækning i Danmark. Det er den markedsbaserede tilgang, der har bragt Danmark i front på mobilområdet. Det er denne model, der skal sikre, at alle danskere har adgang til bredbånd senest i 2020.

Så på baggrund af ovenstående må Enhedslistens forslag afvises.

Kl. 14:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:26

Per Clausen (EL):

Nu ved jeg jo ikke, hvor ministeren har det fra, at Enhedslisten har foreslået, at der skulle være dækning indendørs uanset, om jeg så må sige, murenes tykkelse. Det står der ikke noget om i beslutningsforslaget, men det er jo ikke et nyt trick i politik at finde på et eller andet, man kan påstå folk mener, og så tage afstand fra det.

Jeg vil så bare spørge ministeren, om pointen i hendes indlæg i grunden er, at man ikke kan forvente, at der fra statens side bliver taget nogen initiativer inden for en overskuelig årrække, som kan sikre mobilnetdækning i de områder af Danmark, der i dag ikke har det. For det er vel, når vi er ved enden af alle de mange ord, realiteten i det, ministeren siger.

Kl. 14:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 14:27

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Når der står 100 pct. dækning, går jeg ud fra, at Enhedslisten mener 100 pct. både udendørs og indendørs. Jeg går ud fra, at jeg skal tage

det med 100 pct. bogstaveligt. Pointen i mit indlæg er, at regeringen og for den sags skyld teleforligskredsen fastholder den markedsbaserede udrulning. Der er meget, mange kan gøre. Kommunerne kan som nævnt gøre en indsats, og borgerne kan gøre en indsats, så jeg listede i min tale en hel del initiativer op, og jeg er helt sikker på, at de tilsammen vil bidrage til, at vi får øget dækningen.

Kl. 14:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Per Clausen.

Kl. 14:28

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo, at det er helt fantastisk. Ministeren siger: Vi har valgt en markedsbaseret tilgang, vi startede dog med at kræve, at 95 pct. af landområdet skulle være dækket. Altså, der fraveg man jo sådan set det markedsbaserede princip. Det var fornuftigt at fravige det. Man kunne dengang have fraveget det ved at sige, at der skulle være 100 pct. dækning i Danmark. Så havde man stadig væk haft et markedsbaseret system.

Men pointen er vel bare, at alt det her dækker over, at når videnskabsministeren i dag i en række aviser er citeret for at sige, at hun vil tage nogle initiativer, der sikrer en større dækning af mobiltelefonnettet i Danmark, så er det det rene sludder. Hun vil intet foretage sig. Hun overlader det trygt til andre at tage de nødvendige initiativer.

Kl. 14:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 14:28

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Jeg vil blot gentage over for hr. Per Clausen, at 100 pct. dækning simpelt hen ikke er muligt, medmindre vi fjerner større bygninger og sætter oceaner af mobilmaster op rundtomkring i kongeriget. Jeg ved ikke, hvor kønt hr. Per Clausen synes det vil være at have Rold Skov spækket til med mobilmaster.

Kl. 14:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ministeren. Der er ikke flere spørgsmål.

Så går vi over til ordferrækken, og den første ordfører er hr. Torsten Schack Pedersen fra Venstre.

Kl. 14:29

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

God adgang til mobildækning er vigtigt for danskerne, og det er også positivt, at vi i Danmark vel har verdens bedst udbyggede mobilnet. Men for de borgere, der oplever dårlige eller manglende signaler, er det jo selvfølgelig en ringe trøst. Derfor er vi i Venstre også optaget af, at vi sikrer optimale vilkår for en fortsat udbygning af mobilnettet i Danmark, så dækningen øges endnu mere. For Venstre er et mål om 100 pct. mobildækning i Danmark derfor helt naturligt.

Gennem en markedsbaseret og teknologineutral strategi har vi sikret, at telebranchen har investeret massivt i udbygning af mobilnettet i Danmark. Det er et konkurrenceparameter at kunne give bedst mulig dækning. Resultatet ser vi med en dækning, hvor vi ligger meget, meget højt. Forlader vi derimod den markedsbaserede tilgang og i stedet begynder med eksempelvis statsstøtte, vil selskabernes incitamenter til at fortsætte udbygningen forsvinde med ét slag. Hvorfor dog sætte nye master og nyt udstyr op steder, hvor teleselskaberne kan forvente at det vil være muligt at få statstilskud til op-

gaven? Nej, statsstøtte til en fortsat udbygning vil gøre større skade end gavn.

I stedet handler det om, at vi sikrer rammerne, for at det fortsat er attraktivt at udbygge mobilnettet i Danmark, og det handler om en række ting. Det handler om hurtig og effektiv behandling af ansøgninger fra teleselskaberne til at sætte nye master og sendeudstyr op ved udbygning, og muligheden for, at selskaberne kan lave såkaldt netværksdeling og dermed dele både master og sendeudstyr og alene gennem softwareløsninger have fuld råderet over eget net, står også centralt.

Sidste år var der en drøftelse om netop mulighederne for øget netværksdeling, og knasterne herfor skulle være ryddet af vejen, men jeg vil da gerne sige, at det fra Venstres side skal være helt klart, at måtte der fortsat være knaster i forhold til at give bedre vilkår for netværksdeling, medvirker vi naturligvis gerne til at fjerne disse. For ved at man kan dele sendeudstyr sikrer vi, at for teleselskaberne vil en investering i sendeudstyr i tyndere befolkede egne blive rentabel, når udgifterne eksempelvis kan deles mellem fire selskaber i stedet for at skulle dækkes af blot ét selskab.

Ministeren nævnte i sin tale også muligheden for, at kommuner og andre kan efterspørge en god mobildækning gennem deres indkøb af mobiltelefoni for derigennem at presse på for udbygning af mobilnettet. Ved at bruge den magt, som eksempelvis en kommune har, når den indkøber telefoni, så kan kommunen bruge et fuldt dækningskrav som parameter i sin indkøbspolitik og dermed gennem sin efterspørgsel fremme fuld mobildækning i Danmark.

Når vi ser på teleselskabernes udbygningsplaner for de kommende år, kan vi se, at der er over 2.500 nye planlagte antenner og sendeudstyr på vej i hele landet. Det viser med al tydelighed, at der fortsat sker en udbygning og udrulning, som konstant sikrer bedre mobildækning i Danmark. I Venstre vil vi bekæmpe de sorte pletter på danmarkskortet for mobildækning, og de fortsatte udbygningsplaner viser, at den tilgang, som vi har haft bredt i teleforligskredsen siden 1999, fortsat sikrer en endnu bedre mobildækning i Danmark til gavn for hele befolkningen.

Vi har tidligere i teleforligskredsen suppleret den markedsbaserede tilgang ved at stille forskellige dækningskrav til forskellige frekvenser til mobiltelefoni og til mobilt bredbånd. Forskellige frekvenser har forskellige potentialer og anvendelsesmuligheder, og derfor afhænger mulighederne også fremadrettet af, hvad det er for nogle frekvenser, vi taler om. Men at gå ind og ændre på eksisterende kontrakter og aftaler mellem staten og teleoperatøren vil kræve økonomisk kompensation, og hvordan Enhedslisten lige havde tænkt sig at finansiere den regning, melder det foreliggende beslutningsforslag jo intet om. Men det kan vel ikke overraske.

Ligeledes vil et fuldt dækningskrav indendørs være en teknisk umulighed. Hvis signalerne fra mobilmasterne skal kunne trænge ind igennem alle vægge, isolationer, kældre m.v., vil vi næsten alle sammen skulle have vores egen sendemast. Men målet om, at vi får øget mobildækning, er vi helt enige i, og det er sådan set det, der er den politik, som vi fører i Venstre, og som vi i samarbejdet i forligskredsen er med til at fremme.

Så vi kan ikke støtte Enhedslistens forslag, men som jeg sagde i starten, støtter vi i Venstre, at vi sikrer en fuld mobildækning i Danmark. Det skal fortsat være på en markedsbaseret og teknologineutral tilgang, men vi er i Venstre også klar til, at vi kan stille dækningskrav i forbindelse med kommende frekvensauktioner og tilladelser, således at vi også ad den vej kan være med til at få fjernet de sidste sorte pletter på landkortet for mobildækning i Danmark.

Kl. 14:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er korte bemærkninger, først fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:34

Per Clausen (EL):

Jeg er da glad for, at hr. Torsten Schack Pedersen heller ikke er bange for at opstille umulige visioner, for jeg forstod, at hr. Torsten Schack Pedersen også ville have 100 pct.s dækning, på trods af at videnskabsministeren lige har forklaret os, at det er helt umuligt.

Så vil jeg bare spørge hr. Torsten Schack Pedersen, hvornår han forventer at den 100-procents-dækning bliver udrullet ved hjælp af de forskellige metoder, han vil tage i anvendelse. Jeg tror, det f.eks. ville interessere hans partifælle, borgmesteren i Ringkøbing.

Kl. 14:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:34

Torsten Schack Pedersen (V):

Som jeg sagde i min ordførertale, ligger der udbygningsplaner på over 2.500 master og sendestyr spredt ud over hele landet, og det er udbygningsplaner inden for de kommende par år. Derudover kommer vi jo i den kommende tid til at skulle forholde os til forskellige frekvenser, og der må jeg sige at jeg synes, det er oplagt, at vi her indtænker muligheden for at stille nogle krav til dækningen.

Jeg konstaterer bare den tilgang, vi har haft til en markedsbaseret model. Her er vi, hvad angår nogle frekvenser, eksempelvis den frekvens på mobilt bredbånd, som Elro fra Randers har købt, gået ind og har målrettet det. Der var der stillet et dækningskrav på mobilt bredbånd i udvalgte postnumre. Det har været med til at sikre, at vi har fået en endnu bedre dækning, ikke bare på mobiltelefoni, men jo også på mobilt bredbånd, og det er selvfølgelig det spor, vi skal forfølge.

Kl. 14:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:35

Per Clausen (EL):

Jeg kan forstå, at hr. Torsten Schack Pedersen mener, at udrulningen af mobiltelefonnettet i de dele af Danmark, hvor der i dag ikke er dækning, fortsætter. Hvad kan så være forklaringen på, at Ringkøbing borgmester har sagt, at den udvikling er gået i stå? Ved han heller ikke, hvad der foregår? Altså, hr. Torsten Schack Pedersen startede jo med at forklare, at det, som ministeren mente var umuligt, godt kunne lade sig gøre. Derefter sagde han, at de folk, der bor ude i landdistrikterne, som siger, at udrulningen er stoppet, ikke har ret i det.

Er pointen ikke, at hr. Torsten Schack Pedersen her forsøger to ting på én gang, som står lidt i modsætning til hinanden, nemlig på den ene side at love, at der nok skal komme fuld dækning, og på den anden side ikke at ville gøre noget som helst?

Kl. 14:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:36

Torsten Schack Pedersen (V):

Jamen jeg må sige, at jeg er helt enig med ministeren i, at det er teknisk er umuligt at stille et krav om 100 pct.s mobildækning inden-dørs i Danmark, og det er jo altså det, der står på side 2 i forslaget: »Fra 2012 bør alle danskere have mulighed for at bruge mobiltelefon hvor som helst i Danmark – også indendøre.«

Det er en teknisk umulighed, hvis vi ønsker, at vi skal have isole-ring i vores huse, og at vi også skal kunne bevæge os rundt i en par-

keringskælder, som ministeren så rigtigt sagde. For hvis alternativet bare er at skrue op for sendestyrken, kan jeg jo godt blive bekymret for, hvordan fuglene kommer til at se ud, når de har været for tæt på en mast, altså hvis sendestyrken skal skrues så eksorbitant op, som sådan et forslag vil kræve, og det tror jeg nok er indbegrebet af en teknisk umulighed.

Jeg forholder mig bare til den mastedatabase, der ligger, og der kan vi jo se, at der ligger planer om at udrulle mere end 2.500 master. Og som jeg siger, vil vi i Venstre, hvad angår kommende frekvenser, altid være med til at diskutere, om der er udvalgte områder, hvor vi skal stille særlige krav. Det har vi bl.a. gjort i forhold til det mobile bredbånd, hvilket har ført til, at vi har fået sikret bredbåndsdækning i bestemte postnumre i Danmark, hvor der ellers ikke har været adgang til bredbånd.

Kl. 14:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Jonas Dahl.

Kl. 14:37

Jonas Dahl (SF):

Nu har jeg ikke bedt om ordet. Jeg tror, at det er den her maskine, der har trykket mig ind. Jeg har ingen spørgsmål til ordføreren.

Kl. 14:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Når man ikke har bedt om ordet, så får man det heller ikke. Det var bare elektronikken heroppe, der viste det.

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Ole Hækkerup.

Kl. 14:38

(Ordfører)**Ole Hækkerup (S):**

Tak, nu får vi se, om SF har spørgsmål til mig. Enhedslisten foreslår, som jeg læser det, at der inden 12 måneder skal være 100 pct. mobildækning i Danmark. Og jeg har også læst – der kan jeg så blive korrekset kan jeg forstå på debatten – at det både skal være ude og inde.

Lad mig prøve at se så positivt som muligt på det. Vi ønsker også, at der skal være 100 pct. mobildækning i hele Danmark. Opgaven bliver at undgå mobilhuller der, hvor der ikke er dækning. Det er fuldstændig, hvilket også er blevet nævnt, ligesom ambitionen om at få hele Danmark dækket af mobilt bredbånd. Det vil sige, at de intentioner, der ligger bag Enhedslistens forslag, deler vi på mange måder. Men vi mener, at vejen frem til at få hele Danmark dækket er at stille krav om dækning, når der udbydes nye frekvenser, for erved at spænde teleselskaberne for den vogn at få hele Danmark dækket ordentligt.

Vi har jo så i øvrigt her i Folketinget netop behandlet den reviderede telelovgivning, og i den forbindelse synes jeg, at der er nogle ting, det er værd at holde øje med, når man har den her ambition. Der er for det første udbygningen af master: Hvor meget kan de masteadbygningsplaner, der ligger, bidrage til at løse problemerne? Et er jo, at der er planer om det, noget andet er, hvor meget der i virkeligheden bliver til noget. Det er jo nok værd at holde øje med.

Derudover er der det med, at man ikke længere særskilt skal søge om tilladelse til at sætte en antenne op på en eksisterende mast. Der er det her med fælles udnyttelse af master; at kommuner kan stille krav om fælles udnyttelse af master. Der er kommunernes nye mulighed for at påbyde selskaberne fælles udnyttelse af ledningsnet, rør osv. Der kan stilles krav til selskaberne om dækning, når der indgås købsaftaler. Det kunne, hvilket jeg også tror fremgår af bemærkningerne til forslaget, eksempelvis være en kommune, der ville sikre dækning til hjemmeplejens kommunikation i hele kommunen. Netværksdeling har også været nævnt.

Skal vi sikre, at vi på den ene side fra Christiansborgs side stiller større og større krav om dækning i forbindelse med udbud af frekvenser, og at kommunernes nye værktøjer på den anden side faktisk bliver til noget, skal vi jo holde øje med det. Hvor står vi henne om 1 år, om 2 år? Hvor langt er vi nået med masteudbygningen? Hvor langt er vi nået med at bruge andres master osv.? Har det betydet, at vi reelt har fået en større dækning? Det er igen, fordi jeg deler intentionen om, at det her land skal være helt dækket af mobilnettet.

Der, hvor vi nok adskiller os lidt fra Enhedslisten, er i spørgsmålet om, hvad der er samfundets opgave, og hvad der er de private teleselskabers opgave. Det er jo i virkeligheden ikke overraskende, hvis det er sådan. Vi synes, det er samfundets opgave at stille kravene. Det er samfundets opgave at sætte målene. Det er teleselskabernes opgave at leve op til de krav, der stilles, når der gives frekvenstilladelser. Det gælder også de nye muligheder, som kommunerne har for at stille krav. Det vil vi tro er en god arbejdsdeling.

Konsekvensen af mit synspunkt er også, at hvis alle de ting, som jeg her har nævnt, ikke fører til, at der reelt sker en udvikling, så flere bliver dækket af mobilnettet, er vi meget parate til at se på, hvad der ellers er brug for af nye initiativer, og se på, hvad vi ellers kan gøre, og hvordan vi kan stille nye krav til branchen. Eksempelvis siger branchen allerede i dag, at 99,9 pct. af befolkningen er dækket af mobilnettet. Her må jeg sige, at det lyder godt, men det stemmer ikke altid overens med det, jeg hører folk fortælle at der er sorte pletter, altså hvor telefonen ryger ud, og hvor der ikke er dækning. Derfor kunne jeg godt tænke mig, at vi på et tidspunkt kunne få en lidt bredere tilgang og prøve at få andre end selskaberne til at vurdere, hvor bredt der dækkes.

Så har der i denne forbindelse været en lille diskussion om pengene, og jeg vil ikke på nogen måde lægge nogen og heller ikke Enhedslisten for den sags skyld nogle ord i munden om finansieringsdelen. Jeg skal bare sige, at hvis der sidder nogen og får den idé, at det her da er en opgave, som staten eller samfundet burde kaste sig over og give nogle penge til, vil jeg gerne advare imod det. Hvis man forestiller sig, at eksempelvis staten kommer med penge, så tror jeg, at alle i branchen vil forsøge i første omgang at få del i de penge, før de vil foretage sig noget som helst andet. Vi kan stille krav til selskaberne, når de vil bruge frekvenserne. Det skal vi gøre, og det skal sikre, at dækningen bliver bedre og bedre, efterhånden som de nye muligheder udvikler sig, så vi når at få dækket så meget af landet som muligt og da helst de hundrede procent.

På den baggrund skal jeg på vegne af Socialdemokraterne meddele, at vi ikke kan støtte forslaget fra Enhedslisten.

Kl. 14:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. Mikkel Dencker.

Kl. 14:42

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Jeg vil gerne indlede med at sige, at i Dansk Folkeparti har vi meget stor sympati for hensigten med Enhedslistens forslag her om at øge mobildækningen i Danmark. Enhedslisten vil så op på en dækning på 100 pct., og selv om hr. Per Clausen vist ikke kunne huske det, da ministeren var på talerstolen, har Enhedslisten selv skrevet i bemærkningerne, spalte to, allersidst, at det også gælder indendørs. Så det er jo en ganske omfattende dækning, man her lægger op til.

Vi er helt opmærksomme på, at en manglende dækning, en utilfredsstillende dækning er en stor gene for de mennesker, som lever med det, eksempelvis i deres hjem eller i deres arbejde, altså at de ikke kan opnå en tilfredsstillende mobildækning. Vi har forståelse for, at det er meget generende, og derfor vil vi da også gerne være

med til at finde nogle veje at gå, som kan føre til en bedre dækning rundt omkring i landet.

For Dansk Folkeparti er det lige så naturligt, at man kan tale i mobiltelefon, som at der er fjernsyn at se, når man tænder for fjernsynet, eller at der er asfalterede veje, og det skal selvfølgelig også gælde i landets udkantsområder. Derfor er det også et mål for os, at vi har en god mobildækning alle steder, hvor mennesker færdes.

Men jeg må også sige, at selv om vi har sympati for de intentioner, som Enhedslisten har lagt i beslutningsforslaget her, må vi sige nej til beslutningsforslaget. Vi mener, at det er urealistisk at gennemføre beslutningsforslaget, f.eks. levner Enhedslisten kun 12 måneder til regeringen til at få gennemført en 100-procents-mobildækning af hele landet. Det er så én ting, at det måske ikke kan gå så stærkt.

En anden ting er, hvem der så skal betale for det. Jeg har hørt tale om et trecifret millionbeløb, som det vil koste at gennemføre det. Hvem skal betale for det? Det er nok ikke offentlige midler, der kan skydes i; og slet ikke med den finansielle situation, som staten er i nu eller på længere sigt, kan det komme på tale. Så er der så kun mobilselskaberne tilbage, og hvor vil de så sende regningen videre hen? Ja, den sender de jo så nok til forbrugerne i stedet for. Så det vil være nogle ganske betragteligt højere telefonregninger, som mobiltelefonkunderne ville skulle betale fremover, hvis det skal kunne dække en investering på flere hundrede millioner kroner ind igen på kort tid.

I stedet for tror jeg, at vi må gå andre veje til at få udbygget den allerede eksisterende dækning for mobiltelefoner. Der har ministeren jo allerede for kort tid siden været inde på, hvilke veje man kunne gå, ligesom ordførerne fra Venstre og Socialdemokratiet også har anvist, f.eks. at man kunne stille højere dækningskrav i fremtidige udbud af tilladelser til at drive mobiltelefonselskab, ligesom man, i forbindelse med at kommuner sender deres mobiltelefonforbrug i udbud, kunne stille det krav til de selskaber, som byder på opgaven, at de skal sørge for, at der er en tilfredsstillende dækning i hele den pågældende kommune.

Så med de ord skal jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti har sympati for intentionen om at få en bedre dækning, men at vi ikke kan tilslutte os beslutningsforslaget her både på grund af den meget korte tids horisont, der levnes til det, og på grund af prisen.

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:46

Per Clausen (EL):

Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvordan det vil forhindre, at det bliver mobiltelefonbrugerne, der skal betale, hvis man gennemfører den her udrulning i forbindelse med nogle krav ved kommende udbud. Altså, det vil vel også indgå der og blive en del af prisen, som forbrugerne kommer til at betale. Så det er vel et spørgsmål om, i hvilket årti vi snakker om at det her skal ske.

Det andet er, at hvis kommunerne skal lade det indgå i aftaler i forbindelse med, at de skal aftale, hvad de skal betale for deres mobiltelefonforbrug, vil det vel bare betyde, at kommunerne så kommer til at betale. Så det er vel ikke et spørgsmål om, at der er nogle, der kommer til at betale, og det er heller ikke et spørgsmål om, at det bliver forbrugerne, der kommer til at betale, men et spørgsmål om, hvornår man vil sikre, at det her faktisk bliver effektueret.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:47

Mikkel Dencker (DF):

Der er ingen tvivl om, at når det ikke er offentlige midler, der skal proppes i projektet, så er det selvfølgelig private midler, og de private midler kommer i sidste ende fra telefonbrugere; det er klart.

Men med den gradvise udbygning af nettet, som vi lægger op til, ad de veje, som allerede er anvist af både regeringen og de foregående ordførere – en langt mere gradvis udbygning af nettet – vil det være i mindre dryp, som dermed vil være langt mere overkommelige og acceptable for forbrugerne, i stedet for den meget voldsomme udbygning inden for kort tid, som Enhedslisten lægger op til.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Per Clausen.

Kl. 14:47

Per Clausen (EL):

Men det rejser jo så bare det andet spørgsmål, nemlig: Hvor lang tidshorisont opererer hr. Mikkel Dencker med? For jeg kan sige, at man jo tidligere besluttede i teleforligskredsen, at det skulle være 95 pct. af landet, der skulle dækkes. Der har man jo sådan set, må vi gå ud fra, kalkuleret med, at der så var nogle, der ikke skulle have dækning.

Hvor lang tid synes hr. Mikkel Dencker så at der skal gå, før vi sikrer, at også de dele af Danmark, der i dag ikke har den her dækning, får den?

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:48

Mikkel Dencker (DF):

Jeg vil gerne have, at det er noget, der sker hurtigst muligt, men jeg mener stadig væk også, at det er markedet, der skal fremme den udvikling; det er ikke offentlige midler, der skal skydes i, eller så meget lovgivning med så firkantede regler, som Enhedslisten lægger op til.

Men jeg må sige, at jeg ikke kan svare for, hvad teleforligskredsen har besluttet, for den er Dansk Folkeparti ligesom Enhedslisten ikke med i. Så de spørgsmål må hr. Per Clausen rette til ordførerne fra de partier.

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Jonas Dahl fra SF.

Kl. 14:49

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Tak for det. Jeg vil følge lidt op på det, som de andre ordførere også har været inde på, nemlig at der sådan set er meget rigtigt i den her diskussion, som hr. Per Clausen og Enhedslisten i dag rejser, netop fordi der er en række alvorlige sikkerheds- og sundhedsmæssige udfordringer eller problemer, i det øjeblik man har en dårlig dækning. Og det har vi jo set eksempler på, senest i Region Midtjylland, hvor der er eksempler på ambulancer, som i perioder kan have problemer med at komme på mobilnettet og dermed også kan have problemer med at kommunikere med det enkelte hospital, i yderste konsekvens med en risiko for, at den sundhedsmæssige behandling og den sundhedsmæssige rådgivning fra hospitalet og fra den læge, der sidder standby, simpelt hen ikke når frem og ikke kan kommunikeres videre. Det er klart, at det er en udfordring, og derfor skal vi også have

en vision om, at vi på sigt får fuld dækning. Men det er ikke noget, vi løser i morgen – og der er jeg sådan set meget på linje med de tidligere ordførere, i og med at vi også er forligspart i forbindelse med det her stof – men det er noget, vi skal have en vision om på lang sigt, altså at vi skal have en så godt som 100 pct.s dækning, så vi sikrer, at vi ikke får udfald, som i yderste konsekvens kan have nogle sundhedsmæssige konsekvenser.

Man kan sådan set bare forhøre sig i sin omgangskreds eller i folketingsgrupperne eller alle mulige andre steder; jeg tror, at vi alle sammen har oplevet udfald det ene eller det andet sted. Og derfor må vi jo også sige, at det er uholdbart, at der er alt for mange udfald. Men jeg tror også, vi alle sammen oplever gradvise forbedringer – jeg kan i hvert fald selv erindre en række steder, hvor jeg tidligere havde problemer. Og man kan bare tage togturen fra Aarhus til København, hvor der altid er udfald to steder: nord for Vejle og så et sted omkring Slagelse. Der begynder sådan set lige så stille at være dækning en række af de steder, og det vil sige, at hullerne bliver mindre og mindre. Og det er jo i sig selv positivt, når vi gradvis får udspartlet de her huller, der nu er i landkortet. Så der er en række udfordringer, men der er heldigvis også løbende forbedringer på vej, og jeg synes også, vi skal kvittere for, at der faktisk sker noget fra mobilbranchens side.

Men dermed også sagt, at vi ikke umiddelbart kan støtte, at vi får et fuldt udbygget net inden for 12 måneder. Det er simpelt hen urealistisk; det er ikke et realistisk mål at nå de 100 pct. Fra SF's side vil vi gerne bakke op om, at man har en vision om, at man på længere sigt skal have en hundrede procents udrulning. At vi kan nå de fulde 100 pct., vil jeg ikke stå her og love, men vi skal have en bedre dækning. Den bedre dækning sker jo heldigvis løbende, og derfor må vi også have en vision om, at vi på sigt får så godt som fuld dækning. Og derfor er det selvfølgelig også noget, vi i forligskredsen vil følge løbende og tage med, når vi nu skal se på de kommende udbud. Jeg er ikke enig med Dansk Folkepartis ordfører, som var inde på, at det her var noget, som vi som stat i givet fald skulle betale for. Det er faktisk sådan, at når der er udbudsrunder i dag, stiller staten allerede en række krav, og de krav kunne man jo sådan set bare udspecificere endnu mere, således at der gradvis bliver reguleret i de krav, der bliver stillet fra statslig side, når man sender de forskellige frekvenser i udbud i den kommende tid. Så der er muligheder for at sikre en bedre og bedre dækning, og det har mobilsekskaberne jo i øvrigt også selv en interesse i.

Så desværre må jeg sige, at vi ikke kan støtte forslaget i den nuværende form, men vi synes, at intentionen er god, og vil gerne bakke op om det på sigt.

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Daniel Rugholm som konservativ ordfører.

Kl. 14:52

(Ordfører)

Daniel Rugholm (KF):

Jeg synes, at beslutningsforslaget rejser en del ubesvarede spørgsmål, så jeg ser frem til, at Enhedslisten forhåbentlig kommer til at give svar på disse i debatten her. Ikke mindst mangler jeg at høre om en væsentlig del, nemlig finansieringen af Enhedslistens forslag. Vil man hæve skatterne for at få staten til at betale for dette? Vil man spare på skoler, hjemmepleje eller offentlig transport, eller vil man tvinge teleselskaberne til at sørge for denne 100 pct. dækning og dermed være skyld i tårnhøje mobilpriser for alle danskere, for det vil uden tvivl være konsekvensen?

Om end urealistisk er det da et sympatisk forslag fra Enhedslisten, og jeg er sikker på, at det vinder sympati, uanset om man bor i

det vestligste Jylland, det nordligste Fyn eller det sydligste Sjælland, men vi støtter naturligvis fortsat, at dette skal være markedsbaseret.

Mobildækning er et privat anliggende, og de enkelte borgere kan heldigvis frit vælge det mobilselskab, der tilbyder den bedste dækning i deres område. Er man så utilfreds med den lokale dækning, kan man f.eks. stå sammen med andre borgere eller lade kommunerne lægge pres på teleselskaberne. Som ministeren nævnte i sin tale, har der været flere eksempler på, hvordan det har været en succes.

Det vil være umuligt at opnå 100 pct. indendørs dækning – tænk blot på flereetagers dybe parkeringskældre, elevatorer i alverdens bygninger eller, som ministeren nævnte, i kælderen hos Holger Danske.

Enhedslistens forslag vil også betyde massevis af nye store master rundtomkring i landet, også i naturskønne og fredede områder. Og hvad tænker et grønt parti som Enhedslisten om det? Vil det forskønne Mols Bjerger, Nationalpark Thy og Rold Skov?

Vi ser naturligvis gerne så god en mobildækning som muligt, så længe det bare sker ud fra en markedsbaseret tilgang. Ligesom indendørs mobildækning aldrig kommer op på 100 pct. i Danmark, kommer tilslutningen til den markedsbaserede tilgang nok heller ikke op på 100 pct. her i Folketingssalen, men det er heldigvis tæt på de 100 pct. med begge dele. Vi kan derfor ikke bakke op om beslutningsforslaget.

Kl. 14:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:55

Per Clausen (EL):

Det er bare, fordi jeg synes, det her markedsbaserede har fået sådan en slags mytisk karakter. Hvorfor er det mere markedsbaseret at opstille krav om, at der skal være 95 pct.s dækning, end at opstille krav om, at der skal være 100 pct.s dækning? Begge dele lægger da nogle klare krav ned over markedet, som man skal leve op til, og begge krav har formentlig den effekt, at der er nogle, der kommer til at betale mere for at tale i mobiltelefon, end de ellers ville.

Kl. 14:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 14:55

Daniel Rugholm (KF):

Det er også et spørgsmål om, hvad det er rimeligt at stille af krav. For der er jo ingen tvivl om, som mange også har været inde på, at en 100 pct.s dækning, hvis det overhovedet er muligt, vil få alvorlige konsekvenser for konkurrencen og for priserne og for alle de elementer, som det vil have effekt på. Så 95 pct. er naturligt, og der er masser af ting, der peger på, at det er et rimeligt tal. Men 100 pct. – om end det så var muligt – ville være et helt tåbeligt krav at stille.

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:56

Per Clausen (EL):

Det er jo et ærligt svar at sige, at det vil man ikke betale for. Så må vi bare konstatere, at der altså også blandt de meget markedsorienterede partier i det her Folketing er uenighed på det område. For Venstre siger jo, at man skal gå efter de 100 pct. baseret på en eller anden form for markedsbaseret system – det er der også andre, der har sagt – men De Konservative mener altså, at udgangspunktet er 95

pct., og at det i hvert fald ikke må koste nogen noget, hvis man skal have en større udbredelse.

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 14:56

Daniel Rugholm (KF):

Det må meget gerne koste nogen noget. Det må koste os som forbrugere lige så meget, som vi synes det skal koste, og det er jo noget, teleselskaberne finder ud af i en dialog med os om vores behov og de krav, som vi stiller til dem. Der vil altid være nogle, der kommer til at betale for det, og uanset om det var staten eller borgerne, så vil le regningen blive alt for uoverskuelig, hvis vi skulle følge det her forslag. Så det har desværre ikke sin gang, heller ikke i Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, og det er hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:57

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Danmark har jo en af verdens mest it-parate befolkninger. Vi har en høj udbredelse af bredbånd, danskerne bruger elektroniske kommunikationsmidler i meget stort omfang – jeg tror, vi er det land i Europa eller i verden, der sms'er mest. Og det viser altså, at der blandt danskerne er en stor interesse for og et stort forbrug af elektroniske kommunikationsmidler som mobiltelefoner, som er det, vi diskuterer her i dag.

Jeg tror, at alle ligesom jeg har oplevet de gener, der er, når der er udfald i mobiltelefondækningen. Flere har tidligere været inde på, at når man bevæger sig mellem landsdelene med tog, så falder man ud tit og ofte, og der kan være områder, hvor der ingen dækning er. Jeg tror, at alle, måske endda i forbindelse med præsentationerne på gruppemøderne i dag, har hørt beretninger fra dele af landet, hvor der er problemer med folk, som ikke har dækning. Det er klart, at det er utilfredsstillende for en it-parat befolkning, at it'en ikke er parat til befolkningen i den grad, som man kunne ønske sig.

Men spørgsmålet er, om det er så simpelt, som hr. Per Clausen og Enhedslisten lægger op til, nemlig at vi så bare med to behandlinger i Folketinget kunne vedtage et beslutningsforslag, og vupti, så ville vi have 100 pct.s mobildækning inden for 12 måneder. For det første ville det måske kræve, at vi alle sammen blev enige om, hvad for et teleselskab vi så ville anvende, for det er jo ikke helt ligegyldigt, hvilket teleselskab det er, borgerne benytter sig af, når man skal se, om der er den nødvendige dækning. For det andet må vi sige, at det, som vi i en meget bred kreds af partier i Folketinget har valgt, jo er en anden tilgang – det er en markedsbaseret tilgang. Det har en lang række fordele, bl.a. at den løbende reinvestering og vedligeholdelse foregår hos de virksomheder, som leverer telefonforbindelserne, og det er vi sådan set meget tilfredse med.

Hvad er det så, disse aktører på markedet fortæller os? Ja, de siger, at de lever op til kravet om, at der udendørs er en dækning på 95 pct. af vores geografiske areal i halvanden meters højde, og de siger også, at 99,9 pct. af befolkningen har en udendørs dækning i halvanden meters højde. Det er jo interessant. Nu har jeg ikke sådan talt antallet af henvendelser op, og selv i et lille land er 0,1 pct. af befolkningen selvfølgelig et stort antal mennesker, men alligevel synes jeg, det virker, som om teleselskaberne måske ikke har helt styr på eller er helt i tråd med den virkelighed, som borgerne oplever. Derfor synes jeg jo, det kunne være interessant at få de her selskaber, der så

nøjagtigt på første decimal kan sige, hvor mange der er dækket – ved deres bopæl, går jeg ud fra – til at udpege den sidste 0,1 pct., så vi kan se, hvem det er, som i dag ikke er dækket, og på den måde få klarhed over, hvor det er, der er et mastebehov. Det ville måske også gøre det muligt for nogle af dem, der heller ikke føler sig voldsomt godt dækket, at se, om de er med på teleselskabernes lister eller der er nogen usikkerhed.

I hvert fald vil jeg meget gerne medgive, at her er noget, som vi er nødt til at forfølge nærmere. Men jeg mener sådan set ikke, at løsningen er, at vi nu skal bryde med vores princip om at lade det være markedsbaseret, men i stedet for, at vi skal tage selskaberne på ordet og sige, at når 99,9 pct. af befolkningen tilsyneladende skulle være dækket, kan det jo ikke passe, at så mange mennesker føler, at teleselskaberne ikke leverer varen. Det må vi jo have undersøgt nærmere. Samtidig er vi også meget opmærksomme på, at der ud over den dialog, vi kan have fra centralt hold med branchen om de her ting, jo altså er mulighed for lokalt at lave indkøbsaftaler eller fælles udnyttelse af faciliteter, som gør, at man kan opnå fremskridt.

Så jeg synes bestemt ikke, at det her er en sag, vi bare skal lade ligge. Det skal vi bestemt gøre noget ved. Men når vi har nogle aktører, der siger, at de leverer til 99,9 pct. af befolkningen, og det efter mit bedste skøn ikke er befolkningens oplevelse, at det er rigtigt, så er det jo der, vi skal sætte ind. For det er jo dem, der må levere, når de har lovet, at de dækker stort set hele befolkningen, hvilket også er det, hr. Per Clausen ønsker.

Derfor kan vi ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Og så kan jeg som en lille forbrugeroplysning sige, at nu har jeg siddet og regnet på det med 0,1 pct. af befolkningen, og det giver 5.492 danskere, hvis tallet 0,1 pct. ellers er rigtigt.

Så er det hr. Per Clausen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 15:02

(Ordfører for forslagsstillerne)

Per Clausen (EL):

Det var jo godt med det, for så kan jeg med beklagelse sige, at jeg ikke med baggrund i de personlige henvendelser, jeg har fået, kan konkludere, at det ikke kan passe, for jeg har ikke fået over 5.000 henvendelser. Men jeg har fået rigtig mange henvendelser, hvor folk taler på manges vegne, men det skal man jo altid være forsigtig med at lægge alt for meget vægt på.

Faktisk vil jeg sige, at jeg sådan set ikke havde forventet det, som hr. Morten Østergaard antyder at jeg havde forventet, nemlig at nu klarede vi det her med to behandlinger, og så blev lovforslaget vedtaget, om ikke andet så ud fra den efterhånden ganske store erfaring, jeg har med, at beslutningsforslag fra Enhedslisten sjældent går igennem lige med det samme. Og hvis de endelig går igennem, er det, efter at de har været under grundig udvalgsbehandling og er blevet korrigeret på visse områder, og det kunne måske også være situationen her.

Men det, som jeg synes, og som jeg måske havde haft en forventning om, var, at der var kommet sådan nogle lidt mere klare udtalelser fra ikke mindst partierne i telefonligningskredsen om, hvornår de forventer at have en dækning, som betyder, at alle danskere i udgangspunktet har mulighed for at tale i mobiltelefon. Og så kan man selvfølgelig altid sige, at vi jo så også kommer til at stille krav til kvaliteten af de antenner, som mobiltelefonerne har, for der ved vi også, at selv om man køber en meget dyr udgave, kan det føre til forringelser.

Men pointen er, at det havde jeg faktisk forventet at der var kommet nogle relativt klare udtalelser om, også fordi vi faktisk måtte læse det ritzautelegram, der kom i går, og de udtalelser, som viden-

skabsministeren er citeret for i en række aviser i dag, sådan, at det havde man sådan set styr på, og at det vidste man hvornår ville ske.

I stedet har jeg måttet høre på nogle meget interessante redegørelser for, at mit synspunkt ikke skulle være markedsbaseret – i modsætning til alle andres. Det ville jeg normalt tage fuldstændig roligt, det ville jo sådan set være en slags ros, og tak for det, men når det så følges op med en opfattelse af, at jeg skulle have et særligt ønske om at forgyldte teleselskaberne ved at kaste statslige midler i hovedet på dem, må jeg sige: Ahr, det der med meget voldsomme erhvervsstøtteordninger er der andre der er bedre til end mig.

Nej, pointen er jo, at der, hvor jeg mener at vi har et problem – og det er det problem, vi må diskutere – er, at på et tidspunkt besluttede man sig altså til, at det var nok med 95 pct. dækning i forhold til geografien i Danmark. Dermed havde man jo også besluttet sig til, at der var nogle, der ikke skulle have dækning, og det besluttede man sig til, går jeg ud fra, ud fra en kalkule om, at det var det, der skulle til for at få billig mobiltelefoni i Danmark, sådan at man kunne prale af, at hele liberaliserings- og privatiseringsfelttoget på det område havde givet nogle positive resultater.

Vi kunne selvfølgelig godt, som det fremføres af Ringkøbings borgmester – som jeg har mistænkt for at være en smule mere markedsorienteret, end jeg er – sige, at hvis man allerede tidligere havde stillet krav om, at man skulle have haft en højere dækning, så ville man også have fået en højere dækning. Og så kan ingen jo udelukke, at det havde betydet, at jeg skulle betale lidt mere for at snakke i mobiltelefon nu, men det ville have betydet, at vi i større udstrækning havde levet op til det, som alle altid taler rigtig meget om i Folketinget, nemlig det, der handler om, at vi skal sikre, at der er mulighed for at leve, drive erhverv osv. i udkantsområderne.

Jeg vil bare sige til de meget interessante bemærkninger om, hvor meget alt det her ville koste, at det jo indimellem sker, at man gerne smider nogle milliarder ud til i hvert fald et løfte om en motorvej forskellige steder i Jylland, hvor der måske ikke er noget stort behov for en motorvej, når det handler om at tilgodese de behov, man har for at stemmemaksimere. Det er vel også derfor, løfterne kommer umiddelbart før et valg, så man altid kan give de andre skylden for, at det ikke bliver til noget.

Pointen er selvfølgelig, at selv om man godt kan have det synspunkt, at det her er en problemstilling og en udfordring, som ikke rammer så mange mennesker, og at man derfor måske kan tage det forholdsvis roligt, er kendsgerningen jo, at for de mennesker, der bor i de her huller – altså, jeg ser bort fra, hvad der sker, når jeg selv, hver gang jeg kører syd for Aalborg med toget, kommer ud i et af de mobilhuller, for det burde virke beroligende på mig, at folk ikke kan komme i kontakt med mig, og det burde i hvert fald også virke beroligende på mine omgivelser, at jeg ikke kan komme i kontakt med dem, så det er ikke så galt – altså de mennesker, der faktisk bor og opholder sig regelmæssigt i de her områder, er det jo et problem.

Det er jo blevet beskrevet udmærket og fortræffeligt i den dialog, for nu at kalde den det, som der har været mellem videnskabsministeren, formanden for den midtjyske region, Bent Hansen, og borgmesteren i Ringkøbing, at det handler om situationer, hvor man har svært ved at komme i kontakt med alarmtjenesten. Det er ambulancetjenesten, som også beklager sig over at have manglende mobil-dækning. Det kan være et problem for hjemmeplejen, og det kan også være et problem for erhvervslivet – ud over så at være en almindelig gene i hverdagen.

Jeg synes jo sådan set, det ville være rigtig godt, hvis vi i fællesskab kunne være enige om, at det var et problem, som vi ikke alene sagde at vi ville løse på længere sigt, men at vi måske også var i stand til at komme med et lidt mere præcist bud på, hvornår man kunne løse det. Det er da min forhåbning.

Kl. 15:07

Kl. 15:10

Nu ved jeg godt, at det altid er besværligt, når der er tale om store brede forlig, som næsten alle partier er med i, for så støtter de jo alle sammen altid det, de er blevet enige med hinanden om, og er meget lidt modtagelige. Nogle skal jo være lidt venlige over for Enhedslisten, så det er de så, men ellers er man jo meget lidt modtagelig for synspunkter og kritik, der kommer fra anden side.

Men jeg håber, man vil tilgive mig, at jeg vil benytte udvalgsarbejdet til faktisk at bore lidt i, hvornår det er, man forventer at man kan sikre den her 100 pct. dækning eller tæt på 100 pct. dækning, hvad det er for nogle udfordringer og problemer, det vil give, og hvad det er, det i realitetens verden kommer til at koste.

Nu synes jeg måske ikke altid, man sådan skal tro, at de tilkendegivelser, man får fra teleselskaberne på det her område, behøver være hundrede procent rigtige. Vi ved jo, at når vi behandler lovgivning på teleområdet, kommer der ofte meget lange høringssvar fra de forskellige teleselskaber, som er meget forskellige, når de skal beskrive, hvad konsekvenserne vil være. Det er, når de har forskellige interesser, for så kan det godt være meget forskelligt. Her har de så måske den samme interesse. Så jeg synes nok, man med fordel kunne gå ind og se på det.

Man kunne i den sammenhæng også overveje: Jamen er det nu nødvendigvis en god og frugtbar måde, at kommunerne skal prøve at løse det her, i forbindelse med at de skal lave aftaler om mobiltelefon med forskellige selskaber? Jeg medgiver, at kommunerne i den situation vil stå i en forholdsvis stærk forhandlingsposition og derfor måske med held kan tørre nogle af udgifterne af på teleselskabet – og det vil så i virkeligheden sige alle andre forbrugere, men alligevel tror jeg, det måske kan være en tvivlsom sag.

Det, som jeg også synes kunne være rart i det videre arbejde med det her beslutningsforslag, er at finde ud af, om der faktisk kunne fastlægges et tidspunkt, hvor man har en forventning om at vi kan have nået den 100 pct. dækning, eller hvor tæt vi så kan komme på den.

Det sidste, jeg vil sige, er, at det, som jeg da også synes kan være spændende i udvalgsarbejdet, er at finde ud af, hvad man i grunden baserer den der beregning på, nemlig at 99,9 pct. af alle danskere er dækket. For noget tyder da i hvert fald så på, at der er ganske mange af dem, som ikke er dækket, som er stærkt ophidsede over det og bruger meget energi på at klage over det. Det kan selvfølgelig hænge sammen med, det vil jeg ikke afvise, at der også er nogle mennesker, som klager over, at der ikke er nogen mobiltelefon dækning i deres sommerhus.

Der er også nogle, der siger, at det sådan ikke umiddelbart får Danmark til at fremstå som det land, som hr. Morten Østergaard netop nævnte, hvor alt kører derudad, når vi snakker it og telefoni, når man så kommer til Danmark som tysk turist og oplever, at den der sms, man skal sende hjem til familien, ingen vegne kommer, fordi der ikke er nogen forbindelse.

Man kan sige: Herregud, betyder det noget? Nej, det gør det vel i grunden ikke, for skulle man ikke netop slukke alt det der skidt, når man er på ferie, og slappe af? Men af en eller anden grund har vi altså vænnet os til, at vi godt vil sende en besked hjem, og det smitter altså af på opfattelsen af Danmark. Så det skal jeg i hvert fald håbe på at vi kan komme videre med i det videre udvalgsarbejde.

Så skal jeg da bare for god ordens skyld erkende, at man faktisk godt kan læse vores beslutningsforslag sådan, at det også dækker indendørs. Og der må jeg nok medgive efter at have sonderet terrænet lidt hos forskellige tekniske eksperter, som man kan kommunikere med, også på dette tidspunkt og også herindefra – takket være, at her virker forbindelserne jo som regel godt – at det nok er et meget stort krav at stille. Så den indrømmelse vil jeg da gerne give, og så kan det jo være, at vi måske alligevel kan bevæge os lidt hurtigere fremad på baggrund af den her debat, end vi ellers ville have gjort.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det giver anledning til to korte bemærkninger. Først er det hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 15:10

Torsten Schack Pedersen (V):

Først og fremmest tak for indrømmelsen, for det er jo korrekt, som hr. Per Clausen siger, at der i bemærkningerne til forslaget sluttet af med »også indendøre«. At hr. Per Clausen er blevet beriget af debatten, skal man jo altid glæde sig over.

Det, jeg egentlig godt kunne tænke mig at vide, når hr. Per Clausen fremsætter forslaget, er, om hr. Per Clausen så har gjort sig nogle overvejelser om, hvad det er for nogle værktøjer. Det formoder jeg. Jeg redegjorde i min ordførertale for nogle helt konkrete instrumenter, der kan tages i anvendelse. Jeg synes ikke helt, at jeg fik den samme klarhed over, hvorledes hr. Per Clausen havde tænkt sig at man skulle opnå 100 pct. dækning. Af hensyn til det videre arbejde synes jeg det kunne være interessant at vide, hvad det er for nogle værktøjer, som hr. Per Clausen mener vi skal tage i anvendelse.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:11

Per Clausen (EL):

Umiddelbart vil jeg sige, at det handler om at reparere på den skade, man har gjort ved i sin tid at have et utilstrækkeligt udbud, hvor man kun stillede krav om 95 pct. Og det vil sige: arbejde på at øge det krav til 100 pct.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 15:11

Torsten Schack Pedersen (V):

Så er vi ude i, at vi har en tidshorisont, der hedder 2017, 2019, for de frekvenser, som hr. Per Clausen taler om, udløber først i 2017, 2019. Jeg formoder, at hr. Per Clausen ikke vil gå ind i en eksisterende aftale og stille nye krav, for så taler vi i hvert fald om noget, der vil få en økonomisk konsekvens, og så mangler vi altså et bud fra Enhedslisten på, hvordan man vil finansiere det. Det er da en temmelig interessant vej at gå, hvis det er i forhold til beslutninger tilbage fra 1999, 2000, hr. Per Clausen vil løse problemet, i stedet for at se på, hvad der er af teknologiske muligheder i dag.

Så hvis det er 2017, 2019, som hr. Per Clausen tænker på, så harmonerer det i hvert fald dårligt med det, som han selv har skrevet i sit beslutningsforslag. Eller mener han, at man skal gå ind at sige, at man nu fraviger det, man har lavet en kontrakt og en aftale om, og så må teleselskaberne komme med et krav mod den danske stat om, hvad det så skal udløse af økonomisk kompensation?

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:13

Per Clausen (EL):

Det er klart, at hvis man ikke vil vente til 2017 – selv om det ville være dejligt, hvis konklusionen på det her ville blive, at man så skulle bringe det i orden der – så har man selvfølgelig en udfordring med

hensyn til at løse det i nogle forhandlinger med de teleselskaber, der oprindeligt fik de her aftaler på et utilstrækkeligt og dårligt grundlag.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:13

Morten Østergaard (RV):

Nu var det vist hr. Per Clausen, der svarede lidt kryptisk. Jeg synes da, det er reelt at bede om et svar på, om Enhedslisten foreslår, at alle kontrakter og koncessioner bliver opsagt. Det er jo selvfølgelig så et omsiggribende forslag.

Jeg ville bare lige bede om en anden præcisering, men nu kom hr. Per Clausen mig lidt i forkøbet med det om det udendørs og det indendørs, og det var jo udmærket. Men det er altså den geografiske dækning, der er den afgørende for Enhedslisten, det er ikke befolkningens dækning. Det er altså også de steder, de få ubeboede egne og den slags steder, hvor den geografiske dækning skal fra 90 til 100 pct. Det er ikke de sidste 0,1 pct., vi skal have med.

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:14

Per Clausen (EL):

Altså, man skal aldrig lade sig låse fast i et standpunkt, hvis der viser sig en mulighed for at kunne opnå et resultat ved at variere det en lille smule. Det er jo klogt, ingen dogmatisme i politik.

Hvis det er sådan, at vi kan finde en løsning, der sikrer, at man der, hvor der bor eller regelmæssigt opholder sig danskere, kan komme i kontakt med omverdenen ved hjælp af mobiltelefon, uden at man behøver at dække det 100 pct., så er jeg helt med på det – måske er det kun den del af Rold Skov, som toget kører igennem, der er vigtigt at dække, mens det ikke er nødvendigt at dække andre områder.

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Videnskab og Teknologi. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) Forhandling om redegørelse nr. R 4:

Integrationsministerens redegørelse om tvangsægteskaber og lignende undertrykkelse.

(Anmeldelse 01.02.2011. Redegørelsen givet 01.02.2011. Meddelelse om forhandling 01.02.2011).

Kl. 15:15

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er Venstres ordfører, hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 15:15

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. I Venstre har vi, siden vi overtog regeringsmagten i 2001, taget kampen op mod tvangsægteskaber og anden form for undertrykkelse, som vi har forsøgt at forebygge mod og bekæmpe såvel lovgivningsmæssigt som holdningsmæssigt.

Den skriftlige redegørelse, som ligger til grund for den her folketingsdebat, viser på udmærket vis, hvad der har været VK-regeringens tilgangsvinkel. Indsatsen har gået på tre ben: fokus på forebyggelse, fokus på hjælp til ofrene og fokus på opkvalificering af fagpersoner.

Lovgivningsmæssigt har særlig 24-års-reglen og tilknytningskravet haft en dokumenteret effekt. Det var stramninger i familiesammenføringsreglerne, der blev indført dels for at begrænse kædeindvandring, dels for at forhindre tvangsægteskaber – sidstnævnte ud fra en betragtning om, at jo ældre man er, jo bedre har man mulighed for at modstå et pres fra familie og andre til at indgå et ægteskab mod sin vilje.

Som sagt virker 24-års-reglen. Det har Rockwool Fonden konkluderet i en undersøgelse fra 2009. Færre udsættes for tvangsægteskaber, og indvandrere er generelt ældre, når de gifter sig, end det var tilfældet i 2001. I 2000 var 46 pct. af indvandrerkvinderne gift som 23-årige, mens det var 19 pct. i 2008. Tal fra Udlændingeservice understøtter dette: I 2001 blev 63 pct. af indvandrere og efterkommere fra ikkevestlige lande gift med en person bosat i udlandet, og i 2007 var den andel faldet til 31 pct. Det er klare indikatorer på, at 24-års-reglen sammen med andre tiltag har haft en gavnlig effekt med hensyn til at modvirke tvangsægteskaber. Socialforskningsinstituttet har også lavet en undersøgelse, der lægger sig op ad de samme konklusioner.

I Venstre forstår vi derfor ikke, hvorfor store dele af oppositionen ikke ønsker at bakke op om 24-års-reglen. Nu skyder jeg bare fra hoften, men jeg gætter på – og det har jeg gjort tidligere her i Folketingssalen – at den udadtil så samlede opposition ikke er samlet, når det kommer til stykket, men i virkeligheden er dybt splittet, i hvert fald når det kommer til 24-års-reglen, udlændingepolitik og dermed også indsatsen mod tvangsægteskaber og anden form for undertrykkelse.

Men den lovgivningsmæssige indsats er jo blot ét af de områder, der er blevet sat ind på for at begrænse tvangsægteskaber og anden form for undertrykkelse. Der er også lavet en enorm indsats på forebyggelsessiden i forhold til hjælp til ofre, i perioden fra 2009 til 2014 er der blevet afsat 82 mio. kr. til rådgivning, mægling, bosteder, undervisning og efterværn, og der er naturligvis en holdningsbejærgelse via oplysningskampagner, mentorprojekter og dialogkorps i regi af Integrationsministeriet og andre aktører. Det er midler, der er afsat over satspuljen og er støttet af et bredt flertal i Folketinget – og det vil jeg også godt kvittere for.

Debatten om, hvordan tvangsægteskaber bekæmpes, og de mange tiltag, som Venstre har stået i spidsen for sammen med De Konservative og Dansk Folkeparti siden 2001, har virket. Et af de klare beviser er, at langt flere piger og kvinder fra nydanske familier nu tør sige fra over for deres familier. De tør søge hjælp, tør vriste sig fri af den sociale kontrol, som nogle af de her kvinder fastholdes i. Det bekræftes jo af antallet af indberetninger til rigspolitiet i forhold til æresrelaterede forbrydelser: I 2006 var der 109 indberetninger, mens der mod udgangen af 2010 var små 200. Der er også langt flere, der får hjælp via bostederne. Antallet af henvendelser om tvangsægteskaber og anden form for undertrykkelse til Landsorganisation af Kvindekrisecentre, LOKK, er steget fra 101 henvendelser i 2005 til over 700 henvendelser i 2010 – fra kvinder, der har brug for hjælp, får hjælp, og som tør vriste sig fri af den sociale kontrol, som deres familie udsætter dem for. Og det skyldes, at vi har haft en åben og ærlig offentlig debat om tvangsægteskaber.

Desværre viser det stigende antal indberetninger og henvendelser, at problemet med tvangsægteskaber og anden undertrykkelse langtfra er løst. Den nuværende indsats skal videreudvikles og udvides. I Venstre vil vi ikke være med til at acceptere, at unge kvinder eller unge mænd – uanset tro, etnicitet eller kulturel baggrund – tvinges ind i ægteskaber mod deres vilje eller fastholdes i social kontrol fra deres familiers side.

På bagsiden af Weekendavisen den 4. februar 2011 kunne man læse en artikel med overskriften: »Tredje generation vil tage vores hævn«. Den illustrerer netop, hvilke problemer der er for en stor del af nydanske piger og kvinder.

Kl. 15:20

Nu vil jeg læse en lille smule op fra et citat af den her artikel, og jeg citerer altså en anonym kvinde, 19 år, af palæstinensisk afstamning, og hun udtaler den 4. februar til Weekendavisen:

»Da jeg voksede op, vidste jeg ikke, det var forkert at have danske kærester. Det fandt jeg ud af, da jeg blev ældre og mødte andre indvandrerpiger, som sagde, at piger med danske kærester er – to ting, som jeg ikke vil referere fra Folketingets talerstol, for så tror jeg, jeg vil blive irrettesat af formanden. Jeg fortsætter citatet:

»Jeg havde en irakisk kæreste. Vi måtte altid mødes i skjul ved en lille havn. Hvorfor kan de ikke acceptere, at jeg kommer sammen med den, jeg elsker? Men det går ud over ens familie. Så ville de andre snakke om min mors opdragelse, og folk i moskeen ville undgå mine forældre, og mine onkler ville ikke besøge os. Mine forældre ville ikke acceptere min irakiske kæreste. Mest fordi han er shia-muslim, mens vi er sunnitter, men jeg tror heller ikke, at de vil acceptere en egypter. De vil helst kun have en palæstinenser fra Libanon, hvor de selv kommer fra.

Jeg har også haft en dansk kæreste. Vi mødtes altid hos hans forældre. Jeg røbede forholdet til min mor, fordi jeg ikke kunne holde det inde længere. Hun sagde, at det ville hun ikke acceptere. Ingen af mine arabiske veninder vidste det. Jeg var bange for, at de ville sige det videre. Man kan ikke stole på nogen. Jeg gik for nogle år siden med en irakisk mand på Banegården – vi var ikke kærester, vi skulle bare med samme bus. En taxachauffør opdagede os, og mine forældre fik det at vide med det samme.

Min lillesøster på 11 har sagt til mig, at når hun bliver stor, vil hun gifte sig med en dansker. »Det er ligesom mig«, svarede jeg. »Velkommen i klubben«.

Nu er jeg blevet forlovet med en palæstinenser fra Libanon, som jeg har mødt over Facebook. Han arbejder i Abu Dhabi som computeringeniør og er 29 år. Mine forældre kan godt lide ham. Om halvandet år skal vi giftes, og så flytter jeg også til Abu Dhabi. Jeg glæder mig. Man får frihed i ægteskabet. Som det er nu, kan jeg ikke flytte hjemmefra, og jeg kan ikke klæde mig, som jeg vil. I dag må jeg ikke bare tage en kort kjole på. Når man er gift, er man mandens ansvar, og så vil ingen blande sig. Jeg har spurgt mine forældre,

hvorfor jeg kan klæde mig, som jeg har lyst til, når jeg er i Libanon. De svarer, at i Libanon er det normalt. Der lægger ingen mærke til det.

Jeg drømmer om at leve et liv som danske piger, hvor jeg kan tage ud og rejse og bo alene.«

Jeg gentager lige det sidste: »Jeg drømmer om at leve et liv som danske piger, hvor jeg kan tage ud og rejse og bo alene.«

Det er jo en frygtelig historie fra Weekendavisen, der fortæller tre historier på bagsiden den 4. februar. Det viser, at selv her anno 2011 er der nogle familier, der fastholder deres børn i en ekstrem form for social kontrol.

Nu er det her blot eksempler, og for flertallet af de indvandrere og nydanske familier, der bor og lever i Danmark, er det heldigvis ikke virkeligheden, for størstedelen er ganske velintegrerede. Men for et mindretal, piger og unge kvinder og måske også unge mænd, er det desværre ikke virkeligheden, og vi skylder dem at gøre alt, hvad vi som samfund kan, for at bekæmpe tvangsægteskaber og undertrykkelse. Derfor er vi i Venstre også tilfredse med, at regeringen vil udarbejde en national strategi for den fremadrettede indsats mod tvangsægteskaber og lignende undertrykkelse. Det er en strategi, som efter Venstres opfattelse bør fokusere på både forebyggelse og holdningsbearbejdelse.

Et af de problemer, som en ny strategi bør sætte fokus på, er, at der åbenbart er et stigende problem i forhold til teenageægteskaber, hvor ganske unge indvandrerpiger via en religiøs forkyndelse tvinges til at indgå ægteskab. De er dog ikke juridisk bindende, men er udtryk for social kontrol, som nogle indvandrerpiger udsættes for. I den forbindelse ønsker vi i Venstre også at få undersøgt muligheden for at straffe de religiøse forkyndere, som medvirker til teenageægteskaber, ligesom man kunne se nærmere på religiøse forkynderes indberetningspligt i forhold til børn og unge, når de udsættes for svigt.

Et af de lovgivningsmæssige tiltag, der i den her samling yderligere vil modvirke tvangsægteskaber og undertrykkelse, er det nye pointsystem, som integrationsministeren fremsætter forslag om. Det moderniserer 24-års-reglen og sikrer, at man ikke blot kan vente sig til en familiesammenføring. Der stilles fornuftige kvalifikationskrav til familiesammenførte såsom uddannelse, erhvervs erfaring eller sprogkundskaber – kvalifikationskrav, der vil begrænse muligheden for tvangsægteskaber, og som skærper kravene til herboende udlændinge, for at man kan få en familiesammenføring, for det forudsætter nemlig, at de er velintegrerede. På den måde begrænses kædeindvandring og mulighederne for at gennemføre et tvangsægteskab og få en familiesammenføring.

Den nuværende indsats mod tvangsægteskaber og anden undertrykkelse med 24-års-reglen som omdrejningspunkt har virket, men vi skylder de piger, der fastholdes i social kontrol af deres familier og tvinges ind i ægteskaber, for det sker desværre stadig, at gøre endnu mere. Vi har i Venstre fuld tillid til, at regeringen vil gøre det, og derfor tager vi med tilfredshed redegørelsen til efterretning.

Jeg skal også på vegne af den konservative ordfører, hr. Naser Khader, der desværre ikke kan være til stede her i salen, sige, at den konservative folketingsgruppe ligeledes tager redegørelsen til efterretning.

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det giver foreløbig anledning til to korte bemærkninger. Først er det fru Marianne Jelved.

Kl. 15:25

Marianne Jelved (RV):

Tak. Jeg synes, det er interessant, at hr. Karsten Lauritzen flere gange i sit indlæg nævner, at 24-års-reglen har virket imod tvangsægteskaber. Hr. Karsten Lauritzen henviser så til Rockwool Fonden. Jeg erkender, at min erindring ikke altid er, hvad jeg kunne ønske at den

var, men kunne jeg bede hr. Karsten Lauritzen referere, hvad det er, Rockwool Fonden siger om virkningen af 24-års-reglen i forhold til tvangsægteskaber?

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:26

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Fru Marianne Jelved skal ikke være ked af, at hendes hukommelse ikke altid er så god, som hun godt kunne tænke sig. Jeg har det samme problem, selv om jeg er et par år yngre end fru Marianne Jelved, så det skal hun ikke være ked af – i hvert fald er det så en sorg, vi begge deler.

Men for at svare på spørgsmålet vil jeg sige, at jeg må indrømme, at jeg ikke står med Rockwool Fondens undersøgelse, men det, jeg er ret sikker på at den viser, er, at nydanske kvinders alder, når de bliver gift, er steget – det var også det, jeg sagde i min ordførertale – og at antallet af sommerægteskaber er faldet. Vi ved, at det med en del af de ægteskaber, der blev indgået om sommeren, foregik på den måde, at man rejste til hjemlandet, og at der så blev indgået et ægteskab – det kunne være et reelt ægteskab, men det kunne også være et tvangsægteskab. Jeg vælger nu engang at tolke de to ting som et udtryk for, at 24-års-reglen har haft en effekt.

Socialforskningsinstituttets undersøgelse er sådan en interviewundersøgelse, hvor der er en hel del piger og kvinder, der siger, at det er 24-års-reglen, der har været med til at hjælpe dem ud af den undertrykkelse og det tvangsægteskab, de befandt sig i.

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Marianne Jelved.

Kl. 15:27

Marianne Jelved (RV):

Sådan set er det måske lidt spild af tid at bruge kræfterne på 24-års-reglen, men det er kun, fordi jeg erindrer Rockwool Fondens og SFT's undersøgelse på en anden måde end den, Venstres ordfører gør rede for. Det er rigtigt, at ægteskabsmønstrene har ændret sig, men vi ved reelt ikke noget om, hvor mange tvangsægteskaber der var før 24-års-reglen, og hvor mange der er nu.

Det står klart, at vi ser en stigning i antallet af unge, der henvender sig til krisecentrene med det her problem, og vi ved også, at der sidder en hel masse i Malmø med det her problem. Jeg synes i virkeligheden, at det er en fantastisk stigning, og jeg vil bede hr. Karsten Lauritzen svare, så godt det nu kan lade sig gøre, på følgende: Synes hr. Karsten Lauritzen ikke også, at det er en bemærkelsesværdig stigning? Der er altså mange flere tvangsægteskaber, end selv jeg havde troet.

Kl. 15:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:28

Karsten Lauritzen (V):

Som jeg sagde i min ordførertale, tror jeg ikke, at det stigende antal af indberetninger og af unge nydanske kvinder og i enkelte tilfælde også unge nydanske mænd, der benytter sig af de tilbud, som vi finansierer over satspuljen, er udtryk for, at der er kommet flere tvangsægteskaber. Det er blot udtryk for, at den debat, vi har haft – og som Det Radikale Venstre mig bekendt har kritiseret for at være for hård i tonen; man har sagt, at vi snakker for meget om indvandrer og om tvangsægteskaber – og det fokus, der har været fra et flertal

i Folketingssalen, har gjort, at flere og flere unge kvinder ved, at hvis de kan vriste sig fri af den sociale kontrol, deres familier har over dem, kan de også få hjælp hos de relevante myndigheder. Det tror jeg at de stigende indberetninger er udtryk for, mere end at det er udtryk for, at problemet er blevet større.

Vi har fået skubbet problemet frem i lyset. Det er slet ikke løst, og jeg lytter gerne til forslag, også fra Det Radikale Venstre, til, hvordan vi i højere grad, end vi gør i dag, effektivt kan bekæmpe tvangsægteskaber. For det, vi gør i dag, er slet ikke nok, men 24-års-reglen, tilknytningskravet og den faste og fair udlændinge- og integrationspolitik er noget, der er med til at forhindre og bekæmpe tvangsægteskaber.

Kl. 15:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Karen Klint.

Kl. 15:29

Karen J. Klint (S):

Tak for det. På nogle områder er vi enige om at det går den rigtige vej, men på andre punkter kan vi jo ikke bevise om det går den rigtige vej, for hvad er årsagen til det stigende antal henvendelser? Er det mere viden, eller er det, fordi problemerne er større? Så det, jeg vil spørge ordføreren om, er: Når nu ordføreren går ind for det, der i redegørelsen kaldes for en national strategi, hvad har så forandret sig siden den 4. maj sidste år, hvor den samme ordfører jo stod og sagde til oppositionens beslutningsforslag, at der ikke var grundlag for at gøre noget mere end det, der var i gang? Hvad er der sket af negativt fra den 4. maj sidste år og til nu?

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:30

Karsten Lauritzen (V):

Der var jo en række årsager til at afvise det beslutningsforslag. Det tror jeg også at jeg nævnte i min ordførertale på daværende tidspunkt, og jeg tror også, at jeg har sagt – debatten ligger som sagt tilbage i tiden, men man kan gå ind og tjekke på Folketingets hjemmeside – at selvfølgelig skal vi gøre mere. Jeg må sige, at det, der ligger i redegørelsen, og det, man lægger op til i en ny national strategi, synes jeg sådan set er fornuftigt, og så skulle Socialdemokratiets ordfører glæde sig over, at det, man har efterspurgt tidligere, nu rent faktisk kommer.

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Karen Klint.

Kl. 15:30

Karen J. Klint (S):

Jamen det gør jeg også, for jeg synes faktisk, at det er meget positivt, hvis vi kan nå til en enighed her i salen, og det vil jeg vende tilbage til i min ordførertale.

Men jeg har det lidt ligesom fru Marianne Jelved med hensyn til den diskussion, der er omkring 24-års-reglen. Når vi kigger på, hvad Rockwool Fonden har sagt, kan vi læse, at den jo har sagt, at det er rigtigt, at folk gifter sig senere, men til gengæld får vi mange flere under 24 år, der søger herop af andre årsager end familiesammenføring. Så man kan ikke bare se, hvordan balancen er, på antallet af unge, der kommer til Danmark. Nogle har en anden begrundelse, end de havde for nogle år siden. Det er korrekt, at familiesammenføringsmønsteret har ændret på alderskriteriet, men det hindrer jo ikke,

at vi så får andre unge, der bare finder en anden begrundelse for at komme.

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:31

Karsten Lauritzen (V):

Man kunne godt tage Socialforskningsinstituttets undersøgelse: Det er jo sådan en interviewundersøgelse, hvor man bl.a. interviewede nogle og tyve kvinder, tror jeg nok, hvor de fleste af dem kom til under den tidligere regering, og der er en af kvinderne, der kommer med et udsagn, som jeg husker meget tydeligt. Det er selvfølgelig ikke videnskabeligt, men det er trods alt en kvinde, som har været i et tvangsægteskab og valgt at bryde med sin mand – hun blev hentet herop nede fra Tyrkiet og familiesammenført under den socialdemokratiske-radikale regering. Hun siger i den her interviewundersøgelse fra Socialforskningsinstituttet, at hun ville ønske, at de regler, der er indført om 24-års-regel og tilknytningskrav, havde været gældende for hende, for så havde hun ikke stået i den situation, hun nu befinder sig i. Jeg må sige, at det i hvert fald er en øjenvidneberetning om, at tilknytningskravet og 24-års-reglen har haft en effekt.

Kl. 15:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 15:32

Line Barfod (EL):

Det er lidt forskelligt, hvad ordføreren siger. Indimellem siger ordføreren, at vi faktisk ikke ved noget reelt om, hvor mange tvangsægteskaber der var før, hvor mange der er i dag, og hvor mange der måske er blevet forhindret af 24-års-reglen. Vi ved heller ikke, som fru Marianne Jøved var inde på, hvor mange der i stedet for er flyttet til Malmø. Så der er rigtig mange ting, vi ikke ved.

Vi ved, at der stadig væk er et kæmpe behov for at gøre en indsats for at forhindre tvangsægteskaber, men vi ved jo også, at der er en del mennesker, der på grund af 24-års-reglen, tilknytningskravet og de andre ting, der er indført, bliver forhindret i at bo sammen med den, som de faktisk ønsker at bo sammen med.

Jeg skal derfor bare høre om de idealer, som Venstre i hvert fald engang havde om frihed: Hvordan passer de til, at man for at forhindre, at nogle mennesker bliver tvunget til noget, tvinger en masse andre mennesker til noget andet? Hvordan passer de to ting sammen?

Kl. 15:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:33

Karsten Lauritzen (V):

Det er lidt mærkeligt, for det plejer jo ikke at være Enhedslisten, der er meget optaget af, hvordan vi skaber mere frihed for folk. Venstre har lavet 24-års-reglen og tilknytningskravet med henblik på at forhindre tvangsægteskaber. Så er det rigtigt, at det forhindrer nogle under 24 år i at blive gift. Selv om der ikke er nogen tvang involveret i det, må de vente. Men det sker af hensyn til de indvandrerkvinder, som vi hjælper til ikke at blive tvunget ind i et ægteskab.

Det er jo sådan en afvejning, vi har gjort, og den har vi selvfølgelig bare retfærdiggjort, og jeg vil også vove den påstand, at man ud af de ting, som Rockwool Fondens og Socialforskningsinstituttets undersøgelser viser, kan tolke, at det har haft en effekt og har forhindret tvangsægteskaber, bl.a. fordi en af de ting, som det jo gør, er, at

kvinderne kan få en uddannelse. Og jo flere kvalifikationer, man tilføjer sig, jo længere uddannelse, man kan tage, jo bedre står man også rustet til at sige fra over for den familie, som vil tvinge en ind i et ægteskab imod ens vilje.

Kl. 15:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 15:34

Line Barfod (EL):

Nu er der stadig væk ingen reel viden om, hvorvidt 24-års-reglen har forhindret tvangsægteskaber. Der er en masse gode tiltag, som er sat i gang på baggrund af de mange forslag, som oppositionen og andre er kommet med. Det er rigtig, rigtig godt, og de virker forhåbentlig.

Jeg skal bare høre, om jeg forstår det rigtigt. Venstre er, for måske at forhindre, at nogle bliver tvunget til ægteskab – man ved ikke, om det forhindrer, at nogle bliver tvunget til det – parat til at bruge tvang over for en masse andre mennesker ved at sige, at de ikke må bo i Danmark sammen med den, de elsker. Er det rigtigt forstået, at Venstres frihedsbegreb skal forstås på den måde?

Kl. 15:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:35

Karsten Lauritzen (V):

Nej, det er ikke rigtig forstået. Jeg synes, at det er meget barokt at opleve Enhedslisten her, Enhedslisten, som om nogen er modstander af, at der bliver stillet krav til familiesammenføring, og om nogen er modstander af, at man forsøger at regulere indvandringen, men blot ønsker, at det skal være fuldstændig frit, og som vil give frit lejde til de familier, som ønsker at tvinge deres børn ind i et ægteskab, så de kan få en familiesammenføring.

Hvis det stod til Enhedslisten, havde vi ikke en fast og fair og stram udlændinge- og integrationspolitik, der var med til at forhindre tvangsægteskaber. Så havde vi fri indvandring i Danmark med det resultat, at enormt mange kvinder ville blive tvunget ind i et ægteskab og fastholdt i en situation med social kontrol, som de overhovedet ikke har fortjent.

Jeg har her i dag ikke hørt et eneste forslag fra Enhedslisten – det kan være, at vi senere får et – til, hvad man skulle gøre i stedet for den indsats, som regeringen har gjort, og som rent faktisk har virket. Det vil jeg holde fast i.

Kl. 15:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Meta Fuglsang.

Kl. 15:36

Meta Fuglsang (SF):

Jamen så tror jeg alligevel, at jeg vil tage tråden op fra fru Line Barfod, som har stillet spørgsmål her tidligere. For det, der bliver spurgt ind til, er jo ordførerens frihedsbegreb, i forbindelse med hvad der virker eller ikke virker, når man bliver tvunget. Jeg hører lidt ordføreren sige, at 24-års-reglen betyder stop for tvangsægteskaber, og også, at der er en formodning om, at når en person er under 24 år, drejer det sig om et tvangsægteskab, så derfor er der overhovedet ikke nogen grund til at overveje andet, end at man skal have 24-års-reglen, fordi den i sig selv forhindrer tvangsægteskaber.

Det er det, jeg gerne have en uddybning af, for jeg synes faktisk ikke, at ordføreren svarede fru Line Barfod på spørgsmålet om forholdet mellem tvang og ikketvang og den afvejning af tingene, som ligger i den her 24-års-regel. Der er jo ikke noget her, der viser, hvor

mange af de her ægteskaber der ville være tvangsægteskaber. Jeg vil gerne fastholde spørgsmålet om en afvejning af den frihed, der ligger i at kunne gifte sig med den, man ønsker at gifte sig med, over for det indgreb i frihed, der ligger i 24-års-reglen.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:37

Karsten Lauritzen (V):

Altså, 24-års-reglen er en beskyttelse af unge nydanske kvinder og kvinder, som kunne blive familiesammenført til Danmark for at indgå et tvangsægteskab. Det er en beskyttelse af dem. Man kan godt sige, at det er en beskyttelse, der sker på bekostning af eller til besvær for andre. Ja, det kan man godt, men i Venstre har vi nu indtaget det synspunkt, at vi ikke vil være med til at have en udlændinge- og integrationspolitik som den, Enhedslisten og også Socialistisk Folkeparti i en vis udstrækning ønsker, hvor man ikke stiller krav i forbindelse med indvandring, og hvor man får et system, som ikke vil forhindre tvangsægteskaber, men tværtimod vil understøtte og gøre det lettere for de familier, som ønsker at føre deres børn ind i et tvangsægteskab og fastholder dem i en situation med social kontrol. Det vil vi ikke være med til i Venstre. Det er alt andet end liberal politik.

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Meta Fuglsang.

Kl. 15:38

Meta Fuglsang (SF):

Tak for svaret. Det var trods alt et lidt mere klart svar end dem, vi har fået tidligere. Så er der spørgsmålet om, hvad man så mere kan gøre. 24-års-reglen har jo fyldt rigtig meget indtil nu, men i virkeligheden indeholder den redegørelse, der er kommet fra ministeren her, temmelig mange andre ting end 24-års-reglen og også noget fremadrettet.

Så når ordføreren er parat til at gå langt for at beskytte de her unge kvinder og formentlig også de unge mænd, selv om det ikke bliver sagt, mod tvangsægteskab, er ordføreren så parat til at bruge de forslag, der måtte komme, om, hvad vi kunne gøre for at styrke forebyggelsen af tvangsægteskaber, selv om de kommer fra oppositionen, og altså gå længere end det, der ligger her, når vi nu kommer med nogle flere gode ideer?

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:39

Karsten Lauritzen (V):

Ja, selvfølgelig. Jeg bliver bare nødt til at sige, at det ikke er ret mange gode ideer, der er kommet fra oppositionens side siden 2001. Det, der er kommet, er forslag om at afskaffe 24-års-reglen, beklager over tilknytningskravet og forslag om at lempe udlændinge- og integrationspolitikken. Så er det rigtigt, at vi i fællesskab har finansieret nogle ting over satspuljen, men det er sket mindst lige så meget på regeringens initiativ som på oppositionens. Jeg glæder mig til at høre de præcise svar.

Jeg må bare undre mig, for i det udspil til en ny integrationsaftale om pointsystemet, som Socialdemokratiet og SF har lavet, ønsker man at lave ét system for dem over 24 år og ét system for dem under 24 år, på trods af at Socialistisk Folkeparti siger, at de er modstandere af 24-års-reglen og ikke vil stemme for den hernede i Folketings-

salen. Det viser med al tydelighed, hvordan der er fuldstændig rod i oppositionens, herunder SF's, udlændinge- og en integrationspolitik.

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører, og det er fru Karen Klint.

Kl. 15:40

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak. I maj sidste år havde vi her i salen en debat om tvangsægteskaber og æresrelateret kriminalitet. Det var med baggrund i et beslutningsforslag fra Radikale Venstre, SF, Enhedslisten og Socialdemokraterne om en samlet indsats mod tvangsægteskaber og æresrelateret kriminalitet. Forslaget fik nogle pæne ord med fra regeringen, men der var også indlæg, der gik ud på, at de konkrete elementer i forslaget ikke nyttede noget, at det var dårlige forslag, vi kom med, og der var også meget kritik, der handlede om, at oppositionen faktisk gik så langt i nogle af forslagene, at det blev kaldt for systemtvang, og vi blev direkte spurgt, om vi ville erstatte familietvang med systemtvang. Det var bare en gentagelse til ære for Venstres ordfører, som sagde, at der ikke har været nogen forslag. De ting, vi kom med sidste forår, var i hvert fald temmelig vidtgående.

Men drøftelsen i dag har baggrund i ministerens redegørelse om tvangsægteskaber og lignende undertrykkelse, en firesiders redegørelse, der ridser status op, efter at der i december sidste år kom en større kortlægning af disse mange unges helt uacceptable forhold. Jeg håber, at vi i dag får en debat om forbedringer af situationen og ikke kun en debat, hvor vi skyder hinandens politik ned, for det er situationen nemlig for alvorlig til. Der arrangeres åbenbart fortsat tvangsægteskaber, og der er fortsat behov for beskyttelse mod kulturelt bestemt og æresbestemt undertrykkelse og vold.

For nylig var der i medierne fokus på de såkaldte teenagevielser; jeg vil ikke kalde det for ægteskaber, for det, der foretages over for unge under 18 år, når de lokkes til en samlivskontrakt, som er i strid med dansk lovgivning, er jo netop alt andet end ægteskaber. Jeg tror, vi skal passe på med herinde at kalde det for ægteskaber, for det er faktisk ikke ægteskaber, det er ulovlige handlinger, og det er handlinger, som moralsk og økonomisk binder unge i et samlivsforhold, de slet ikke kan gennemskue eller komme fri af.

Så der er god grund til ikke kun at prale med, hvad vi har gjort, og hvad vi kan have haft succes med; der er grund til at stille skarpt på: Hvorfor har vi ikke held med at stoppe disse overgreb? Og kender vi i det hele taget hele sandheden, eller hvor meget værre står det til end det, vi kan se? Vi ved reelt ikke, om det stigende antal henvendelser om hjælp er udtryk for, at der er flere, der ved noget, eller om der er flere, der er i nød og har behov for hjælp. Så vi mangler en sammenhæng og en analyse af, hvordan det hænger sammen.

Da jeg læste kortlægningen fra december sidste år, blev jeg faktisk meget trist og i dårligt humør og egentlig også ked af det, for når jeg kigger på tallene – og så ved jeg godt, at det er en dårlig idé at stå herinde og læse tal op fra talerstolen, men modsat er det jo også her, vi har en chance for at fortælle befolkningen og andre, hvor galt det står til – ser jeg, at det faktisk er sådan, at antallet af henvendelser er stærkt stigende. Tallet er seksdoblet på få år, ja, på 6 år er henvendelserne til krisecentrene faktisk seksdoblet, de er steget fra 200 til på 8 måneder sidste år at være over 660. På de beskyttede boformer, vi har, og hvor kun kvinder kan komme, er der sket en stigning, så der sidste år på 8 måneder var 151 kvinder inde at vende dér. Det kan man ikke kalde en forbedring. Det er godt, kvinderne kommer, men der er jo en årsag til, at de kommer. Og hvis man kigger på den registrering, politiet har af æresrelaterede sager, kan man også se en stigning på bare få år; tallet var 109, da vi begyndte at have en monitorering af det, og i 2009 var det 167 sager.

Når vi registrerer meget mere, er det så, fordi vi har fjernet mørketalene, er det, fordi vi har givet bedre information, eller er det, fordi der faktisk er en stigning i antallet af overgreb? Vi ved det ikke, og derfor er det vigtigt, at vi får det drøftet, og det er vigtigt, at vi her fra talerstolen får sagt fra over for den undertrykkelse, der sker under dække af religion, tradition og kulturmønster. Vi vil have, at dansk lovgivning overholdes i Danmark, og dansk lovgivning skal ikke undertrykkes af religiøs eller kulturel overbevisning.

Vi kan ikke tvinge folk til integration, men vi kan i hvert fald oplyse folk så godt om reglerne, at de selv kan være med til at gøre modstand indefra. Jeg tror, vi kan tolke nogle af tallene sådan, at de unge tør sige fra, men det er jo lidt sent at sige fra, hvis de først er blevet tvangsviet til nogen, eller hvis de på andre måder har fået nogle oplevelser, der traumatiserer dem. Vi skal nå igennem, før der sker skader på de unge, og før nogen tvinges til noget.

Kl. 15:45

Derfor er det også godt, at der i redegørelsen står, at regeringen vil iværksætte en national strategi for en fremadrettet indsats. Jeg vil så bare gerne kraftigt appellere til, at alle partier involveres i forhandlingerne om den strategi, at det ikke er en strategi, der tegnes og skrives i et lukket rum, hvor kun få partier er med, for vi skulle jo gerne alle sammen være med til at implementere den og være med til at forsvare den.

Så kan det måske også være meget godt, at regeringsordførerne lige repeterer lidt, hvad det egentlig var, der blev sagt her i salen den 4. maj sidste år. Jeg kan jo se, at nogle af de forslag, der blev drøftet, er med i udspillet eller i den disposition, der er til en national strategi, så det kan jo være, at det, hvis vi får en ordentlig tone i udlændingede-batten, viser sig, at vi er mere enige end uenige om, hvordan vi kan løse bare nogle af de problemer, der er.

Jeg vil i hvert fald gerne lægge op til, at vi samarbejder om bedre integration, om overholdelse af landets love og sikring af, at mere viden når ud til dem, det handler om, også mens de er så unge, at de ikke er i fare for at blive tvangsviet. For når vi ser det, der sker med teenagevielserne – eller som jeg gerne vil kalde dem: teenagesamlivskontrakterne – så ser vi jo, at de finder sted i en aldersgruppe, hvor vi ikke har tænkt på at vi skulle ud med information. Så vi skal altså have fat i de unge i en tidlig alder, nede i pubertetsalderen og måske endda før, og sørge for, at de ved, at de har ret til at sige fra og ikke skal lokkes til noget. For vi skal have vendt udviklingen, og vi skal modarbejde den undertrykkelse og den traumatisering, der følger i kølvandet på både tvangssægteskaber og andre undertrykkelsesformer, uanset om det sker i danske religiøse miljøer, eller det sker i etnisk kulturelle miljøer. Det er jo lige slemt for dem, det går ud over, uanset hvilket motiv deres forældre har haft til at tvinge dem til et eller andet.

Så det var en opfordring til mere samarbejde i stedet for at slå på hinanden.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 15:47

Martin Henriksen (DF):

Tak. Når nu den socialdemokratiske ordfører siger, at man gerne vil have undersøgt de her ting nærmere, kan jeg ikke lade være med at henlede opmærksomheden på, at i den udlændingeaftale, som Dansk Folkeparti har indgået med regeringen, og som er blevet udsat for en del kritik af bl.a. Socialdemokraterne, har man jo faktisk aftalt, at der skal komme en undersøgelse af parallelsamfund, og der er et afsnit i aftalen, der hedder »Bekæmpelse af parallelsamfund« – den er også bredere – hvor der bl.a. står:

»Dertil kommer, at der synes at være områder, hvor loven tages i egen hånd, hvor vidner trues til ikke at anmelde forbrydelser til poli-

tiet, hvor kvinder udsættes for social kontrol, og hvor der aftales sanktioner og straf uden om de danske myndigheder ... «.

Aftaleparterne er enige om at iværksætte en undersøgelse, der skal afdække omfanget af parallelle retssamfund, trusler mod vidner, tendenser til social kontrol m.v.

Så hvorfor har man ikke været positiv over for det fra Socialdemokratiets side, når det blev lanceret i udlændingeaftalen, og når man nu faktisk står og efterlyser noget, der i hvert fald peger lidt i den retning? Det forstår jeg ikke.

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:48

Karen J. Klint (S):

Jamen det, jeg siger i dag, er ikke anderledes end det, vi sagde den 4. maj sidste år, hvor vi også sagde, at der er nogle ting, der skal undersøges nærmere. Vi har noteret os, at der er sådan nogle undersøgelser i udlændingepakken, men der er jo så også andre ting i udlændingepakken, som vi siger nej tak til. Men det er jo ikke det samme, som at vi siger nej tak til at få undersøgt nogle faktuelle vilkår.

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 15:48

Karsten Lauritzen (V):

Jeg vil godt give fru Karen Klint en mulighed for at få et minut til at fortælle, hvad det præcis er, Socialdemokratiet vil gøre anderledes end den indsats, som regeringen gør i øjeblikket, og den indsats, som der bliver lagt op til.

Den socialdemokratiske ordfører fremstiller det, som om man i oppositionen har en masse gode forslag i posen. Lad os få dem frem. Det vil jeg da godt i samarbejdets ånd give fru Karen Klint en mulighed for at sige ved at svare på det her spørgsmål.

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:49

Karen J. Klint (S):

Jamen jeg kunne sådan set bruge det minut til at læse noget op fra beslutningsforslaget fra sidste år, men jeg kunne jo også sige, at vi kunne sætte os ned sammen og så sammenholde det, som regeringspartierne sagde nej tak til i maj sidste år, med de punkter, som ministeren nu har skrevet her, og som faktisk fylder en halv side i denne firesiders redegørelse. For der står dér, at regeringen vil udarbejde en national strategi. Der er faktisk rigtig mange punkter; de fylder en hel spalte ud af de otte spalter, som vi har her.

Der er jo nogle af de punkter, som falder utrolig meget sammen med det, som vi havde i vores beslutningsforslag, B 192, og det er også derfor, jeg siger, at vi ikke behøver skændes om det her, for vi sagde det bare i maj sidste år, og nu siger regeringen det i år. Så hvorfor ikke sætte sig ned og tale om det, som vi er enige om?

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 15:50

Karsten Lauritzen (V):

Det skal vi selvfølgelig gøre, men jeg synes også, at den socialdemokratiske ordfører skylder at sige, at en del af debatten og afvisningen

fra regeringens side jo gik på, at nogle af de ting, som blev efterspurgt i beslutningsforslaget, rent faktisk var mulige at gennemføre med den pågældende lovgivning og var understøttet af nogle af de ting, som vi i fællesskab støtter via satspuljeaftalen. Så det er jo fint nok, at Socialdemokratiet sammen med den øvrige opposition har oplyst en lang række ting, som man godt kunne tænke sig bliver gjort, men når nogle af de ting allerede er blevet gennemført, er det vel fair nok, at man ikke springer op og roser det til skyerne.

Jeg spørger sådan set bare om, hvad det er, man helt konkret godt kunne tænke sig der bliver taget af nye tiltag, altså ting, som den socialdemokratiske ordfører kunne forestille sig, og som ikke sker i dag.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:51

Karen J. Klint (S):

Jeg siger ikke, at vi løber fra det, som der lægges op til i redegørelsen af nye tiltag, men regeringen indrømmer jo, at det, vi gør, ikke er godt nok, for ellers var det ikke nødvendigt for regeringen at foreslå en ny national strategi. Så det er et spørgsmål om at beskrive problemerne på to forskellige måder. Jeg kan genkende nogle af tingene i den nationale strategi fra vores beslutningsforslag, og når regeringen selv kommer frem til, at der er et behov, så er det jo, fordi vi ikke gør det godt nok; så er det jo, fordi de 35 mio. kr., vi har afsat i fællesskab via satspuljen, ikke er tilstrækkeligt.

Så jeg glæder mig også til at se, at man fra regeringens side gør det synligt, altså hvor meget det fylder på finansloven. Vi kan jo ikke nå det hele via satspuljen, og det koster flere penge at få mere viden ud til flere årgange, at få oprustet på de forskellige indsatsområder, at få oprustet på krisecentrene, så de bliver mere årvågne og samler op på tingene, og at få uddannet kommunens personale, så de bliver bedre til at opfange signaler. Vi skal helt ned i en aldersklasse, hvor nogle af børnene stadig væk sendes på genopdragelsesrejser; vi er jo nede på nogle helt andre alderstrin, og så er det alt for snævert kun at tale om tvangsægteskaber.

Jeg synes faktisk, det er noget af det, der ligger under »lignende undertrykkelse«, så det er der, vi skal ind og brede viften ud, helst sammen.

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken med hr. Martin Henriksen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 15:52

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. I Dansk Folkeparti lægger vi stor vægt på at bekæmpe tvangsægteskaber og undertrykkelse af mænd og kvinder, drenge og piger i Danmark. Vi lægger så stor vægt på det, at en væsentlig del af udlændingepolitikken – mere præcist regelsættet vedrørende familiesammenføring – ud over at have det formål at begrænse den problematiske indvandring til Danmark og sikre, at indvandrere bidrager, også har det klare formål at begrænse tvangsægteskaber.

Faktisk hænger tingene langt hen ad vejen sammen, i og med at denne undertrykkelse er forbundet med den muslimske indvandring til landet. Heldigvis er denne indvandring takket være stramningerne i asyl- og familiesammenføringsreglerne mindre, end den var før 2001. Disse stramninger har givet myndighederne, frivillige organisationer og ikke mindst de unge piger langt bedre forudsætninger og muligheder for at bryde ud af familiens jerngreb. Og det er glædeligt.

Det er jo egentlig paradoksalt, at Dansk Folkeparti, som af flere tit udråbes til at være det ondeste af det ondeste, når det handler om indsatsen over for muslimske unge, rent faktisk har været med til at tage ansvar i en periode, hvor f.eks. flere og flere unge indvandrerpiger tager en uddannelse, og hvor der også på en række områder er positiv fremgang at spore hos nogle af drengene. Der er også flere ikkevestlige indvandrere og efterkommere, der er kommet i arbejde siden 2001.

Alt dette har ikke umiddelbart noget med tvangsægteskaber at gøre, men kradser man lidt i overfladen, hænger tingene sammen. Har man taget en uddannelse på en dansk institution omgivet af danske unge og deres frihedsidealer, bliver man præget af den danske kultur, og man bliver bedre integreret. Og det er, når alt kommer til alt, denne tilpasning til og tilegnelse af dansk kultur, der er løsningen på problemer med undertrykkelse, tvangsægteskaber og arrangerede ægteskaber i Danmark. Så jo flere af de unge, der får en uddannelse, et arbejde og kommer i kontakt med andre unge, jo bedre er det for dem selv og for samfundet – og jo større er sandsynligheden for, at lige præcis de unge mennesker tør sige nej til familiens såkaldte æresbegreber.

Det er vigtigt, at skolerne og institutionerne meget klart siger fra over for tendenser blandt elever og deres forældre, hvis der observeres holdninger og værdier, der f.eks. strider mod det danske syn på kvinders rettigheder. Der skal generelt oprustes holdningsmæssigt og værdimæssigt ude i samfundet. Der skal være et mere markant politisk pres for at sige fra over for mellemøstlige kulturer, hvor synet på f.eks. kvinder og børn er uacceptabelt set i en dansk sammenhæng. Det bør både regeringen, venstrefløjen og kommunerne tage på sig. Her halter det stadig væk.

Der er med andre ord behov for, at både regeringen og venstrefløjen åbent tør sige, at det er islam som kulturfænomen og ideologi, der er skyld i de problemstillinger, som vi her i dag behandler. Og alle de initiativer, som ministeren nævner i sin redegørelse, hvoraf mange er gode og rigtige initiativer, bunder i islamiske parallelsamfund, et bestemt kvindesyn, et bestemt syn på det at stifte familie og en manglende respekt for ens egne børn; og det er jo det sidste, der sådan set er det værste.

Hvordan kan man i et oplyst samfund, hvor langt størstedelen har gået i dansk skole eller i forbindelse med opnåelse af opholdstilladelse har deltaget i kurser, der giver indblik i vores kultur, principper, værdier og rettigheder i Danmark, stadig væk insistere på, at far og mor skal bestemme eller arrangere, hvem barnet skal giftes med? Jeg mener, at det er respektløst over for børnene og de unge, og det skal siges igen og igen, så budskabet når helt ud i ghettoen, og så den nødvendige tolerance over for og forståelse for ens børns beslutninger er det, der skinner igennem i forældrenes måde at agere på. Det er dér, vi skal hen.

Forældre og familie skal altid passe på deres børn og altid skærme dem mod ulykker og uheld, komme med gode råd og en gang imellem sætte foden ned. Men hvem man gifter sig med, må i sidste ende være det enkelte individs beslutning; det kan ikke være anderledes.

Den nye udlændingeaftale udbygger indsatsen mod arrangerede ægteskaber og tvangsægteskaber. Det gør den, bl.a. fordi det ikke længere er nok bare at fylde 24 år for at kunne blive familiesammenført. Det kræver, at man også i sit hjemland bl.a. har taget sig en uddannelse eller været i beskæftigelse. Det mindsker risikoen for, at nogle blot sidder og venter sig til en familiesammenføring med den person, som ens forældre har vedtaget at man elsker. Det er beklageligt, at venstrefløjen i stedet for at være konstruktiv blot har kritiseret aftalen.

Kl. 15:56

Der skal naturligvis også fokuseres på de mere bløde initiativer i indsatsen. Det er vigtigt, at de unge kender deres muligheder og ret-

tigheder, og at de føler, at myndighederne er klar til at hjælpe på forskellig vis, hvis det bliver nødvendigt. De initiativer, som er indeholdt i redegørelsen, har Dansk Folkeparti langt hen ad vejen været med til, og jeg vil nævne et par af dem her.

Det er positivt, at der for at styrke indsatsen mod genopdragelsesrejser er foretaget en række ændringer i reglerne vedrørende elevfravær i skolen og i lov om børnefamilieydelse. Regeringen og Dansk Folkeparti har med virkning fra den 1. januar 2009 skærpet reglerne om inddragelse af børnefamilieydelse og børnetilskud ved barnets udlandsophold. Det er nu hovedreglen, at barnet skal opholde sig her i landet, for at der kan udbetales børnetilskud, og det vil forhåbentlig begrænse fænomenet genopdragelsesrejser.

Der er i dag etableret et beredskab, som træder i kraft, når unge i forbindelse med tvangsægteskab har brug for akut rådgivning og sikkerhed. Kvinder og par har mulighed for særlige botilbud. Det er sammenholdt med flere informationskampagner efter vores opfattelse et værdifuldt bidrag til bekæmpelse af den omtalte undertrykkelse.

Jeg har i min tale nævnt arrangerede ægteskaber. Disse indgår ikke specifikt i redegørelsen, og den del kunne man efter min opfattelse godt tænke bedre ind i indsatsen, da der er en hårfin grænse og balance mellem arrangerede ægteskaber og tvangsægteskaber.

I Dansk Folkeparti er vi optaget af, at der er de rigtige tilbud til denne meget sårbare gruppe af unge. Jeg kunne også høre på de ordførere, der allerede har været heroppe, at indsatsen hele tiden skal optimeres og være målrettet. Det er utrolig vigtigt, at lige præcis dem, der gerne selv vil, og som tager det meget store skridt, det er f.eks. at bryde med sin familie, sin omgangskreds og sine forældre, fornemmer, at samfundet er der og gerne vil hjælpe. I sådan en situation skal et samfund som vores gøre sit til at støtte de unge bedst muligt. Jeg synes også, at redegørelsen siger meget klart, at det er det, vi hele tiden forsøger at gøre.

Skal vi gå endnu videre, bør det være med fortsat fokus på den bløde indsats, men også med en klar kritik af de religiøse og kulturelle forudsætninger, som skaber og fastholder problemerne. Dansk Folkeparti opfordrer til, at denne del fremadrettet kommer til at fylde mere i indsatsen.

Så vil jeg igen nævne – som jeg også gjorde det i mit spørgsmål til fru Karen J. Klint – at i den udlændingeaftale, der netop er lavet, fik Dansk Folkeparti jo et afsnit med, der hedder »Bekæmpelse af parallelsamfund«, hvor man bl.a. lægger op til at undersøge social kontrol og de parallelle retssamfund, der jo er tendenser til rundtomkring i samfundet. Det håber vi at der kommer noget fornuftigt ud af.

Jeg synes også, det er værd at nævne, at der har været nogle eksempler, som bl.a. er blevet beskrevet i Berlinske Tidende, på danske piger, der i en ung alder bliver viet af imamer. Det er jo klart og åbenlyst, og sådan skal det selvfølgelig også være, at det meste af indsatsen er rettet mod unge, som har indvandrerbaggrund, er efterkommere og har muslimsk baggrund, men der kan også være et område her, hvor man måske kunne overveje at udvide indsatsen.

Det skal være ordene. Tak for redegørelsen.

Kl. 15:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er fru Meta Fuglsang som ordfører for SF.

Kl. 15:59

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Jeg vil starte med at sige tak for den redegørelse, som ligger til grund for den debat, vi har nu. Det er en redegørelse om tvangsægteskaber og anden undertrykkelse.

Det er klart, at tvangsægteskaber og tvang på anden måde strider mod den frihed, som vi i SF – og jeg ved, man også gør det mange

andre steder – jo oplever som en selvfølge for den enkelte, nemlig at man har friheden til at bestemme mest muligt, hvad der skal ske i ens eget liv, specielt på så vigtigt et område, som hvem man indgår ægteskab med. Den frihed kan der ikke efter min og SF's mening sættes spørgsmålstegn ved.

Der er også politisk bred enighed om, at der skal gøres noget ved problemet, fordi vi ved, at der eksisterer tvangsægteskaber og der eksisterer tvang på andre måder i forbindelse med nogle meget personlige spørgsmål. Det, vi oplever, når vi så står i Folketingssalen, er, at uanset at der er bred enighed om, at der skal gøres noget ved det, er vi ikke altid parate til at være enige om, hvad det er, der så skal gøres. Ingen skal være nødt til at acceptere, at andre vælger ens ægtefælle, og det er vigtigt, at både unge mænd og unge kvinder kan få den hjælp, de skal have i den situation.

Men der er som sagt uenighed om, hvad det er, der skal gøres, og hvad det er, der kan gøres. Den redegørelse, der ligger her, er så regeringens opsummering af tiltagene – både det bagudrettede, altså hvad der er blevet gjort indtil nu, og det fremadrettede, altså hvad der så skal gøres.

Jeg synes, det er beklageligt, at 24-års-reglen får så meget plads i det her. Der er så mange andre tiltag, som er vigtige. 24-års-reglen er et tiltag, som siges at være der for at undgå tvangsægteskaber, men hele resten af paletten med, hvad der er foregået, og hvad der skal foregå her, har så stor en betydning, at det bør få bedre plads i en debat her i salen.

SF har ligesom den øvrige opposition og sammen med den øvrige opposition været aktive med forslag til, hvordan indsatsen mod tvangsægteskaber kan styrkes. Der har været centrale punkter såsom forebyggelse af det og rådgivning til dem, som bliver udsat for tvangsægteskaber og andre indgreb, og forslag om straf. Det er klart, at der skal skrives hårdt og konsekvent ind over for dem, der tvinger andre til ægteskab, ligesom det er klart, at der skal være meget vægtige tiltag i forbindelse med forebyggelse og rådgivning for at undgå, at situationen overhovedet opstår. Det er den indsats, som er krævet af oppositionen, og jeg kan høre, også i dag, at når vi diskuterer det – selv om det, vi diskuterer, egentlig er en orientering om, hvad der er foregået – får vi igen diskussionen om, hvordan man skal profilere sig, i stedet for at få diskussionen om, hvad det så er, vi har gjort, hvad det er, vi har bidraget med hver især for at få den indsats til at virke, og hvor det er, vi kan blive enige om at gøre mere. Jeg ligger her på linje med Socialdemokraternes ordførers appel om ikke at gøre det her til en kampplads, men i stedet at gøre det til en plads, hvor vi arbejder sammen om at få det bedst mulige.

Forebyggelsen i den her sammenhæng er jo vigtig. Den fremadrettede indsats peger på de forebyggende tiltag, der skal være. Det er ting, som skal forhindre, at der overhovedet opstår en situation i Danmark, hvor en person kan risikere at blive udsat for tvangsægteskab. Den forebyggelse går selvfølgelig på rådgivning til forældre til de unge, den går på en klar markering af, hvilke værdier der ligger til grund for den frihed, som vi tager som en selvfølge, og den går på den rådgivning, som skal være til rådighed både for forældrene og for børnene, hvis de kommer ud i en situation, hvor der kan opstå risiko for tvangsægteskab.

Den rådgivning, der ligger, er vigtig. Det kan vi også se i redegørelsen – også i den fremadrettede del. Den rådgivning, der skal til, og som alle skal have adgang til, hvis de befinder sig i den her situation, kan ikke undervurderes.

Hvad mangler der så? Ja, jeg har under det foregående indlæg her skrevet et enkelt ord i marginen på mit papir, og der står »menne-sker«. Det savnes nogle gange, at man diskuterer mennesker i det her; at vi ikke diskuterer straf; at vi ikke diskuterer, hvordan det ene eller det andet parti engang er kommet til at udtale sig; ikke diskuterer, om det er rigtigt, at oppositionen tidligere har stillet forslag – men tager fat på, at det er mennesker, det handler om her. Det hand-

ler om rådgivning til *mennesker*, for at de skal få mest muligt ud af deres liv. Det er det, vi har ansvaret for herinde, og det er alt for vigtigt et problem til, at vi skal småskændes om, om den ene eller den anden har sagt noget sidste år eller ikke har sagt noget.

Jeg har siddet, mens Socialdemokraternes ordfører var heroppe på talerstolen, og lige ridset op: Der var beslutningsforslag nr. B 192 fra sidste samling, og der var også et beslutningsforslag fra samlingen før, altså 2008-09, også fra oppositionen, hvor en lang række af de tiltag, som nu står i den redegørelse, der er her, også står. Det står også i det, der er det fremadrettede i redegørelsen. Alligevel står vi her diskuterer, om det er rigtigt, at oppositionen har sagt noget eller ikke har sagt noget, og om det er rigtigt, at Venstre skal have æren for det hele. Hvad er det for noget pjat? Det, vi skal sørge for, er, at der bliver en samlet koordineret indsats, hvor så mange som muligt bidrager til, at det her problem bliver løst, så der er flest mulige unge mennesker, der får et ordentligt liv. Det er det, der er opgaven.

Kl. 16:04

Så vi ved godt, hvad der virker. Vi ved godt, det er rådgivning; vi ved godt, det er forebyggelse. Vi ved også godt – hvis vi tør snakke om det – at det her ikke kun handler om mennesker med en anden etnisk baggrund, at det ikke bare handler om fremmede. Det handler om, om vi overhovedet er parate til at have et velfærdssamfund, hvor man som borger, og som ganske ung og sårbar borger, har adgang til den rigtige hjælp.

Hvis man brugte lige så meget krudt på at diskutere vilkårene for unge mennesker til at få mest muligt ud af sit liv, uanset hvem de er – også når det gælder folk, der er fra Danmark og født i Danmark og har været her siden vikingerne – så ville jeg have en lille smule mere respekt for den her frihedsdiskussion, som de borgerlige partier understøttet af Dansk Folkeparti lægger op til, for den diskussion er bredere end den, der bliver lagt op til her.

De firkantede løsninger er selvfølgelig de nemme, de firkantede løsninger, hvor det handler om, hvor meget straf man skal give eller ikke give, de firkantede løsninger, som går på, om man skal være 24 eller ikke 24. Det, der er de gode tiltag og de gode løsninger, er også ofte de svære løsninger. Det er de løsninger, som kræver mod; det er løsninger, som kræver, at man er i stand til at reflektere over tingene og reflektere over, hvordan vi klarer det her bedst muligt, og det er løsninger, som kræver en vilje til at samarbejde.

Jeg ser heldigvis i den redegørelse, der ligger her, at der er sket noget godt, at der er sket tiltag, og at der er kommet en udvikling i retning af de tiltag, der skal være på de bløde punkter, de såkaldt bløde punkter, som er de svære løsninger. Det er jeg glad for at kunne se i den redegørelse, der ligger, og jeg håber også, at vi i en eventuel fremtidig redegørelse måtte komme med mere af den slags, så vi kan se, at det virker, og så vi kan se, at de tiltag, der skal til, ikke bliver stoppet, bare fordi det er de forkerte, der er kommet med forslagene, men at de faktisk kommer frem, uanset hvem der står bag.

Så de gode tiltag, de svære løsninger, er også dem, der kræver, at man holder en ordentlig tone i udlændingebatten f.eks. Det er de tiltag, der kræver, at man snakker ordentligt om mennesker, og at man snakker om alle mennesker som rigtige mennesker, som har brug for et ordentligt liv og har brug for frihed til at få mest muligt ud af deres liv. Hvis vi fik mere af det, så var der også færre unge mennesker, der kom i klemme, og på den måde har vi alle sammen et ansvar for det.

Opsummerende vil jeg sige, at der i den redegørelse, der ligger her, selvfølgelig er en række gode tiltag. Der er nogle gode tiltag, som man kan diskutere om kunne være kommet før, men nu er de her i hvert fald. Det er også en redegørelse, hvor der stadig væk mangler meget, hvor der mangler en del af de tiltag, som vi ved virker på den lange bane, og hvor der mangler noget af det, som er de svære løsninger, nemlig dem, der kræver noget refleksion. Men vi

må tage med, at det mangler, og så være glade for, at det trods alt går lidt mere den rigtige vej.

Så vil jeg gerne gentage opfordringen til, at vi arbejder sammen om at gøre det bedre i stedet for at slå hinanden oven i hovedet med, hvem der en gang har sagt noget, som nogle andre måske synes var lidt forkert.

Kl. 16:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:07

Karsten Lauritzen (V):

Det var jo noget af en skolelærerbelevning, som SF's ordfører kom med. Jeg må indrømme, at det ville være fint nok, hvis SF så anerkendte tingene, som de var. Fru Meta Fuglsang siger: Vi er helt enige. Jeg må sige, at SF er modstander af 24-års-reglen, er modstander af tilknytningskravet og har en lang række ting på udlændinge- og integrationsområdet, som i hvert fald partiformanden, hr. Villy Søvndal, siger han ikke er enig med regeringen i. Så det passer jo ikke, at vi er enige.

Det, jeg egentlig vil bede fru Meta Fuglsang om, er sådan i samarbejdets god ånd helt præcist og konkret, når hun taler om de der svære løsninger, at sige, hvad de mangler, der er i det, der ligger her, er. Hvad er det, fru Meta Fuglsang savner? Fru Meta Fuglsang har gentagne gange nævnt, at hun savner ting, de svære løsninger på den lange bane. Hvad er det så, som SF helt præcis godt kunne tænke sig? Hvad er det for nogle løsninger? Så skal vi nok i fællesskab få dem gennemført, men hvad er det helt præcist ud over den flotte retorik, som fru Meta Fuglsang pakker sit budskab ind i?

Kl. 16:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:08

Meta Fuglsang (SF):

Jeg skal da indledningsvis takke for, at Venstres ordfører siger, at jeg har en flot retorik. Det kan vi så i hvert fald starte med, så kan det være, vi når til at få ros for politikken lidt senere.

Jeg mener ikke, at jeg har sagt, at vi bare er enige. Jeg har sagt, at der er mange gode ting i det her. Jeg har også sagt, der er mange ting, vi måske kunne blive enige om, for noget af det, som oppositionen tidligere er kommet med, har regeringspartierne jo taget op nu, så på den måde kunne det også være, at vi kunne blive enige lidt hurtigere.

Det, jeg mener med de svære løsninger, er dem, som kræver tid og penge, som kræver, at man kigger på helhedsløsninger. F.eks. ved jeg, at det kan være svært at få plads til piger, der har problemer i hjemmet, altså at bevare økonomien til de anbringelsespladser, de tiltag og de tilbud, der er til de unge mennesker. Og hvis man ikke er parat til at bevare økonomien til de tilbud, er det også svært at opretholde den rådgivning og den forebyggelse, der skal til, til de unge mennesker.

Så det, jeg appellerer til, er sådan set, at vi prøver at blive enige lidt hurtigere, end hvis vi skal komme med et forslag, som regeringen skal tage op et år senere, og så sætter os sammen ved bordet og diskuterer det her.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:09

Karsten Lauritzen (V):

Det havde jeg jo lidt på fornemmelsen. SF har ikke nogen løsninger på det her. SF har ikke de svære løsninger på den lange bane. Man har et ønske om, at man skal tilføre de eksisterende tilbud nogle flere ressourcer, og det er fint nok, det er jo det, vi har gjort – i øvrigt i fællesskab – i satspuljeforligskredsen, så man fra 2009 til 2014 giver 82 mio. kr. til en lang række af de ting, som fru Meta Fuglsang efter-spørger. Det er jo fint nok.

Men synes fru Meta Fuglsang så ikke, det er lidt forkert at stille sig op på Folketingets talerstol og sige, at der er store mangler, at der er store problemer, at der er mange ting, man godt kunne tænke sig var bedre end i den her redegørelse, når man ikke kan nævne noget, ud over at eksisterende tilbud skal have tilført nogle flere ressourcer? Det skal vi nok gennemføre i fællesskab. Men kunne man ikke for-lange en lillebitte smule mere af, hvad det er, SF helt præcis vil, når det lyder, som om der er en hel masse ting, som man ikke synes at regeringen gør godt nok på det her område.

Det er jo fair nok, at SF ønsker at anerkende den indsats, som er gjort i fællesskab i satspuljekredsen, men jeg må indrømme, at jeg synes, det er lidt problematisk, at SF stiller sig op og siger, at vi skal have tilføjet det her mange flere ting, men så ikke præcis kan nævne, hvad det skal være.

Kl. 16:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:10

Meta Fuglsang (SF):

Oppositionen er, og SF er, kommet med en række forslag. Vi er kommet med udspil på integrationsområdet, vi er kommet med beslutningsforslag her i salen, som indeholder en lang række helt konkrete punkter. Når der har været opstået sager i pressen, er vi kommet med konkrete forslag til, hvad man skulle gøre. Det gælder straf for dem, som tvinger nogen til at indgå ægteskab, det gælder konkret hjælp til, hvordan unge mennesker kan blive hjulpet, det er f.eks. inddragelse af pas, hvis man risikerer, at de bliver sendt ud af landet, og det gælder rådgivningscentre, det gælder en lang række punkter, som vi er kommet med.

Nogle af de ting er nu kommet med i det, som regeringen har gjort undervejs, men, punkt 1, vores forslag forsvinder altså ikke, fordi regeringen gør dem til sine egne. Punkt 2: Der er stadig væk ting på vores lister, som hr. Karsten Lauritzen godt kender, og som endnu ikke er gennemført med det her, og det vil vi gerne være med til.

Det er det, jeg sådan set prøver at nå frem til. Men det, at regeringen har stillet nogle af de samme forslag, som oppositionen har stillet før, gør altså ikke, at vi så ikke har stillet forslagene. Det er at lukke øjnene for virkeligheden, når hr. Karsten Lauritzen gang på gang siger, at vi ikke vil noget og ikke har stillet nogen forslag. Det passer simpelt hen ikke.

Kl. 16:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så går vi over til fru Marianne Jelved fra Det Radikale Venstre.

Kl. 16:12

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

For en sikkerheds skyld vil jeg understrege over for hr. Karsten Lauritzen, at jeg er fuldstændig enig i det, fru Karen J. Klint og fru Meta Fuglsang har sagt her fra talerstolen i dag om redegørelsen. Jeg sy-

nes også, det er dejligt, at vi har fået den redegørelse fra regeringen med en form for status for, hvor langt vi er, hvad der er sket, og hvad planerne fra regeringens side på det her område er. Det er rigtig, rigtig godt. Det er også fint, at en del af de initiativer, der er taget, er magen til det, der stod i det beslutningsforslag, vi behandlede i maj sidste år, og som har været omtalt nogle gange. Det ville jo også være mærkeligt andet, end at der var nogle af de ting, vi kunne være enige om. Det er vi så, og det er godt.

Tvangsægteskaber har det jo ikke med at standse, blot fordi man får nej til familiesammenføring – jeg havde nær sagt desværre, for så havde det jo været meget mere enkelt, end det er. Derfor er der jo mange forhold, som vi ikke ved nok om, og derfor vil jeg godt indlede med at appellere til ministeren og regeringen om – og jeg vil gerne hjælpe i forbindelse med globaliseringsaftalen, næste gang vi skal forhandle den – at få et internationalt forskningsprojekt på bagen, så vi også kan få en større viden om, hvad man gør i andre lande, f.eks. EU-lande, hvis vi nu nøjes med dem, og finde ud af, hvad der tilsyneladende virker bedst. Det kunne jo godt være, vi kunne inspireres af andre landes initiativer. Det er bare et forslag. Ligesådan så vi også gerne, at regeringen kunne afsætte midler eller ressourcer til at komme i dialog med de lande, hvor tvangsægteskaber er mest udbredt, for det er også dem, der – i anførselstegn – smitter af på de mennesker, der bor i Danmark, og som er udsat for den type vold-tægter, som et tvangsægteskab jo er.

Så vil jeg godt spørge ind til eller rettere foreslå – jeg vil nemlig gerne være så positiv, som det overhovedet er muligt i den her sag, for jeg synes, det er vigtigt, at så mange partier som muligt trækker på den samme hammel her – at regeringen i næste års redegørelse gør mere ud af at gøre rede for det kriseberedskab, der skal være for en ung, der kommer i en situation, hvor en eller anden person i myndighedsregi får mistanke om, at der er tvangsægteskab på vej, eller at det måske allerede er indgået, altså hvad man så gør, og hvordan man koordinerer indsatsen, end det er gjort i den her redegørelse. Et af de indsatsområder, som jeg har forstået på redegørelsen at regeringen vil forstærke, er koordinationen mellem myndigheder, og det er i den her sammenhæng, jeg synes, det er meget vigtigt, at man prøver at udbygge den sikkerhed, der skal være for, at der i hvert fald er én myndighed, der har handlepligt. Vi har jo mange myndighedsinstanser, det kan være lærere og uddannelsessteder, det kan være sagsbehandlere, det kan være klubmedarbejdere eller kvindekrisecentre, der får øje på en risiko omkring et par eller en ung, og hvordan får man den koordination til at fungere, så man ved, at nogle gør noget, og at den handlepligt faktisk etableres? Det er den ene ting, som jeg gerne vil have uddybet i de kommende redegørelser.

Det andet, jeg synes ville være rigtig, rigtig godt – det kan godt være, man kan finde det et andet sted, men jeg har bare ikke fundet det – er, at der var mere med om, hvad det er for en forebyggende indsats, politiet skal bidrage med. Der står fem linjer i den her redegørelse om politiets indsats, som jo har været i gang siden 2007, og det er glimrende, men hvis der var mere med om det, ville det bare give et bredere billede af, hvordan den myndighed faktisk agerer, for det er jo også en af de ting, man i givet fald fra en kommunes side skal koordinere med.

Jeg bliver helt nervøs for, at jeg nu har talt for længe. Nej? Det er godt.

Så vil jeg godt sige om regeringens planer for den indsats, der skal gøres i det kommende år, sige, at jeg faktisk deler de planer rigtig meget, men jeg vil appellere til et par enkelte ting. Jeg synes, det er rigtigt set, at forbuds- og holdningsbearbejdelse er et meget, meget centralt tema, og derfor handler det jo også om at få fat i børnene, mens de stadig går i folkeskolen, så de får den viden. I forbindelse med indsatsen mod genopdragelsesrejser vil det jo også være rigtig vigtigt, hvis der er materialer til undervisningsbrug til hjælp for lærerne – når man tager regelsættet i et demokrati som Danmark,

hvor man skal lære at leve for frihed og folkestyre, som der står i folkeskolens formålsbeskrivelse – og at man også bruger lejligheden til at skabe viden hos børnene og de unge om, hvilke rettigheder de har, så de dermed også får at vide, at de i forbindelse med genopdragsrejser, og hvis de er væk i mere end 3 måneder, ikke har det opholdsgrundlag længere, som de har i dag. Det er jo sådan set vigtigt, at den information kan spredes, og der er børnene jo en del af det, for det er jo dem, det rammer, hvis det sker. Så den indsats, der er beskrevet der, vil jeg gerne styrke.

Kl. 16:17

Det er også vigtigt med den fortsatte opkvalificering og udbredelse af viden blandt fagfolk. Det kan faktisk ikke gøres for meget. Det er min erfaring på det område, at man tror, at mange ved noget, men bliver overrasket over, at det alligevel ikke er tilfældet, fordi der er så mange ting, man som myndighedsperson skal forholde sig til osv. Derfor er det vigtigt at have fokus på det hele tiden.

Jeg har talt om styrkelsen af indsatsen mellem myndigheder som et vigtigt indsatsområde og en forstærket støtte til de unge via empowermentstrategier. Jeg er også rigtig glad for, at styrkelse af det internationale samarbejde er beskrevet. Det vil sige, at det, jeg indledte med at sige, muligvis allerede er en del af det, regeringen arbejder med. Jeg synes også, det er tilfredsstillende, at satspuljemidlerne har kunnet bruges til det her på det her meget centrale område, og at vi derfor er mange partier, der står bag det.

Derfor er det en, synes jeg, ærgerlig retorik, som Venstres ordfører, hr. Karsten Lauritzen, har brugt i dag, hvor det meste er gået ud på at fortælle, hvor god regeringen er, og hvor dumme dem, der ikke er regeringens støttepartier, er. Det er jo ikke tilfældet her, for vi er faktisk enige om, at der er en meget central opgave at tage vare på her. Vi har været uenige om, at det var nok med 24-års-regel og tilknytningskravet i starten, og bare for at hr. Karsten Lauritzen kan se, at jeg har gjort noget for at finde ud af noget af det, jeg ikke kunne huske, da jeg stillede spørgsmål til Venstres ordfører, vil jeg sige, at Rockwool Fonden jo viser, at ægteskabsmønstret har ændret sig. Det er afstedkommet af tre forskellige kilder: 40 pct. af den ændring skyldes, at de unge allerede har tilpasset sig et dansk ægteskabsmønster; 20 pct. skyldes stramninger under SR-regeringen; og 40 pct. i faldet af antallet af ægteskaber for personer mellem 18 og 24 år skyldes den lovgivning, der kom i 2002.

Det er i hvert fald noget, vi på forskellig vis må deles om, altså at der er sket nogle ændringer i ægteskabsmønstret. Men jeg anerkender, at regeringen har taget vel imod mange af de ideer, der er givet her i Folketingssalen gennem de senere år på det her område, og at vi er kommet godt i gang. Jeg synes, det er rigtigt fint med en redegørelse, der gør, at vi kan følge med i, hvordan indsatsen tager form, og derfor vil jeg gerne appellere til, at regeringen tager nogle af de ideer, som jeg har nævnt her, med sig videre.

Kl. 16:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning. Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:20

Karsten Lauritzen (V):

Jeg vil ikke blot rose fru Marianne Jelveds retorik – nu roste jeg fru Meta Fuglsangs retorik – jeg vil også rose, at der faktisk fra Det Radikale Venstre kom nogle helt konkrete forslag, som jeg har efterspurgte fra talerstolen fra Socialdemokratiets og SF's side. Dem kom fru Marianne Jelv ved med, og det vil jeg sådan set godt kvittere for. Nu var der før lidt diskussion om Rockwool Fonden og Socialforskningsinstituttet, og så vil jeg bare gøre fru Marianne Jelv opmærksom på et interview fra den her undersøgelse fra Socialforskningsinstituttet, som jeg nævnte fra talerstolen. Jeg vil lige læse et citat op for fru Marianne Jelv ved: Bilag

Flere af de kvinder, jeg interviewede, sagde, at de ville ønske, at der var sådanne regler, da de kom.

Det er 24-års-reglen og tilknytningskravet, som der bl.a. tænkes på. Overbeviser det ikke fru Marianne Jelv om, at 24-års-reglen rent faktisk i hvert i optikken hos nogle af dem, der blev interviewet i nogle af undersøgelseerne, har haft en effekt?

Kl. 16:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:21

Marianne Jelv (RV):

Nu vil jeg komme med en virkelig indrømmelse: Faktisk var der før 2001-regeringsskiftet en 25-års-regel. Den 25-års-regel blev iværksat, hver gang der var tale om en familiesammenføring. Alle, der ikke var fyldt 25 år, måtte gøre rede over for myndighederne for, at det ikke var et tvangsægteskab. Så sådan set har der været fokus på det også dengang, bare ikke med en 24-års-regel, men med en 25-års-regel, som fungerede på en lidt anden måde, men alligevel.

Kl. 16:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:22

Karsten Lauritzen (V):

Ja, det er korrekt. Og den daværende ansvarlige minister, som vistnok tog initiativet og fik ideen, var jo fru Karen Jespersen, som nu er folketingsmedlem for Venstre. Og hvis jeg husker den historiske litteratur, der er skrevet, er der en del af den, der i hvert fald påpeger, at Det Radikale Venstre internt i regeringen var meget imod, at man forsøgte at lægge en stram linje fra Socialdemokratiets side. Da var det Det Radikale Venstre, der kæmpede imod.

Det kan være, at fru Marianne Jelv, der jo var leder af Det Radikale Venstre på daværende tidspunkt, kan af- eller bekræfte, om det, nogle historikere beskriver, er rigtigt eller forkert med hensyn til De Radikales modstand mod bl.a. 25-års-reglen.

Kl. 16:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:22

Marianne Jelv (RV):

Det er faktisk ikke korrekt. Jeg kan betro hr. Karsten Lauritzen i denne meget snævre forsamling, at jeg mange gange har besøgt den daværende integrationsminister, som dengang var fru Karen Jespersen. Der har været andre under SR-regeringen, og jeg er ikke helt sikker på, at det var fru Karen Jespersen, der var fadder til 25-års-reglen, men det kan man slå op. Jeg har mange gange besøgt fru Karen Jespersen på hendes kontor og sagt, at hvis hun havde nogle gode ideer i sin skuffe, skulle hun komme med dem til mig, så skulle jeg hjælpe hende med at få dem igennem. Det har jeg sagt, uden at jeg vidste, hvilke ideer der lå i den skuffe.

Så der skal ikke skabes myter om min manglende vilje til at skabe resultater på det her område, også under SR-regeringen, nøjagtig som i dag.

Kl. 16:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Så vil jeg da lige benytte lejligheden til at sige, at man måske ikke kan kalde det for en meget snæver forsamling, når der er tv på. Det kan godt være, at der er rigtig mange, der har hørt, hvad fru Marianne Jelv har sagt. Vi må håbe, at der er mange, der følger med i debatterne herinde.

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Line Barfod, Enhedslisten.

Kl. 16:24

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

At blive tvunget til at gifte sig med en, man ikke selv har ønsket at blive gift med, må være noget af værste, der overhovedet kan overgå et menneske. Derfor er det noget, vi skal bruge rigtig mange ressourcer på at bekæmpe.

At komme så voldsomt i konflikt med sin familie, at man er bange for, at ens familie vil slå en ihjel, er også noget af det værste, et menneske kan komme ud for. Hvis det sker for en mor i dag, vil hun være nødt til sammen med sine børn at gå under jorden. Hun skal tage konsekvensen af, at hun ikke ønsker at leve sammen med den mand, som hendes familie synes hun skal leve sammen med, og at hendes familie vil slå hende ihjel, hvis hun forlader ham. Hun skal leve under jorden med sine børn, tage dem ud af skolen og væk fra deres venner osv. og leve en usikker tilværelse på ubestemt tid.

Jeg synes faktisk, det er urimeligt, at det er den kvinde og de børn, som er ofre for nogle fuldstændig forkvaklede æresbegreber, der skal lide under det. Jeg mener faktisk, at vores samfund skulle være så stærkt, at vi kunne sige, at den kvinde og de børn skal have mulighed for at blive i deres liv, og at vi beskytter dem. Det er den familie, der truer dem, altså de familiemedlemmer, der kan finde på at gå ud for at slå i hvert fald hende ihjel, som skal være nødt til at lave om på deres liv, især hvis der er beviser nok til, at man kan få dem dømt og bagefter fængslet for at afsone straffen.

Jeg synes simpelt hen, at det er så urimeligt, at man siger, at de skal leve med den voldsomme indskrænkning i deres liv, som det er at skulle gå under jorden i lang tid, og jeg synes, at det er noget af det, der skal med i den kommende ny strategi, nemlig at man skal se på, hvordan vi kan vende det om, så man kan forblive i sit eget liv og ens børn kan forblive i deres eget liv, kan blive i deres skole sammen med deres kammerater osv., og så de kan få den nødvendige beskyttelse af et stærkt demokrati som det, vi har i Danmark. Så må det være de familiemedlemmer, der truer, som skal have ændret deres liv. Det synes jeg må være det, vi skal stræbe efter i en kommende national strategi.

Jeg synes, det er rigtig glædeligt at læse, at der nu kommer en national strategi. Det her er jo noget, som også andre fra oppositionen har sagt at vi har efterlyst i flere år. Vi har haft samråd, har fremsat beslutningsforslag osv. og er kommet med en lang række konkrete tiltag. Det er rigtig glædeligt, at de tiltag også er blevet omsat til virkelighed, og at vi kan se, at de virker. Det, at man faktisk er gået i gang med at lave et hold af rollemodeller for unge mænd – dialog-korpset – og at man også vil prøve at få unge kvinder med og styrke både de unge mænd og de unge kvinder til at sige nej i forhold til de her gamle forkvaklede, såkaldte æresbegreber, er rigtig vigtigt. Det, at man bruger teater og andet til at komme ud og nå de unge og faktisk få dem i tale og få dem til at ændre deres opfattelse og holdninger og tro på deres egen ret til at bestemme i deres eget liv, er rigtig, rigtig vigtigt og godt. Jeg synes, det er et stort fremskridt, at vi kommer så langt, at det nu er i gang.

Jeg håber så, at man i den nationale strategi vil sikre, at det bliver permanent, og at det ikke bliver ved med bare at være et kort projekt. For det, man ofte ser med korte projekter, er, at der så kommer noget godt, og man når lige at se, at det er godt, så forsvinder det igen, og så skal der nogle til at prøve at bygge det op igen forfra. Det ville være rigtig, rigtig ærgerligt, fordi det her problem desværre nok ikke er et, der forsvinder i løbet af de næste 2-3 år. Derfor håber jeg virkelig, at det også kommer med i den nationale strategi, at det skal være en permanent indsats.

Jeg håber også, at det kommer med, at vi skal have et kriseberedskab, som kan rykke ud med det samme, sådan som vi også har fore-

slået tidligere fra oppositionens side; et mæglerkorps, der kan rykke ud med det samme, når der er behov for det. Det er virkelig noget af det, der skal til, når der langt om længe er et ungt menneske, som får taget sig sammen og tør henvende sig til en lærer, på politistationen eller andre steder. Men lige så snart de tager kontakt og siger, at de har brug for hjælp, skal de kunne få den nødvendige hjælp med det samme. Det er helt afgørende.

Jeg har set, at man i redegørelsen siger, at man internt i Integrationsministeriet har oprettet noget af et videncenter, men jeg tror altså, at det vil være nødvendigt at gå skridtet videre og oprette et egentligt videncenter, som kan stå for at koordinere hele den indsats, der er på området. Vi kan se i forhold til indsatsen mod menneskehandel, hvor kolossal stor betydning det har haft, at man der har etableret Center mod Menneskehandel. Det bliver fremhævet i alle internationale evalueringer, hvor stor betydning det har haft for Danmarks indsats mod menneskehandel, at man har fået et sådant videncenter, der både står for at sørge for al den viden, der er på området, og også sørger for koordineringen af indsatsen på forskellige områder med de mange aktører, der er. For det er jo både en lang række forskellige myndigheder, statslige myndigheder, kommuner, politi osv., og en lang række organisationer på området, man skal bringe sammen, og det er mange. Der har det altså en effekt at have et center, der har det som en særlig opgave. Så det håber jeg også kan komme med i den nye nationale strategi.

Kl. 16:29

Så tror jeg også, det er nødvendigt, som andre også har været inde på, at vi får mere forskning på det her område, og her kunne det være fornuftigt at snakke med de andre nordiske lande, om man skulle lave noget fælles nordisk forskning, fordi man jo desværre også står med det her problem i de andre lande. Vi kunne få gavn af at lave et fælles forskningsprojekt, og vi får meget mere ud af at lave det, når vi lægger ressourcerne sammen, end hvis vi hver for sig prøver at undersøge de samme ting.

Jeg tror også, det er vigtigt, som det også bliver påpeget i redegørelsen, at se på, hvad vi gør i forhold til de unge mænd, der har brug for beskyttelsestilbud. De krisecentre osv., der er, er jo i høj grad målrettet kvinder, men der er heldigvis også unge mænd, der siger fra. Dels er der unge mænd, der siger fra, i forhold til at de ikke vil være deres søsters vogter eller gå så langt som til at slå deres søster ihjel, dels er der faktisk også unge mænd, som af deres familie bliver pålagt at indgå tvangsægteskab. De unge mænd har et lige så stort krav på at få en ordentlig beskyttelse som de unge kvinder, og derfor er det altså noget af det, som det også er vigtigt at vi får sat ressourcer af til. Der tror jeg desværre ikke, at de eksisterende mandecentre – fordi det i høj grad er en anden gruppe, de har henvendt sig til – har de rigtige tilbud, og derfor bliver man nødt til at se meget nøje på, hvad det er for et tilbud, vi skal give til de unge mænd, for at det reelt kan give dem det, de har behov for af hjælp og beskyttelse.

Så har der været den her debat om de såkaldte ægteskaber med teenagepiger, som man siger at nogle imamer skulle have indført. Det synes jeg jo burde være en anledning til at gøre det meget, meget klart, at den slags ægteskaber ikke har nogen gyldighed overhovedet, dels ved at sikre, at der kommer langt mere information ud i folkeskolen, som også andre ordførere været inde på, dels ved at sige, at ægteskaber kun gyldigt kan indgås på rådhuset. Man skal faktisk sige, at det religiøse ikke har noget at gøre i forhold til det juridiske. Man skal adskille de to ting, så det bliver meget klart og tydeligt, at man i Danmark kun er bundet juridisk, hvis ægteskabet er indgået foran myndigheder, og at det ikke er juridisk gyldigt, hvis det er indgået foran imamer eller andre, som ikke har juridisk myndighed. Jeg synes, at det ville være oplagt at prøve at gøre noget ved det problem, som vi selvfølgelig også skal have taget hånd om.

Jeg synes, vi er kommet et langt stykke ad vejen, og jeg synes, det har været glædeligt, at regeringen på det her punkt faktisk har

lyttet til de mange forslag fra oppositionen. Det kunne jeg godt tænke mig at regeringen gjorde i langt større omfang, men her er det i hvert fald lykkedes. Jeg håber, at man vil lytte endnu mere, og at den indsats faktisk også bliver gjort permanent.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det integrationsministeren.

Kl. 16:32

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Det er jo ikke, fordi Integrationsministeriet plejer at komme med redegørelser, og derfor var det måske lidt af en kulturændring i ministeriet, da jeg foreslog det. Men efter at have hørt debatten i dag vil jeg da udtrykke min taknemlighed for, at ideen med at komme med en redegørelse om dette emne er blevet modtaget så positivt. Jeg vidste jo på forhånd, at man i hvert fald ville prioritere det her område meget højt, og jeg synes, der er kommet mange gode takter og tanker og ideer frem, som vi nu vil studere og tage med i det fremtidige arbejde.

Der er flere, der er inde på, at det jo er en meget værdibaseret kulturel forskel, når det drejer sig om tvangsægteskaber. Det er nogle hundrede år siden, at man havde tvangsægteskaber i Danmark, men det har vi jo rent faktisk haft her – for slet ikke tale om arrangerede ægteskaber. Jeg har været ude for i min tid, at man har fortalt om, at ægteskaber mere var gårdhandler, end det var kærlighed. Men i dag er vi jo sådan sindede, at vi synes, at tvangsægteskaber, som også bl.a. fru Line Barfod gav udtryk for, er noget nær det mest modbydelige, man kan tænke sig. Hele indstillingen, ikke mindst til den seksuelle frihed, har jo ændret sig totalt.

Det kan også afspejles i vurderingen af voldtægtsforbrydelser; det ser man anderledes på i dag, hvor det i højere grad er friheden, man fokuserer på, end tægten, om jeg så må sige. Så det er noget, vi må sige til dem, der kommer til vort land, nemlig at det altså er fuldstændig uacceptabelt forhold, og at vi ikke vil godkende det på nogen som helst måde. Tvangsægteskaber er undertrykkelse, det er voldtægt, det er vold, det er tvang, og det har ikke noget med ære at gøre, det er vanærende for os alle sammen, at det finder sted.

I den anledning vil jeg sige, at jeg er fuldstændig enig med dem, der har taget det såkaldte imamægteskab op. Det havde jeg også ventet. Det er jo juridisk set komplet ugyldigt, og det må vi oplyse mere om. Jeg tror så ikke, at det er så enkelt, som det måske nogle gange bliver fremhævet i medierne. Jeg kunne godt have en idé om, at de ægteskaber også nogle gange ønskes af de unge, for at de så kan leve et frit seksuelt liv, som de ser deres kammerater gøre. Så kan man altså legalisere det, ved at en imam, der ikke har vielsemyndighed, foretager en sådan ugyldig handling, og jeg er fuldstændig enig med den ordfører, der sagde, at det også var et overgreb. Det må vi tage stærkt afstand fra og forsøge at forebygge.

I det hele taget er det jo i denne sag min mening, at det er forebyggelsen, der betyder utrolig meget, og derfor er hele integrationsarbejdet også en forebyggelse af tvangsægteskaber. Integrationsarbejdet går først og fremmest ud på at gøre alle, der er i vort land, kommer til vort land, til selvstændige borgere, som tilslutter sig de helt grundlæggende værdier, som vi har i Danmark, og hvis man er her i landet, skal man selvfølgelig selv bestemme, hvem man gifter sig med. Det er så fundamentalt i dag, men det er altså ikke, fordi det er så længe siden, at det ikke var lige så fundamentalt.

Vi ved, at det finder sted. I sagens natur er det svært at vurdere, hvor mange tvangsægteskaber der er, for tvangsægteskaber er jo tit karakteriseret ved, at man netop ikke tør fortælle om det, man tør ikke vidne om det, og derfor har politiet ikke så mange statistikker. Jeg er enig med, jeg tror, det var fru Meta Fuglsang, der sagde, at der er en hårsbredde imellem – eller man kan sige, at det jo er glidende – hvornår det er tvangsægteskab, og hvornår det er arrangeret ægte-

skab. Jeg har for nogle år siden udgivet en bog, hvor jeg interviewede forskellige indvandrerkvinder, og der var specielt en, der fortalte om sit arrangerede ægteskab, som hun mente det var. Hendes forklaring var, at hun mente, at forældrene gjorde det bedste for hende. Da jeg sagde til hende, at det jo egentlig var voldtægt på brudenatten, var det, som om hun egentlig ikke havde tænkt over det. Hun var ude af det ægteskab for længst. Men det er det, og det er klart, at det er uacceptabelt, det kan vi ikke acceptere i Danmark. Selv om den unge måske tror, at det er til det bedste for den pågældende, så må vi i Danmark hævde det myndige menneskes totale frihed på det punkt.

Kl. 16:37

Jeg tror selv, men det er jo svært at måle, at de mange henvendelser om hjælp og til bostederne ikke er udtryk for flere tvangsægteskaber, men for, at man er blevet friere til at komme og anmelde det og fortælle om det. Der skete præcis det samme, de første år jeg var ansat i politiet, hvor man kan sige at kvindefrigørelsen for alvor – ja, det er 40 år siden – fik frit løb. Der kom der jo også mange flere anmeldelser om hustruvold. Det var helt klart et udtryk for, at kvinderne ikke ville finde sig i mere. Der er for mig ingen tvivl om, at der i indvandremiljøer, hvor der har været tvangsægteskaber, er sket en ændring – ens tærskel er anderledes, man vil finde sig i mindre. Og der er jeg ikke i tvivl om at 24-års-reglen har været medvirkende. Det er jo almindelig menneskelig erfaring, at jo mere moden man er, desto mere kan man også sige fra over for forældrene, og det var selvfølgelig præcis det, der var meningen bl.a. med 24-års-reglen: Man skulle have mere styrke til at kunne sige imod. Men det har jo i høj grad også medført det meget glædelige, at utrolig mange, specielt indvandrerkvinder så netop har benyttet lejligheden til ikke bare at have den styrke at sige nej til ægteskabet, men har brugt tiden på at studere, så mange af dem overhaler danskerne og danskerne virkeligt skal til at tage sig sammen, hvis de skal stå distancen i konkurrencen.

Men i øvrigt mener jeg, som også mange har været inde på, at det, det drejer sig om, er integration, og det er information. Der må vi blive ved. For selv om vi skulle ende med, at der er meget få tvangsægteskaber, må man jo sige, at dem, der så er tilbage i tvangsægteskaber, er endnu mere marginaliserede og formentlig har endnu større problemer. Så der vil stadig være en årrække behov for en indsats.

Karsten Lauritzen startede med at remse det op, som er regeringens politik. Der har så været flere ordførere oppe at sige, at det var deres ideer. Det vil jeg sige kun er glædeligt. Det er jo også noget, som vi, de fleste af partierne, har forhandlet sammen, netop når vi skulle fordele satspuljemidler. Vi var selv inde på, og det blev understreget af en af ordførerne i dag, at de personer, der har med de unge at gøre, skolelærere og andre, skal opkvalificeres. Der er for mig ingen tvivl om, at der skal være opmærksomhed over for det her, opmærksomhed over for det enkelte menneske – det er selvfølgelig mange gange pigerne, men det kan også være de unge mænd – opmærksomhed på, om de nu pludselig skal ud at rejse eller de pludselig bliver indesluttet og kede af det. Så skal der kunne gribes ind.

Jeg bemærkede godt ideen om – jeg tror, det var fru Marianne Jelved, der sagde det – at så skulle der være en speciel myndighed, der skulle handle. Jeg ved ikke, om det er så let, for udgangspunktet ville jo være, at man skulle sige kommunen, og det bliver nogle gange lidt stemplende. Men det er i hvert fald noget, jeg synes vi skal tænke over og overveje i den nationale handlingsplan, som jeg forsøger at sætte i værk tværministerielt, og hvor jeg prøver at indarbejde mange af de forslag, som er nævnt i dag.

I Integrationsministeriet er vi jo – uanset om man så synes, der skal være andre videncentre – i meget høj grad et videncentre, for vi er dem, som har den bredeste kundskab, og hvad der er vigtigere, også de brede kontaktflader. Vi sidder jo som, jeg havde næst sagt ederkoppen i spindet og kan se ud over hele landet og bredt over

alle myndigheder, alle de frivillige organisationer osv. Og derfor ved vi jo også – det er der også flere der har været inde på her i dag – at mange af de ting, vi gør, hjælper. Men det er klart, at vi skal fortsætte, vi skal videreudbygge vores erfaring, vi skal sørge for, at den viden, vi har, bliver delt ud til så mange som overhovedet muligt. Ikke mindst er det jo vigtigt, at vi ikke bare får fat i de unge, men at de unge selv sættes i stand til at være rollemodeller og indleder en dialog også med hinanden. Derfor er det jo også, at der er oprettet en internetside – det er sådan, man kommunikerer i dag – hvor de unge mennesker frit kan kommunikere.

Kl. 16:42

At der skal være et beredskab til at hjælpe, er klart, og det er der, men alt skal jo forsøges gjort bedre. Og jeg vil da overveje, om det i virkeligheden er et emne, vi skulle tage op på det nordiske ministermøde – vi har jo et hver sommer – og om vi skulle prøve at få nogle erfaringer fra de andre lande og høre, om der er nogle, der har nogle ideer, som ingen af os har tænkt på. Det ville jo være udmærket, og det vil jeg gå hjem og give videre.

Så vil jeg egentlig bare sige tak for debatten. Jeg synes, at der har været mange takter, der trækker i den samme retning. Samarbejdet består jo også først og fremmest i, at vi egentlig erkender og analyserer på samme måde, at vi vurderer udfordringerne på samme måde og er enige om ikke bare at tage afstand fra det, men netop om at samarbejde om det og hele tiden finde løsninger, der bliver mere og mere effektive. Det er vigtigt, at vi nu bruger den viden, vi allerede har, til at koordinere, til at dele viden og også til at være opfølgende i de miljøer, hvor der er brug for det. For det er altså uacceptabelt, at der i 2011 er mennesker i vort land, som simpelt hen skal gå i frygt for at blive tvunget til at gifte sig med en, de overhovedet ikke kender og ikke bryder sig om.

Så jeg vil sige tak for debatten, og jeg tager så de ting med, der er sagt i dag. Der er flere, der har snakket om redegørelsen næste år – jeg kan ikke huske, at jeg har lovet nogen, men det kan jeg forstå at man gerne vil have, og det er da også en udmærket idé, at vi hvert år får opsamlet, gjort status og prøvet at se på, hvad det er, vi så vil nå. Så jeg vil da love, at jeg kommer med en næste år igen.

Kl. 16:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Karen J. Klint.

Kl. 16:44

Karen J. Klint (S):

Jeg vil gerne kvittere for ministerens svar på vores ordførertaler, og jeg har kun to ting, som jeg vil bede ministeren om at forholde sig til. Det ene er et konkret spørgsmål: Hvad er tidshorisonten for den nationale strategi, som er ridset op i handlingsplanen?

Det andet vedrører de konkrete tal, for jeg blev selv meget overrasket over – som jeg også sagde i min ordførertale – at der på 8 måneder i 2010 faktisk var 800 henvendelser fra kvinder, som var i nød, når vi lægger tallene sammen fra krisecentrene og R.E.D.-centeret. Det er sådan set 100 henvendelser om måneden, og det er voldsomt, synes jeg.

Så vil jeg spørge, om ministeren har en fornemmelse af, om det så er tæt på 50 pct., vi rammer med information for de kvinder, som er i nød, eller hvor er vi henne? Hvor stort er det eventuelle mørketal, eller hvordan kommer vi tættere på at få afdækket et mørketal? For det handler jo om at hjælpe de mennesker, som er i nød, og ikke kun om at stå herinde og tale om problemerne.

Kl. 16:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 16:45

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Med hensyn til tidshorisonten er det jo noget, der foregår mellem flere ministerier, så jeg er nervøs for at love en bestemt dato, en sådan endelig plan, men jeg finder, at det er naturligt, at vi, når vi nu igen formentlig skal forhandle satspulje, i hvert fald er så langt, at vi har nogle nye initiativer og nogle nye forslag – også ud fra det, vi har hørt i dag.

Med hensyn til tallene tør jeg jo slet ikke sige noget. Når det drejer sig om kriminalitet, er det jo sådan, at jo flere politifolk man ansætter, jo mere kriminalitet bliver der. Det er jo lidt det samme som med størekasser: at når man sætter en størekasse op, kommer der en stør. Og det er her, at jeg sammenligner med voldsforbrydelserne over for kvinder. Altså, når der kommer sådan nogle tilbud med bosteder osv., og når vi begynder at snakke om det, så er der jo flere, der efterhånden er så integrerede, at de synes, at de har et problem, hvor de måske før bare har fundet sig i det af frygt, men hvor de altså nu er kommet så meget ovenpå, at de kan sige til sig selv, at de ikke vil finde sig i det, og hvor de har fået den oplysning, at de har nogle steder at gå hen.

Så jeg tror, at man kan forestille sig store tal, men jeg tror også, at man vil kunne se, at graden af grovhed så meget naturligt vil falde. Men der er for mig at se ikke nogen tvivl om, at et så stort tal også er udtryk for en frihedskamp blandt de unge, og det synes jeg er en god udvikling. Det var som sagt det samme med kvinde volden.

Kl. 16:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Karen J. Klint.

Kl. 16:47

Karen J. Klint (S):

Jamen jeg er sådan set ikke uenig med ministeren og heller ikke i, at når vi ser så store tal i 2010, kan det godt være sådan flere årgange, der er samlet på et år, fordi man måske er flere år om at samle mod til at henvende sig. Så det kan være mange års ægteskaber, der er samlet op.

Men det kunne alligevel godt tyde på, at vi skal udbygge den indsats det næste par år, netop for at samle endnu flere op, men også for at give de unge et sted, hvor de kan få reel rådgivning og dermed få kræfter til at stå imod, så de ikke kommer ind i et ægteskab, som er blevet dem påtvunget.

Kl. 16:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:48

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jamen det er klart, at der ikke er nogen tvivl om, at debatten her i dag også kan være med til at fremprovokere nogle henvendelser, og så skal vi ikke blive kede af det og sige, at det så er udtryk for, at der pludselig er nogle, der er blevet mere tvunget end tidligere, men at det er udtryk for, at de netop har fået så meget tillid til samfundet, at de tør komme og bede om hjælp; og den skal selvfølgelig være der.

Kl. 16:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 139:

Forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven og forskellige andre love. (Obligatorisk digital kommunikation mellem virksomheder og det offentlige, skattefritagelse af Forsnyelsesfondens garantiordning m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 09.02.2011).

Kl. 16:48

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre.

Kl. 16:48

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Nem og billig kommunikation mellem virksomheder og det offentlige vil lette administrative byrder, et perspektiv, som vi i Venstre lægger stor vægt på. Målsætningen er jo, at al relevant skriftlig kommunikation mellem virksomheder og myndigheder i år 2012 skal kunne foregå digitalt, og ved at gøre mange millioner årlige transaktioner mellem det offentlige og virksomhederne digitale opnår vi ikke alene store økonomiske besparelser, men også besparelser i tid, begge faktorer, der er afgørende i forhold til at opnå vækst og fremgang i en digitaliseret tidsalder.

Mulighederne for at indberette digitalt til flere myndigheder på en gang eksisterer i dag allerede inden for flere områder, men med dette lovforslag breder vi mulighederne endnu mere ud. Undersøgelser i dansk erhvervsliv viser, at langt størsteparten af virksomhederne allerede i dag i større eller mindre omfang anvender digital kommunikation mellem det offentlige og sig selv, så de betragter det som værende naturligt, at de er i stand til at opfylde målsætningen om, at digital kommunikation i 2012 gennemføres. Så vi finder det jo naturligt i Venstre, at vi lægger os i selen for at få det gjort til virkelighed, og at vi fjerner praktiske forhindringer.

Overgangen til digital kommunikation mellem det offentlige og private virksomheder skal ske gradvis, for at vi undgår børnesygdomme og imødekommer eventuelle problemer ved at lave skiftet. Selv om den digitale kommunikation på mange måder allerede er udbredt, vil der jo uvægerlig opstå et behov for teknisk hjælp. Den hjælp og support skal de ansvarlige myndigheder naturligvis kunne stille til rådighed, så forsøget på at lette den administrative byrde ikke bare bliver et forsøg, men også en realitet, og vi sikrer den ønske-effekt.

Lovforslaget, vi står med, betyder helt konkret, at økonomi- og erhvervsministeren, fødevareministeren og miljøministeren gives bemyndigelse til at stille krav om en obligatorisk digital indberetning på en række navngivne områder. Ved at give det som en bemyndigelse i stedet for at skrive det direkte ind i loven her og nu sikres det jo også, at vi får taget de digitale løsninger i anvendelse og stiller krav om, at ting skal foregå digitalt, når vi har sikkerhed for, at systemerne fungerer. Vi skal jo selvfølgelig ikke sætte noget i søen, før vi har sikkerhed for, at tingene også kan gennemføres.

Vi opfatter det i Venstre som meget positivt, at erhvervsorganisationerne vil hjælpe virksomhederne i overgangsfasen som et supplement til den pulje på 5 mio. kr., der er afsat til øget support til virksomhederne i en overgangsperiode for at sikre, at alle kommer med.

Alt i alt betragter vi i Venstre lovforslaget om digital kommunikation mellem det private erhvervsliv og myndighederne som et skridt i en rigtig retning, og vi hilser det velkommen som en vej til mindre administrativt besvær for så vel de private virksomheder som

de offentlige aktører. Vi får en bedre udnyttelse af offentlige ressourcer, og vi fremmer et mere digitalt Danmark.

Den anden del af lovforslaget omhandler en skattefritagelse af Forsnyelsesfondens garantiordning. Garantiordningen er til for at reducere købers risiko ved køb af førstegenerationsprodukter på velfærdsområdet, klimaområdet og det grønne område. Det beskedne provenutab, vi taler om – 2,5 mio. kr. over 2 år – står jo så rigeligt mål med den administrative byrde, som virksomhederne og myndighederne oplever ved de gældende regler, så vi synes jo, at det er naturligt, at vi sikrer os, at vi får gennemført det og nået de resultater, og sikrer os, at Forsnyelsesfondens arbejde fører til, at vi får fremmet nye produkter, nye markeder, og får sat ting i søen, og så skal skatte-reglerne jo ikke modvirke dette formål. Derfor skal vi have lavet ordningen, så hele ordningen, også de skattemæssige aspekter, er med til at fremme en positiv udvikling og ikke i sig selv giver anledning til bøvler og besvær for virksomhederne.

Så vi fra Venstre støtter forslaget fra økonomi- og erhvervsministeren, og da den konservative ordfører ikke har mulighed for at være til stede under forhandlingerne i dag, har jeg lovet at sige, at også Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 16:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jens Christian Lund fra Socialdemokratiet.

Kl. 16:53

(Ordfører)

Jens Christian Lund (S):

Jeg vil lige starte med at sige til formanden, at jeg taler på både De Radikales og Socialdemokraternes vegne.

Jeg vil ikke gennemgå det, som Venstres ordfører har sagt, men jeg vil komme med nogle enkelte kommentarer.

Ideen med digital kommunikation er jo helt genial, og i den tid jeg har været i Folketinget, har vi arbejdet på at få det gennemført, og nogle gange har det været som at slå i en dyne. Derfor er jeg meget begejstret for, at det sker nu, og at vi også får det lavet således, at det på sigt bliver obligatorisk. Vi er også enige i, at det er godt med en gradvis gennemførelse.

Men jeg vil sige til ministeren, at vi jo husker, dengang vi gennemførte den digitale tinglysning. Der var jo nogle enkelte ting, der ikke var helt i orden, og det, man selvfølgelig kan frygte her, er, at der, når vi går over til den digitale transmission, er nogle ting, som ikke er i orden. I høringsvarene er der jo også nogle, der giver udtryk for den frygt.

Nu vil jeg sige til ministeren, at det selvfølgelig altid er utrolig vigtigt, at tingene er i orden, når man gennemfører noget, men at det måske i denne sag er endnu mere vigtigt. Jeg er nemlig hundrede procent sikker på, at det ikke er ministeren, der er minister, når det her bliver gennemført, og derfor skal vi jo være sikre på, at den minister, der er der på det tidspunkt, har fået overdraget noget, der virker. Så derfor beder jeg ministeren garantere, at det her kan virke.

Jeg vil ikke undlade også at sige til ministeren, at jeg tror, at der er nogle virksomheder, som vil få problemer med det her, og det er specielt de virksomheder, som vi – ministeren, undertegnede og andre – tidligere har talt om at det ville være en god idé at få lavet nogle erklæringsstandarde for, altså at der blev indført nogle andre former for lettere revision for de mindre virksomheder. Hvis vi havde gennemført det, havde det også været lettere at få gennemført digitaliseringen. Så derfor beder jeg også ministeren love mig, at vi får gjort noget ved det.

Så vil jeg med hensyn til skattefritagelsen sige, at jeg er enig med Venstres ordfører i, at det er en god idé. Jeg synes, at det ville have været en fornøjelse, hvis ministeren havde sendt det her ud til høring, for så vidt jeg kan se, er der ingen, der er blevet hørt i denne

sag. Jeg synes umiddelbart, at den måde, man har skrevet det på, gør det lidt besværligt at læse – men jeg mener, at jeg har fundet ud af, hvad det betyder – men det havde været rarere for os alle sammen, hvis det havde været ude i høring hos erhvervsorganisationerne, og at vi på den måde havde sikret os, at tingene virkede.

Men både De Radikale og Socialdemokraterne skal nok støtte ministeren, hvis ministeren støtter os i, at de her ting kommer til at virke i det virkelige liv.

Kl. 16:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ingen kommentarer. Den næste ordfører er fru Colette L. Brix, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:57

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Digitaliseringen af den offentlige sektor er jo i fuld gang, og vi har også for godt et år siden behandlet et lovforslag om obligatorisk digital kommunikation mellem virksomheder og det offentlige. Umiddelbart ser det fornuftigt ud at digitalisere de nævnte områder inden for Økonomi- og Erhvervsministeriet, Fødevarerministeriet og Miljøministeriet, men der er ofte slanger i paradiset, som ikke nævnes.

Dette lovforslag og lovforslaget for godt et år siden ligner hinanden på den måde, at de fremhæver alle fordelene. Ikke sådan at forstå, at vi er imod digitalisering og en mere smart måde at arbejde på i både den offentlige sektor og i de private virksomheder, men det går jo ikke altid, som præsten prædiker. Vi behøver bare tænke på digitaliseringen af tinglysningen, som en kollega fra Socialdemokratiet lige nævnte, og som startede med rent kaos. Vi har haft eIndkomst, hvor der blev udsendt forkerte skattekort til medarbejderne og virksomhederne fik bøder, selv om de havde indberettet. Eller hvad med, da virksomhederne skulle sende regninger til offentlige myndigheder elektronisk? Myndighederne kunne ikke finde de regninger, som blev sendt ind elektronisk, og virksomhederne fik jo ikke deres betaling. Der gik 2-3 år, før systemet kom til at virke, og selv om det nu snart er 5 år siden, er der stadig problemer med, at regninger forsvinder ud i det blå.

Jeg har nu været i Folketinget i snart 10 år, og hver gang får vi den samme sang: Der er ingen problemer, alle digitaliseringsforslagene er lutter lagkage. Men det ender desværre ofte lidt anderledes. Virksomhederne får udgifter og alle problemerne, mens Finansministeriet fryder sig over alle besparelserne. Vi skal derfor have belyst, om virksomhederne f.eks. får øgede omkostninger til it-udstyr, nyt software og økonomisystemer. Det fremgår f.eks. af lovforslagets almindelige bemærkninger, at myndighederne kan stille krav om, at virksomheden skal anvende bestemte it-systemer og særlige digitale formater, men der står ikke et kuk i de økonomiske konsekvensvurderinger om, hvad det kommer til at koste for virksomhederne. Det skal vi have belyst under udvalgsbehandlingen, medmindre ministeren selvfølgelig kan svare på det. Vi vil også have en årlig redegørelse for, hvilke problemer der har været i de forgangne år. Det er ikke nok, som det foreslås i lovforslaget, at vi skal vente til 2015 med at få evalueret den tvangsudskrevne digitale indberetning til offentlige myndigheder. Til den tid kan virksomheder have mødt så mange problemer, at de enten har drejet nøglen om eller simpelt hen har mistet målet. Vi skal derfor løbende følge op og f.eks. kunne tilbyde andre løsninger.

Det leder mig hen til den næstsidste bemærkning. Da vi for godt et år siden vedtog det første lovforslag på dette område, blev der afsat 5 mio. kr. til it-hjælp til mindre virksomheder. Jeg vil godt spørge, hvad der er sket her. Hvilke initiativer er der kommet på det her område? Det nytter jo ikke noget, at man opretter en masse domænebestyrelser og så drikker kaffe med erhvervsorganisationerne. Det kommer der ikke meget hjælp til de små virksomheder ud af. Det er

jo ikke nok til at hjælpe de her små virksomheder. Det kan godt være, at det kun er 5-10 pct. af virksomhederne med under ti ansatte, som har problemer, men det er jo netop de virksomheder, som skal hjælpes. Indtil videre er der vist kun oprettet en telefonlinje, hvor svaret er, at virksomhederne må købe sig til it-udstyr og den fornødne hjælp. Hvis der er brugt 5 mio. kr. til dette, er det godt nok et dyrt teleselskab, som staten benytter.

Til sidst vil jeg gerne nævne, som jeg også gjorde det i november måned 2009, at regeringen bør arbejde for, at alle myndigheder, og her tænker jeg mest på kommunerne, tvinges til at koble sig til Virk.dk, så alle indberetninger til offentlige myndigheder kan ske via Virk.dk. Denne styrkelse af Virk.dk er ikke sket, og her kunne vi også godt tænke os at spørge: Hvorfor er der ikke sket noget på det her område?

Med de her bemærkninger skal jeg meddele, at Dansk Folkeparti som udgangspunkt selvfølgelig støtter forslaget.

Kl. 17:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 17:01

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Det er en stor, men nødvendige proces, som mange virksomheder står over for. I dag er der ca. 3.000 virksomheder, der er omfattet af regnskabsklasse B, som sender årsregnskabet digitalt, og fremover vil det dreje sig om cirka 200.000 virksomheder.

Vi må jo forvente det, som også Foreningen af Registrerede Revisorer skriver i sit høringssvar: På et overordnet samfundsmæssigt niveau vil digitaliseringen af virksomhedsinformation åbne meget store besparelser- og udviklingsmuligheder. Og foreningen konstaterer: Gevinsterne vil være at finde på regnskabsforbrugerside.

Så langt, så godt. Men vi må vel svagt underdrevet konstatere, at det ikke går lige godt, hver gang forskellige processer skal digitaliseres. Med gru kan vi f.eks. tænke på tinglysningen eller tilvænningsprocesserne til voksen- og efteruddannelsessystemet. Det er altså helt nødvendigt, at processen griber ordentligt an fra starten, at alle parter involveres, og at der gives den fornødne tid til at føre beslutningen ud i livet – og endelig at processen løbende evalueres.

De digitale løsninger skal udarbejdes i et tæt samarbejde med de virksomheder, som bagefter skal bruge værktøjet i hverdagen. Forventningerne skal afstemmes, og løsningen skal testes grundigt, før den sendes ud til de mange tusinde virksomheder. For at sikre en succesfuld gennemførelse af loven skal virksomhederne have tilstrækkelig tid til at tilpasse deres egne systemer til den nye digitale løsning, og indførelse af digitale indberetninger skal ske ved gennemprøvede løsninger, som virksomhederne er trygge ved at benytte.

Organisationen Dansk Erhverv har en række relevante forslag i sit høringssvar, og de anfører bl.a., at der skal være en fornuftig overgangsperiode, for der er flere vigtige parter, som skal have tid og mulighed for at omstille sig til de nye digitale processer, herunder virksomhederne, revisorerne og leverandørerne af systemerne. Og alle, der bliver berørt af den digitale indberetning, bør få en god og brugbar vejledning og information både før, under og efter implementeringen. Det drejer sig især om de mange små og mellemstore virksomheder. De foreslår også, at virksomhederne gives mulighed for at få telefonisk hjælp af myndighederne.

Man kan sådan set sige, at Håndværksrådet er inde på lidt af det samme med forslaget om, at der etableres en fast hotlinefunktion. Der skal på forskellige måder tages hånd om de virksomheder, som ikke umiddelbart har de kompetencemæssige forudsætninger for at indberette digitalt. Dansk Erhverv anfører også, at når et så stort,

størstilet projekt søsættes, er det vigtigt at tænke alle forskellige både mulige og umulige scenarier ind i udformningen af bestemmelserne.

Jeg synes, at det her så absolut er gode råd fra Dansk Erhverv. Og jeg tror også, at det vil være en god idé at følge rådet fra Advokatsamfundet om at øremærke en del af informationsindsatsen til opfølgning over for de erhvervsdrivende, der ikke i første omgang overholder de nye regler. Som de skriver: Det vil være ganske indgribende over for den erhvervsdrivende, hvis der ikke fra myndighedernes side gøres opmærksom på, at de indsendte oplysninger ikke anses for modtagne som følge af kommunikationsformen.

Jeg vil også hæfte mig ved høringsvaret fra Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, hvor de skriver, at den korte implementeringsfrist indebærer en risiko for, at kommunikation til virksomhederne ikke lykkes, og at det kan blive svært at løse de tekniske problemer i implementeringsperioden.

På den baggrund synes jeg, at vi skal være positive over for deres forslag om at indfase digitaliseringen over en længere periode i stedet for i et big bang, som revisorerne måske egentlig nok lidt bekymrede vælger at beskrive det. Og således med udsigten til et big bang i horisonten støtter SF forslaget.

Kl. 17:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 17:05

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Tak for de mange konstruktive bemærkninger. Det er jo forslag, som positivt set vil fremme den digitale kommunikation mellem virksomhederne og det offentlige, og vi tager altså et godt skridt mod fuld digitalisering i 2012 mellem virksomheder og det offentlige.

Regeringen har en klar målsætning om, at digital kommunikation mellem det offentlige og virksomheder skal udbredes til alle relevante områder, og at al relevant skriftlig kommunikation skal foregå digitalt senest i 2012. Den målsætning har vi, fordi øget digitalisering, som flere ordførere har været inde på her, er en stor gevinst for samfundet. Hvis virksomhederne og det offentlige bruger digitale redskaber, sparer man jo både tid og penge. Øget digitalisering skaber hurtigere sagsbehandling og mindre administrativt besvær, og det reducerer virksomhedernes administrative byrder og medvirker til at fastholde og udvikle et effektivt og konkurrencedygtigt erhvervsliv.

Ved at bruge avancerede digitale løsninger kan virksomhederne f.eks. indberette til flere myndigheder på en gang, og myndighederne kan på nogle områder udvikle digitale løsninger, der automatisk afsender en såkaldt straksafgørelse, når helt objektive data er indtastet for virksomhederne. Det sker allerede i forbindelse med virksomhedsregistrering i dag, hvor vi i Danmark er kendt for at have en meget effektiv og brugervenlig digital løsning til brug for opstart af virksomheder.

Med lovforslaget fortsættes en trinvis overgang til en fuldt digitaliseret kommunikation mellem det offentlige og erhvervslivet. Ved at gennemføre obligatorisk digitalisering i etaper kan vi håndtere vanskeligheder løbende og gøre overgangen så smidig som overhovedet muligt. Med lovforslaget gør vi knap 3,5 millioner potentielle årlige transaktioner mellem virksomhederne og det offentlige obligatorisk digitale. Der er altså tale om et væsentligt skridt mod at gøre Danmark førende som digitalt informations- og kommunikations-samfund.

Der er tre ting, som regeringen lægger vægt på, når vi tager det næste skridt mod digitalisering:

For det første gør vi ikke noget obligatorisk digitalt, før de nødvendige digitale løsninger er på plads. De digitale løsninger – og det er også et svar til hr. Jens Christian Lund, som spurgte, om vi var godt forberedte – skal være velfungerende, før vi med rimelighed

kan pålægge virksomhederne at bruge dem. Det har regeringen meget stort fokus på, og derfor har vi valgt at starte med de ordninger, hvor vi allerede i dag har digitale løsninger, som er velafprøvede og velfungerende, eller som vil være gennemprøvede på det tidspunkt, hvor det bliver obligatorisk at bruge dem. Et godt eksempel er indberetninger til fødevare- og landbrugsmyndighederne via fællesskemaet. Fællesskemaet findes i dag i en velfungerende og fuldt elektronisk udgave på Fødevareministeriets internetportal, og 90 pct. af alle ansøgere benyttede den digitale løsning i 2010.

For det andet bakker erhvervsorganisationerne generelt op om at indføre obligatorisk digital indberetning. Et af de hensyn, de i den forbindelse betinger sig, er, at der bliver taget hånd om de mindre it-stærke virksomheder, og det er en forudsætning, som regeringen er meget enig i. De virksomheder, som ikke er vant til at bruge f.eks. computer i hverdagen, må ikke blive hægtet af, når papirblanketterne forsvinder og de digitale løsninger tager over. Det er derfor regeringens målsætning at øge digitaliseringen, uden at det forhindrer virksomhederne i at opnå de muligheder og indfri de pligter, der ligger i dansk lovgivning. Den seneste undersøgelse af danske virksomheders it-færdigheder viser, at næsten alle virksomheder i dag helt eller delvis indberetter digitalt til det offentlige, enten selv eller via deres advokat, revisor eller lignende. Samme undersøgelse viser, at stort set alle danske virksomheder vurderer, at de ikke vil få problemer med at efterleve regeringens målsætning i 2012.

For at lette virksomhedernes overgang til obligatorisk digital kommunikation med det offentlige, giver lovforslaget mulighed for at indføre overgangsordninger og dispensationsmuligheder for de enkelte ordninger. Samtidig er der afsat 5 mio. kr. til øget brugersupport og vejledning til de mindre it-parate virksomheder i perioden op til og med 2012 og derefter. Pengene skal gå til en særlig indsats rettet mod de mindre it-parate virksomheder, så også de mindre virksomheder oplever en så let overgang til digital kommunikation som muligt.

Kl. 17:10

For det tredje vil jeg gerne understrege, at obligatorisk digital kommunikation ikke bliver indført, uden at virksomhederne er velinformerede om den fremtidige digitale løsning. Den enkelte myndighed vil således iværksætte målrettede informationskampagner i forhold til de enkelte ordninger og deres målgruppe og brugere. Hidtil har erhvervsorganisationerne tilkendegivet, at de gerne vil hjælpe med at informere virksomhederne om de nye løsninger på deres områder. Det synes jeg er meget positivt, og det er et tilbud, som vi bestemt gerne vil benytte os af. Når den forudgående information og oplysning er gennemført og løsningerne er taget i brug, vil der være et naturligt behov hos virksomhederne for at få support. Det er et behov, som de ansvarlige myndigheder naturligvis er forpligtet til at tage sig af, og de er dermed forpligtet til yde en tilstrækkelig support i forbindelse med virksomhedernes obligatoriske brug af de digitale løsninger.

Med de ord vil jeg slutte min præsentation af lovforslaget. Jeg ser frem til en generelt konstruktiv drøftelse i udvalget efter de mange positive ord i debatten i dag.

Kl. 17:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Nej, det er først hr. Jens Christian Lund. Det er det der med at få trykket på knappen i tide, men vi når det nok alligevel.

Kl. 17:12

Jens Christian Lund (S):

Jeg beklager selvfølgelig, formand, at jeg ikke har trykket godt nok.

Jeg vil gerne starte med at rose ministeren, for jeg skal love for, at ministeren fik lovet, at det her kommer til at virke. Det vil vi selvfølgelig huske ministeren på, for jeg husker i forbindelse med tinglysning osv., at der også var nogle, der lovede, at det virkede, og det virkede ikke. Men jeg tror på ministeren, så jeg er glad for ministerens tilsagn. Og jeg er også glad for, at ministeren sagde, at en række af de mindre og små virksomheder vil indberette via deres revisor.

Jeg stillede ministeren et spørgsmål, da jeg var oppe, om, hvordan det går med erklæringsstandarder. Vi har jo haft diskussionen om, hvor vigtigt det er, at de små virksomheder kan få lavet en revision, ikke en, der er ligesom A.P. Møllers, men at der kan laves en fornuftig revision. Er ministeren enig med den socialdemokratiske ordfører i, at det vil være en god idé at få det indført hurtigst muligt?

Kl. 17:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 17:13

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Vi kigger altid løbende på, hvad der kan gøres nemmere for virksomheder. Den her regering har jo gjort det fremragende, når vi taler om administrative byrder. Vi kom til i november 2001 og sagde, at vi ville fjerne de administrative byrder sådan gradvis. Vi er nu nået op på næsten 25 pct., samtidig med at det, så vidt jeg husker, svarer til 6-7 mia. kr. i administrative lettelser, som vi altså har sparet virksomhederne for.

Hvis der er noget, der kan gøres nemmere på forskellige områder, så kigger vi selvfølgelig på det. Det skal være et samspil – i det her tilfælde er det jo f.eks. revisorer og andre, man skal snakke med. Og der er vi jo hele tiden i dialog med forskellige branchefolk for at se på, hvordan vi kan gøre det lettere at være en lille virksomhed i Danmark. For regeringen har som målsætning, at der skal være så lidt administrativt bøvlgodt som overhovedet muligt, og det gør vi sådan set rigtig godt.

Kl. 17:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Jens Christian Lund.

Kl. 17:13

Jens Christian Lund (S):

Jeg er glad for, at ministeren fik lejlighed til at rose regeringen, og det er jo fint nok, men vi har egentlig været med til det meste.

Men det, jeg stadig væk har svært ved at forstå, er: Når vi nu skal i gang med noget digitalisering her, hvor vi ved at der er nogle virksomheder der får problemer, uanset hvad ministeren har lovet, ville det så ikke være hensigtsmæssigt, at vi snarest fik gennemført noget, der var en administrativ lettelse for de små og mellemstore virksomheder, nemlig en anden form for revision end den revision, som EU kræver, og som er målrettet mod de store virksomheder?

Det ville da gøre tingene lettere, det ville også gøre digitaliseringen lettere, og det ville være en administrativ lettelse for en række af de små og mellemstore virksomheder. Det ville da være noget, hvor jeg ville bakke ministeren op og sige: Så har ministeren gjort noget, der virkelig har virket, i stedet for nogle af de papirpenge, der engang imellem bliver pralet af.

Kl. 17:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 17:14

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Jamen det er såmænd ikke kun os selv, der praler – hvis det bare var det – men sådan er det ifølge alle undersøgelser. Så sent som i dag kan man i avisen se, at vi er et af verdens bedste iværksætterlande, når man måler ud fra forskellige parametre. Og et af parametrene er, at det er nemt at starte virksomhed. Det kan man gøre fra den ene dag til anden, det er ikke så administrativt bøvlgodt som i andre lande.

Så jeg vil ikke sige, at vi har skabt paradys på jord i Danmark, men med hensyn til etablering af nye virksomheder, administrativt bøvlgodt og erhvervsklima har vi det rigtig godt i Danmark. Det har regeringen gjort en kæmpe indsats for siden 2001, og det fortsætter vi med. Så ud fra alle de sådan objektive parametre, man kan måle på, er Danmark et af de lande, hvor det er nemmest at starte egen virksomhed, hvor det er nemmest at være virksomhed, hvor der er færrest byrder, og hvor det er nemmest at være iværksætter. Og det fortsætter vi med. Gode ideer er altid velkomne, og så gør vi det nemmere at være iværksætter og selvstændig i Danmark.

Kl. 17:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 56:

Forslag til folketingsbeslutning om mulighed for eftergivelse af sagsomkostninger i straffesager.

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.

(Fremsættelse 11.01.2011).

Kl. 17:16

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet, og den første er justitsministeren.

Kl. 17:16

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Beslutningsforslaget her opfordrer regeringen til snarest at skabe reel mulighed for, at der kan ske en hel eller delvis eftergivelse af sagsomkostninger i straffesager efter endt afsoning, herunder at der skal ske eftergivelse af sagsomkostninger i straffesager for personer, som ikke har begået ny kriminalitet i en periode på 5 år efter endt afsoning.

Ifølge bemærkningerne til beslutningsforslaget forestiller forslagsstillerne sig, at der ved endt afsoning skal tages stilling til, om sagsomkostningerne har en sådan størrelse, at der skal ske en hel eller delvis eftergivelse, eksempelvis på baggrund af en vurdering af den pågældendes betalingsevne og økonomiske forhold i øvrigt. Og så skal der under alle omstændigheder ske en fuldstændig eftergivelse af sagsomkostninger efter 5 år, hvis den pågældende ikke har begået ny kriminalitet i mellemtiden. Formålet er ifølge bemærkningerne at styrke mulighederne for at resocialisere personer, som har

udstået en straf, og som måske har en større gæld til det offentlige i form af pålagte sagsomkostninger i forbindelse med deres straffesag.

Regeringen er helt enig i, at det både af hensyn til den enkelte og af hensyn til samfundet er vigtigt, at vi skaber de bedste muligheder for resocialisering, men det er også regeringens opfattelse, at spørgsmålet om den dømtes betaling af sagsomkostninger i straffesager er mere kompliceret, end der gives udtryk for i beslutningsforslaget, og det vil jeg vende tilbage til om lidt.

Først vil jeg lige sige lidt om de gældende regler på området. Retsplejelovens regler indebærer, at det offentlige betaler de sagsomkostninger, der er forbundet med en straffesag. Samtidig har det offentlige som udgangspunkt ret til at få de omkostninger erstattet af den dømte. Det vil sige, at hvis en person med en dom findes skyldig i et strafbart forhold, vil det i dommen normalt blive pålagt vedkommende at erstatte det offentlige de nødvendige udgifter, som er medgået til sagens behandling. Det er hovedsagelig udgifter til forsvarssalær, men det kan også være udgifter til f.eks. dna-undersøgelser, der kan være ganske bekostelige, og andre tekniske erklæringer eller transport af beslaglagte køretøjer.

Som det også fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget, er det allerede efter de gældende regler muligt at tage hensyn til den enkeltes betalingsevne i forbindelse med opkrævning af betaling af sagsomkostninger. Det kan i den forbindelse tænkes, at man laver afdragsordninger, som er tilpasset størrelsen af skyldnerens indkomst, og der kan også gives henstand, når den pågældende ikke har betalingsevne aktuelt, her og nu. Det er også muligt at eftergive hele gælden, men som det også fremgår af bemærkningerne, har eftergivelsen undtagelsens karakter.

Forslagsstillerne har anført, at en reel mulighed for at få eftergivet sagsomkostningerne vil lette resocialiseringen af dømte kriminelle og anspore dem til en kriminalitetsfri tilværelse. Det er der jo sikkert meget rigtigt i, men når det er sagt, skal man selvfølgelig også have for øje, at der kan være mange andre faktorer end gæld, som fastholder den dømte i en kriminel løbebane. Og jeg vil også minde om, at dømte personer med stor gæld til det offentlige i form af sagsomkostninger også kan have anden betydelig gæld f.eks. som følge af betaling af erstatning til de forurettede i sagen. I øvrigt kan jeg oplyse, at Justitsministeriet ikke umiddelbart i hvert fald er bekendt med forskning, som kan belyse den kriminalpræventive effekt af en ordning med hel eller delvis eftergivelse af sagsomkostninger.

Så der gælder vel her det, som stort set altid gælder, når vi taler om resocialisering og forbrydelse, at det er vanskeligt at sige noget sådan meget skråsikkert om, hvad det er, som præcis kan afholde den enkelte fra at begå yderligere kriminalitet.

Som bekendt er dette beslutningsforslag jo i ganske vid udstrækning en genfremsættelse af et tidligere beslutningsforslag, nemlig nr. B 57 fra 2008, og som den daværende justitsminister gjorde opmærksom på, efterlader forslaget en række spørgsmål både af praktisk og af teknisk art. F.eks. vil en ordning med fuldstændig eftergivelse af sagsomkostninger efter 5 år formentlig gøre det vanskeligt at få de pågældende til at betale af på gælden i mellemtiden. Og hvis man nu tog højde for det ved f.eks. at gøre det til en betingelse for eftergivelse, at der er blevet afdraget efter evne igennem de 5 år, vil der opstå flere andre spørgsmål, eksempelvis om små afdrag skal give samme ret til eftergivelse som store afdrag, og om afdragene skal betales tilbage efter de 5 år.

Kl. 17:21

Desuden handler beslutningsforslaget kun om eftergivelse efter endt afsoning. Forslaget tager altså ikke stilling til, hvad der skal ske i de mange straffesager, hvor der ikke sker afsoning, fordi den straf, der bliver pålagt, er en bøde eller en betinget dom. De spørgsmål forholder forslagsstillerne sig ikke til, selv om det efter min opfattelse er meget vanskeligt at vurdere forslaget ordentligt uden at vide,

om der kan findes nogle fornuftige løsninger, bl.a. hvad angår de spørgsmål

Når alt det er sagt, vil jeg gerne understrege, at jeg generelt er positivt indstillet over for tanken om at give de dømte en gulerod, der kan anspore dem til ikke at falde tilbage til kriminalitet, og dermed også at belønne dømte personer, som viser vilje og evne til at leve et liv uden kriminalitet. Det er jo også den tankegang, der allerede er indbygget i det strafferetlige system, f.eks. med hensyn til reglerne om betingede domme og prøveløsladelse.

Jeg vil bestemt heller ikke afvise, at der kan være grund til at ændre i regelsættet om den dømtes betaling af sagsomkostninger i straffesager. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at der er nedsat en arbejdsgruppe under Justitsministeriet, som bl.a. har til opgave at se på, om der er grundlag for takstmæssigt at standardisere nogle flere sagsomkostninger i straffesager, og om opgørelsen af sagsomkostningerne i højere grad kan ske under rettens behandling af straffesagen. Arbejdsgruppen vil i de kommende måneder færdiggøre det arbejde, der udestår, og jeg har desuden anmodet arbejdsgruppen om at fremskaffe oplysninger, som kan danne grundlag for en mere principiel vurdering af spørgsmålet om den gældende ordning med hensyn til betaling af sagsomkostninger i straffesager. Arbejdsgruppen vil herunder også se på, hvordan reglerne på området er i Sverige og Norge. Kort sagt vil arbejdsgruppen tilvejebringe det oplysningsgrundlag, som jeg synes mangler for at kunne have en kvalificeret holdning til, om det er en god idé at ændre på reglerne på området, og i givet fald hvordan de bør ændres.

Sammenfattende vil jeg kvittere for beslutningsforslaget, som sætter fokus på et vigtigt emne. Det fremgår samtidig af mine bemærkninger, at regeringen altså ikke kan støtte beslutningsforslaget, som det ligger, og det skyldes som nævnt i første række, at vi bør afvente resultaterne fra den nævnte arbejdsgruppe.

Kl. 17:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning fra fru Karen Hækkerup.

Kl. 17:24

Karen Hækkerup (S):

Jeg vil bare spørge ministeren, om ministeren vil redegøre for, hvordan reglerne er, hvis en dømt har ønsket at forsvare sig personligt, altså har afvist at blive forsvaret af en beskikket forsvar. Hvordan er reglerne for tilbagebetaling så?

Kl. 17:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 17:24

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Det kan jeg ikke på stående fod redegøre for. Man må jo ikke sige noget forkert fra Folketingets talerstol, så det vil jeg gerne redegøre for, men så vil jeg gøre det skriftligt under udvalgsbehandlingen.

Kl. 17:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 17:24

Karen Hækkerup (S):

Jeg vil sørge for, at der bliver stillet et spørgsmål. Jeg kan oplyse, at det er en henvendelse, der er tilgået Retsudvalget om en konkret sag, hvori det vurderes, at det er et brud på Den Europæiske Menneskeretskonvention, at man altså opkræver betaling, når en person har afsagt sig retten til at modtage en forsvarer, men alligevel er blevet til-

delt en. Det sørger jeg bare for kommer over, og så får vi det på skrift.

Kl. 17:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 17:25

Justitsministeren (Lars Barfoed):
Det vil jeg se frem til.

Kl. 17:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ministeren. Så går vi over til ordførerrækken, og den første ordfører er hr. Kim Andersen fra Venstre.

Kl. 17:25

(Ordfører)

Kim Andersen (V):
Tak for ordet.

Venstre kan ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag her fra Socialistisk Folkeparti, men vi kan sagtens se noget positivt i de intentioner, der ligger i forslaget. Derfor er jeg også meget glad for, at justitsministeren har givet en meget grundig redegørelse for sit og regeringens syn på beslutningsforslaget.

Der er, som justitsministeren har nævnt, en arbejdsgruppe, der arbejder med de mange problemstillinger, der er i den her sammenhæng, og som ministeren har redegjort for. Og når den arbejdsgruppe har afsluttet sit arbejde, og der foreligger en indstilling, er vi meget åbne over for at se på, hvordan vi kommer videre i forhold til at løse en problemstilling, som vi anerkender er der. Vi skal naturligvis arbejde konstruktivt på at sørge for, at færrest muligt falder tilbage i kriminalitet efter udstået straf, og vi skal naturligvis også se på, hvordan vi kan indrette tingene sådan, at folk ikke fastlåses i en gældssituation, som gør, at fremtidsperspektivet er håbløst for dem, så vi risikerer at tvinge dem ud i et fortsat kriminelt forløb. Det har ligesom ikke noget perspektiv, sådan en situation.

Modsat er der altså også nogle problemstillinger i afgrænsningen for folk, der ikke har afsonet, men alligevel har fået en dom. Normalt hæfter man jo personlig for den gæld, man har pådraget sig, og det skal man jo nødig kunne komme ud af ved at få en dom osv. osv. Så alt i alt bliver vi altså nødt til at afvente et seriøst resultat fra arbejdsgruppen og en indstilling fra justitsministeren, og så vil vi være positive.

Så det er en afvisning af beslutningsforslaget her, men det er samtidig en anerkendelse af en række af de intentioner, der ligger bag forslaget. Tak.

Kl. 17:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Karen Hækkerup fra Socialdemokratiet.

Kl. 17:28

(Ordfører)

Karen Hækkerup (S):

Jeg synes, at den sidste ordfører var en smule negativ, og det synes jeg måske ikke der er nogen grund til at være, for selv om man ikke behøver at være positiv og omklamre forslaget, kan man jo godt tage de positive briller på eller jahatten, eller hvad det er, det hedder.

Jeg vil gerne sige, at Socialdemokraterne afviste det her beslutningsforslag, sidste gang det var fremme, men jeg vil den her gang meddele, at vi gerne vil revidere vores indstilling til det. Og det vil vi især gerne, fordi Rigspolitiet nu har udtalt, at det vil være forholdsvis virkningsløst at lave de her regler, fordi de beløb, der alli-

gevel bliver krævet ind, er relativt begrænsede. Det vil sige, at når politiet selv siger, at den umiddelbare virkning af det samlede provenutab på statens gæld ved indfrielse af den foreslåede ordning vil være meget begrænset, synes jeg, det giver rigtig god mening at tage et kig på det igen.

Jeg synes, det er fint, at der er nedsat en arbejdsgruppe, og vi venter selvfølgelig og ser, hvad der kommer derfra, men vi skal i hvert fald meddele, at vi ser positivt på det her forslag. Det er et stort problem for mange dømte, som kommer ud, at de lige pludselig står med en ekstremt stor gæld. Men jeg håber, at arbejdsgruppen vil se på en ting, som ikke indgår i SF's forslag, og det er, om der ikke i forhold til retsfølelsen måske kan være sager, hvor man må sige, at der er det ikke i orden, at gælden eftergives. Jeg kan i hvert fald godt komme på sager, hvor jeg synes, at selv om der er gået 5 år, og selv om der ikke er begået ny kriminalitet, så vil det ikke give mening at eftergive gælden fuldstændig. Så selv om jeg er med på, at vi skal åbne op for, at langt mere gæld skal eftergives, og at vi skal have en mere fleksibel og en mere retfærdig tilgang til de her ting, så håber jeg, at den arbejdsgruppe, som ministeren har nedsat, vil sørge for, at der også bliver kigget på det fokus, der hedder, at der kan være sager, der er så grumme, at det vil virke anstødeligt, at gælden bliver eftergivet. Men det ændrer selvfølgelig ikke ved, at for langt de fleste, som modtager en stor regning efter at være blevet dømt ved domstolene, vil det være en stor, stor fordel at kunne komme videre i tilværelsen uden at skulle pukke af på en gæld, som de realistisk set aldrig kan afbetale. Tak.

Kl. 17:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Pia Adelsteen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 17:30

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

I Danmark har vi et system, hvor de mennesker, der bliver dømt i en sag, betaler sagens omkostninger. Og i Dansk Folkeparti er vi af den opfattelse, at det er et godt system, som skal bevares. Vi støtter derfor ikke, at man skal skabe mulighed for hel eller delvis eftergivelse af sagsomkostningerne i straffesager, herunder at der skal ske eftergivelse af sagsomkostningerne i straffesager for personer, der ikke har begået ny kriminalitet i en periode på 5 år efter endt afsoning.

Vi er af den opfattelse, at den nuværende lovgivning giver passende muligheder for at få eftergivet ens gæld, og i forslagens opgørelse over sagsomkostninger – som ganske vist er tilbage fra 2003 – kan man da også se, at langt størstedelen af sagerne har forholdsvis små sagsomkostninger. Ud af 29.575 sager havde de 24.392 sager en omkostning på under 5.000 kr., altså er der 5.183 sager, hvor beløbet er på over 5.000 kr., og det svinger så i betragtelig grad, kan man sige. Og der er mulighed for at lave en afdragsordning, så økonomien ikke belastes i så høj grad. Samtidig har inddrivelsesmyndigheden også i de enkelte sager mulighed for at vurdere, om beløbet er af en sådan størrelse, at det vil forringe skyldnerens levevilkår betydeligt, hvis vedkommende skal betale det. Der er også mulighed for at søge gældssanering.

Vi er i Dansk Folkeparti af den opfattelse, at når man straffes, hører sagsomkostningerne med som en konsekvens af det, man har lavet. Man må tage sin straf, og man må betale omkostningerne. Og så mener vi ganske enkelt ikke, at man skal stille kriminelle bedre end andre skyldnere.

Dansk Folkeparti kan med disse ord ikke støtte forslaget.

Kl. 17:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 17:32

Kl. 17:35

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg skal bare spørge Dansk Folkeparti, om det gør indtryk på Dansk Folkeparti, at Danmark stort set er det eneste land i Europa, som har den her praksis, hvor man ikke tager hensyn til den dømtes indtægt, når man udmåler de her omkostninger, og at vi altså formentlig har skabt et system, som bevirker, at folk ender på passiv forsørgelse eller fortsætter deres kriminalitet.

Kl. 17:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:32

Pia Adelsteen (DF):

Nej, egentlig ikke. Det, som jeg synes er det rigtige ved vores system, er, at man har nogle omkostninger i forbindelse med en strafesag, det har man også i civile retssager osv., og den, der bliver dømt, er som regel også den, der skal betale sagsomkostningerne. Det finder jeg ganske rimeligt, og jeg synes, at det er en del af den straf, man får, dels i en kriminalsag, dels i andre sager, som man taber, at det er en del af omkostningerne ved at tabe en sag. Så nej, jeg vil sige, at det ikke gør det store indtryk på mig, at vi er et af de få lande, der har sådan et system. Jeg synes, at det er et godt system.

Kl. 17:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 17:33

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Men hvis man nu viser sig at være dårlig til at drive virksomhed, og man går ned et par gange i træk og har dummet sig, er der nogle muligheder for at få gældssanering. Det er bare rigtig, rigtig svært, når man er dømt, at få gældssanering for de her omkostninger. Kigger vi på, hvor mange der har fået det, viser det sig, at man rent faktisk skal gå i rigtig mange år, hvor man måske er på passiv forsørgelse eller fortsætter med sin kriminalitet, før man kommer i betragtning. Man skal simpelt hen have en totalt umulig livssituation. Det kan da ikke være i Dansk Folkepartis interesse, at folk fortsætter deres kriminalitet. Vil man overveje det her system, hvis det viser sig, at det faktisk er tilfældet, at det her får folk til at fortsætte i kriminalitet og dermed skabe nye ofre?

Kl. 17:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:34

Pia Adelsteen (DF):

Jeg synes altid, at man skal være villig til at sige: Ja, selvfølgelig vil jeg overveje, hvis der kommer nogle gode argumenter for, at det her vil være effektivt. Det skal man altid være villig til, så bastant vil jeg heller ikke være.

Men jeg vil godt sige, at hvis man har ejet en virksomhed og er gået ned med den et par gange, er der eksempler på, at folk får gældssanering, men der er rigtig mange eksempler på, at folk har afdraget på deres gæld, som er opstået, mens de har haft virksomhed, og har betalt kreditorer i 10, 15 år, efter at virksomheden er lukket. Så det gælder altså også virksomhedsejere. Et eller andet sted synes jeg, at der ligger noget meget principielt i, at når man har fået en gæld, uanset om det er til det offentlige eller til andre, betaler man af på sin gæld. Der ligger noget meget principielt i det, og det skal man selvfølgelig gøre.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og det er den konservative ordfører, hr. Tom Behnke.

Kl. 17:35

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Jeg vil gerne starte med at sige, at når det handler om kriminelle, som har begået en kriminel handling, så skal der slet ikke være nogen tvivl om, at vi har den klare opfattelse, at så skal man have en passende straf, så man kan forstå, at det, man har gjort, var forkert, og af mange andre årsager. Jeg vil altså lige slå fast fra start af i den her debat, at det her forslag jo ikke handler om, at man ikke skal straffes. Og når jeg nævner det, er det, fordi der er mange, der tror, at når vi diskuterer sagsomkostninger, skal den kriminelle fuldstændige slippe for nogen former for straf, og det er altså ikke tilfældet. Så det er vigtigt at understrege fra start af, at den kriminelle selvfølgelig bliver straffet.

Det er også sådan, at den kriminelle selvfølgelig skal udstå straffen, alt efter hvad den nu består af. Og det er sådan, at den kriminelle, den dømte, skal betale erstatning til offeret, hvis det er noget, som domstolen fastslår at man skal gøre. Selvfølgelig skal gerningsmanden, den kriminelle, den dømte, gøre det.

Men derudover er der så det, der hedder sagsomkostninger, og det er jo ikke driften af domstolen, det er ikke driften af politiet, det er ikke driften af fængslerne eller kriminalforsorgen. Næh, det er de meget specifikke omkostninger, der knytter sig til den konkrete sag. Her er der jo typisk tale om sagsomkostninger i forbindelse med sikring af tekniske spor og dna-prøver osv., og det kan være forsvarsadvokatudgifter. Dem skal den dømte selvfølgelig betale, hvem skulle ellers betale de omkostninger? Det er nogle, den dømte har påført sig selv, og som vedkommende selvfølgelig skal udrede.

Men når det er sagt, er vi selvfølgelig så også nødt til at se i øjnene, at der findes nogle kriminelle, som i løbet af et sagsforløb eller måske flere, hvor der er løbet så store sagsomkostninger på, at vi taler om flere hundrede tusinde kroner, og hvor vi er i den situation, at den kriminelle, der måske har været kriminel i flere år, står og kan se, at der ikke er nogen vej ud af det her. Der er ikke nogen vej ud af den gæld. Hvis vedkommende tager en uddannelse, får sig et arbejde, vil det være udsigtsløst at afdrage den her gæld, uanset hvor længe man næsten lever.

Der synes jeg det ville være hensigtsmæssigt, hvis vi kunne tænde et lys for enden af tunnelen for de her mennesker, hvis vi kunne give et incitament til at holde op med at være kriminel, give en mulighed for at sige: noget for noget. Hvis den kriminelle virkelig viser viljen til at holde op med at være kriminel og vil vende tilbage til samfundet og være en del af vores fællesskab uden at være kriminel, så skal der være en mulighed for, at man, når visse betingelser er opfyldt, kan eftergive resten af sagsomkostningerne, således at der er et incitament til at holde op med at være kriminel. For jeg tror, at for nogle af dem, der har virkelig store gældsposter, er det meget nemmere at blive ved med at være kriminel.

Det er der så også nogle af dem der gør, og det betyder jo, at en stor del af de her sagsomkostninger, vi taler om, ikke kommer ind i statskassen. De pågældende mennesker bliver ikke i stand til at betale, for ved det, at de ikke har et ordentligt arbejde, har de heller ikke en reel indtægt, som der kan gøres indhug i, og der kan ikke afdrages. Nej, de fortsætter med at være kriminelle, fordi det for dem er det nemmeste at blive ved med at være kriminel. Det får statskassen ingenting ud af, til gengæld er det sådan, at alle borgere i det her land risikerer at blive udsat for nye kriminelle handlinger.

Derfor tror jeg, at vi alle sammen har et klart ønske om, at målet må være, at vi med vores retssystem sikrer, at kriminelle holder op

med at være kriminelle – ja, selvfølgelig også og allerførst, at vi har den præventive indsats, så der ikke er nogen, der bliver kriminelle – og at dem, der bliver kriminelle, får et klart incitament til at holde op med at være kriminel. Det gør vi bl.a. ved at straffe på forskellig vis, men jeg tror også, at vi skal prøve at hjælpe de mennesker, der kommer i en situation, hvor de kan se, at de har en håbløs gæld i forbindelse med sagsomkostninger.

Der synes jeg det ville være hensigtsmæssigt, og det er så også det, som justitsministeren har nedsat en arbejdsgruppe, der skal kigge på, at vi siger: Kunne man under visse betingelser sige, at vi eftergiver resten af sagsomkostningerne?

Når jeg bliver ved med at understrege, at det er resten af sagsomkostningerne, er det, fordi for os Konservative må der være nogle helt præcise krav til, hvad man så skal kunne vise for at vise, at man igen er blevet en god samfundsborger, der ønsker samfundet og fællesskabet, altså at man har ordnede boligforhold, ordnede familieforhold, ordnede arbejdsforhold, at man har et stabilt liv, at man lever en kriminalitetsfri tilværelse, og at man i en årrække har afdraget på gælden, at man rent faktisk afdrager på sagsomkostningerne.

Det betyder jo, at samtidig med at vi giver de kriminelle et incitament til at komme ud af kriminaliteten, giver vi dem også et incitament til rent faktisk at afdrage på den her gæld. Det betyder, at vi får nogle kroner i kassen, og det betyder noget for noget, nemlig at hvis man overholder de her kriterier, er vi også villige til at kvittere med at eftergive resten af gælden helt eller delvis eller sætte den på standby i mange år, hvad ved jeg? Det rent tekniske finder vi ud af, når arbejdsgruppen er færdig.

På nuværende tidspunkt kan jeg se, at beslutningsforslaget her fuldstændig svarer til det, som jeg har været ude at tilkendegive offentligt, nemlig at jeg synes, vi skal prøve at lave en noget for noget-ordning for de her mennesker. Derfor er ministeren i gang med at se på, hvordan vi kan gøre det helt præcist, og vi glæder os til, at arbejdet er færdigt. Beslutningsforslaget er der sådan set ingen grund til at vedtage, arbejdet er sat i gang.

Kl. 17:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er den radikale ordfører, og det er hr. Manu Sareen.

Kl. 17:40

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Tak for det. Det Radikale Venstre ser også positivt på det her forslag, der skal skabe reelle muligheder for, at der kan ske en hel eller delvis eftergivelse af sagsomkostninger i straffesager efter endt afsoning. Det er også rigtig vigtigt lige at pointere – det er der ingen, der har været oppe at sige – at det her også handler om delvis eftergivelse, for det er jo ikke det hele, der nødvendigvis skal eftergives. Så er der selvfølgelig også det andet, nemlig muligheden for, at der kan ske en eftergivelse af sagens omkostninger i straffesager, hvis man ikke har begået ny kriminalitet i en periode på 5 år efter endt afsoning.

Der er ingen tvivl om, som vi også hører fra Det Konservative Folkeparti, og jeg er fuldstændig enig med dem, at man naturligvis altid er nødsaget til at se på muligheden for, om man kan betale sin gæld tilbage. Men når det også er sagt, er der heller ingen tvivl om, at der er rigtig, rigtig mange mennesker, der efter endt afsoning er tynget af en så betydelig gæld, at det skal være nemmere at få eftergivelse af sagsomkostningerne. Det bekræfter Rigspolitiet i øvrigt også. Som man kan læse i forslaget, er det politiets erfaring, at sagsomkostningerne kun i ringe omfang kan inddrives hos de domfældte, altså hos den her lille specielle gruppe, som har en kæmpestor gæld.

Der er selvfølgelig også nogle problemstillinger, som andre også har været oppe at sige noget om. F.eks. har jeg selv prøvet at se, om

jeg kunne finde forskning på, om der kunne være sammenhæng mellem eftergivelse og kriminalitet, men det har jeg desværre ikke kunnet finde. Men jeg har været rundt og spørge og har fået at vide, at der er rigtig, rigtig mange erfaringer, der viser, at hvis man virkelig skal have en ny start, er eftergivelse en del af den resocialisering, som vi alle sammen selvfølgelig gerne vil hen til, og det skaber helt klart også en tilskyndelse til at komme ind på arbejdsmarkedet, som der også står i forslaget.

Har man alt, alt for stor gæld og ingen udsigt til at komme af med sin gæld, er kriminalitet desværre vejen, der ligger lige for, og det skal man selvfølgelig have hjælp til at komme ud af.

Vi anerkender selvfølgelig også, at der er et problem med hensyn til den 5-årige tidsfrist, for det kan jo godt være, at der er nogle, der spekulerer i, at de så slet ikke behøver at betale af på deres gæld i de 5 år, og så kunne det være fint, hvis den her arbejdsgruppe kunne finde nogle snitflader, så man kunne blive klogere.

Vi ser positivt på det her forslag og glæder os over, at der bliver arbejdet på det og glæder os til arbejdsgruppens resultater.

Kl. 17:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 17:43

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg vil gerne sige tak for debatten her i dag. Jeg er en glad kvinde, for selv om mit og SF's beslutningsforslag her ikke bliver vedtaget i dag, er vi dog kommet så langt, at debatten har rykket sig siden sidst, så der nu kommer til at ske noget på det her område. Så jeg er umådelig tilfreds med, at ministeren har nedsat en arbejdsgruppe. Jeg synes, det er rigtig fornuftigt. Jeg glæder mig til resultatet. Danmark er stort set det eneste land i Europa, som ikke rigtig tager hensyn til den dømtes indtægter efter en løsladelse.

Det er jo rigtigt, som hr. Manu Sareen nævner, at forskningen på det her område er utrolig mangelfuld. Jeg ved, at den er i gang, og det bliver spændende at se, om der kan påvises en sammenhæng mellem sagsomkostningernes tyngen og så det, at man ikke kommer i arbejde bagefter. Men jeg ved i hvert fald, at Rockwool Fonden har lavet et forskningsprojekt, som viser, at løsladte har en markant lavere indtjening og markant højere ledighed, i lang tid efter at de bliver løsladt. Så der er noget, der tyder på, at den måde, vi har indrettet systemerne på i Danmark, fører til, at man ikke kommer i arbejde, og det vil være nærliggende at tro, at vores systemer omkring straf-featterter og straffesagsomkostninger er en medvirkende faktor. Der er i hvert fald to ting, indsatte altid nævner, når man møder dem ude omkring i de danske fængsler, og det er lige præcis gæld og straf-featterter, som de anser for store barrierer for at komme videre i livet.

Vi fremsætter ikke det her forslag, fordi vi synes, det er synd for de kriminelle. Når de har begået noget kriminelt, skal de afsone deres straf, de skal tage deres straf. Men jeg tror også, at vi har fået lavet et system, som måske forhindrer, at man kommer videre i livet. Vi kan jo se, at der stort set ikke inddrives nogle af de her straffesagsomkostninger, og det tyder altså på, at systemet kun medvirker til at fastlåse folk i gæld og måske også i kriminalitet. Og det er, som man kan se ud af det svar, som justitsministeren har givet, meget svært at få eftergivet sin gæld. Den skal man have haft i mange år, og det kan være mange år på passiv forsørgelse eller i en ny kriminalitet. Det synes vi er ærgerligt for samfundet. Vi synes, at samfundet har fortjent bedre, og vi ønsker os, at de kriminelle skal indtræde på lige vilkår med andre borgere i det her land.

Jeg er glad for, at både Venstre og Socialdemokraterne er lidt mere positive over for vores forslag denne gang. Venstre var især

meget afvisende sidste gang, men jeg synes, det er dejligt, at vi måske når en forståelse omkring det her. Jeg vil gerne give en stor ros til den konservative ordfører for talen. Jeg er meget enig i, at der skal være ordnede boligforhold, at man skal have et arbejde, men jeg synes også, at det kræver, at vi gør en indsats i forhold til selve løsladelsesprocessen, hvor der i dag er mange, der står uden en bolig, når de bliver løsladt, og så må vi jo heller ikke overse, at det faktisk kan være svært at få et arbejde, når man nu har en plettet straffeattest, især i de her tider, hvor jobbene ikke hænger på træerne.

Jeg skal afslutningsvis sige, at Enhedslisten støtter forslaget, men jeg vil igen takke mange gange for debatten her i dag.

Kl. 17:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Pia Adelsteen.

Kl. 17:47

Pia Adelsteen (DF):

Det er blot for at få opklaret noget. Ordføreren siger, at en af barriererne også er straffeattester, og nu er det jo ikke en del af forslaget, at man vil afskaffe straffeattester, men er det også en intention, man har i SF?

Kl. 17:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:47

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Vi har i hvert fald intentioner om, at der skal være et andet system. Vi synes, at det har taget lidt overhånd med straffeattesterne. Det behøver jo ikke at være sådan, at fordi man har været impliceret i et værtshusslagsmål, kan man ikke sidde ved kassen i Bilka eller være gartner ved kommunen. Men i dag er det faktisk sådan, at rigtig mange virksomheder har det som en politik, at uanset hvad der står på straffeattesten – de skeler ikke til, hvad det er for et forhold – afviser man de her mennesker fra starten.

Vi synes, at det vil være rimeligt med et system, hvor man enten kan give nogle dispensationer, hvis vedkommende har vist vilje til at være kriminalitetsfri, eller sikre, at arbejdsgiveren kun kan se den kriminalitet, som er relevant for vedkommende. For det er klart, at har man taget af kassen, skal man måske ikke lige arbejde med penge efterfølgende.

Kl. 17:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Pia Adelsteen.

Kl. 17:48

Pia Adelsteen (DF):

Jeg studser bare lidt, for det betyder altså, at man i SF vil sige, at det er os herinde, der skal bestemme, hvad der er relevant for arbejdsgiveren at vide, hvis en person, man vil have ansat, har været dømt. Det er altså det, ordføreren siger.

Kl. 17:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:48

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg vil godt gøre opmærksom på, at der faktisk er mulighed for at få en dispensation i dag, den bruges bare ikke særlig meget. Så ja, det har vi allerede fra Folketingets side bestemt er muligt. Og ministeren har jo også, tror jeg, nedsat et udvalg på det her område, som kom-

mer med et lovforslag på et tidspunkt, i hvert fald i forhold til de unge, så det arbejde er jeg meget tryk ved er i gang.

Kl. 17:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Jeg kan ikke se, at der er flere, der har bedt om ordet.

Det er der ikke, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

16) Forespørgsel nr. F 14:

Forespørgsel til justitsministeren:

Vil ministeren redegøre for forholdene i kriminalforsorgen og redegøre for regeringens planer for fremtiden?

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Karen Hækkerup (S), Manu Sareen (RV) og Line Barfod (EL).

(Anmeldelse 11.01.2011. Fremme 13.01.2011).

Kl. 17:49

:

(Punktet er udgået af dagens dagsorden).

Kl. 17:49

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er så ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 23. februar 2011, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

:

Mødet er hævet. (Kl. 17:49).